

Cat. 170

200

Paulus florentinus theologus minimus
diui ordinis sancti spiritus dno Leonardo
de Platatis ciui & canonico mediolanensi .
Salutem plurimam dicit .

Plagitasti amicorum princeps .
quum non minus tantam sitim tibi
more gerendi passo iubeze posses .
ut litteris traderem . quid in regis David
psalmis penitentialibus sentirem .
Parua quidem rogas ab eo qui tue beneficentie ac
liberalitati monarchia si proprii iuris eet
conferret . Nondum enim visam nondum
bene meritam nobilem progeniem tuam de
platis . a principe philosophorum omnium
platone ortam . Deo credito latente in hu
mano corpore **D**ilexi . diligo . diligamqz
semper . dum spiritus hos reget artus . Et
sane si bonor & nobilitas probata omnium
sapientum sententia virtuti tantum ouenit
& illius monarchia ois in Platone reperta
est . Non video quin tam heroice uirtutis
heredes nobilissimi censendi sint meritoqz
nedus amandi sed colendi & venerandi illi
philosophi tamqz numen quoddam habuere .
Et theologi Aug . ubiqz & Hieronim^o ad
Paulinum stupendum admirandumqz pre
dicant **E**ius doctrinas academie . gin
nasia personabant qui litteras quasi toto fu
gientes orbe sequutus est . cuius capacitate
omnis fere orbis replere non poterat . Cui
Aristoteles in secretis non sine causa sci
entiarum monarchiam attribuit .
Hieronymus lib^o p^o contra Iovinianu . Et
altius repetam tue originis altitudinem me
rito predicandam . & celebrandam . qz
Seusippus sororis Platonis filius & Eleantus
& anaxelites philosophi lib^o 2° phie .
Derisionem Platonis genitricem . fantas
mate appollinis oppressam . sapientie prin
cipem peperisse **I**n cuius rei signum cla
rius Apes incunabulis mel ori fundebant
ut Ioni adam & dino Ambrosio in dec^o
nedum mediolanensius & romanoz sed to
tius terraz orbis . que fm Salerium sem
piterne felicitatis indices fuerunt **Q**uid
est itaqz quum a fonte riuuli emanent qz
tantum mirantur omnes & uno ore loquun
tur ut infinitos tue domus heroes ad sice
ra usqz enectos sileam . Georgium platum

Platoz
origo
Plato

Aug^o
Hiero .

Aristo .

Hiero .

Seusip^o
Eleantus

Derision

Apes
Iupiter
Ambro .
Salerius

eui omnem monarchiam legum . diuinitus
datam italia omnis intellexit Theodozqz
filium eius iuris consultoz iubar . clarissimu
nostriqz temporibus mediolani decus . Si
ipsi quoqz quatuor annoz pueri tanqz ge
mini castor & pollux in celestia forte signa
redigendi Platonem diuina quadam indole
polliceri videntur . imo nescio quo benigno
celi influxu . Platoz honoranda domus
academicam illam per totum fere orbem
sapientiam resonantem redoleat ut ipsi quoqz
serui tui philosophoz mores sapiant . Dedi
sti mihi in adoptionis filium xpofozum tam
bone indolis puerum . ut in vno corpore du
os admirari possimus etatis puerulus & mo
ribus senem . No ergo immerito tanta do
mus publico sapientu decreto illustrata . tor
rez gestarum vstorozophos philosophos
habuit **I**nter quos Apuleius lib^o de vita
& moribus platonis scripsit . Aristones pa
trem de genere fuisse neptunni **M**atrem
vero peritione a solone sapientissimo Apol
linis oraculo . Et Socrates iudicato legum
latore & dace prohibito athenaz & longe
ante a Eodro iustissimo rege athenazum
qui voluit mori pro patria Sic . iurgia co
dri origine traxisse . quo fit mi Leonarde
ut intelligas quantum regalis & diuine stir
pis ortum heredem . Non tantum nominis
sed virtutis . nedum Paulus . sed omne hu
manum genus diligere teneatur . Snde
quelibet scientie & artes . si academicoz
peripatheticozqz libri iungantur & accura
tius perscrutati sint nisi a Platone a quo
tanqz a fonte riuu vberimi stagnum esse
cere . Legantur nonne queso diui Platonici
Marfilij pbicini scius nostri omnibus se
culis traductiones celebrande que sepe Pla
tonem florentina lingua loquentes credideris
ut Learcus peripateticus ratus est Aristo
telem Doylez esse . & actica lingua loqui .
In huius quoqz dilectionem unicum di
uina platonicoz sapientia me impulit . Iste
uiderat magister eius Socrates hanc vim
alliciendi in amoremqz humana corda tra
endi in uisione Eigni de ara cupidinis in
academia in sinu eius delati canentis tas
dulciter ut aerem inebriaret . uolantisqz
tam alte ut a nemine uideri posset quumqz
sequenti die Ariston pater filiu ad eum

gemini
castor
pollux

Apuleius
Ariston

Marfilius
Ishicini^o
Platoni
cus
Learcus

Socrates

Eignus

duceret mox interpretationem somnii sui
dixit esse completam. Hinc ergo nedum
allicior et impellor sed ad te tuosque omnes
diligendos inflamo et accendo. propterea
haud precibus opus esse intelligas. Tuus
o mi pater quod optas explorare labor mihi
iusta capessere fas est. Neque enim graues
labores amantium sunt. Soror semper amo-
ris dulcedo. Accipe igitur non tantillam
rem sed animi in te nostri magnitudinem.
Habes quippe et copia rerum et scientia et di-
gnitate ac potentia amicos quos plurimos lo-
ge prestantiores at fide et affectu nemi-
nem. Lege itaque Vale diu felix et dili-
gentem te dilige.

ESSE Egij Predicatoris ac sacre theologie doctoris Magistri Pauli florentini diuini ordinis sancti spiritus comentum breue et utilissimum in psalmis penitentialibus regis Dauid.

Noe

Moyse

Job

Matthanael

Petrus

Jobanes

baptista

Dauid

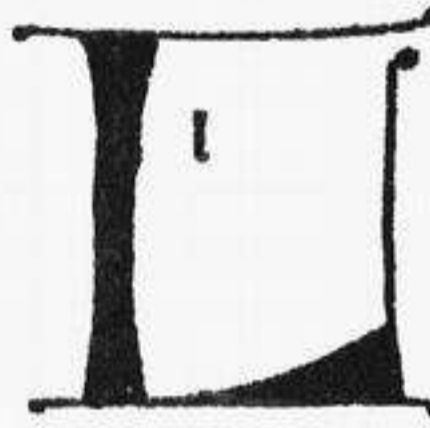
psalmus

auctor

Dauid

vita

poete enee

I Egimus mi Leonarde in scripturis sanctis quos plurimos a summo illo monacha deo laudatos. Primo Noe ait enim te vidi iustum coram me ex omnibus gentibus. Secundo moyses fidelissimum in omni domo mea. Tertio Job ad demonem Nunquid considerasti seruum meum Job quod non sit ei similis in terra zc. Quarto Matthanael quod vere israelita sit in quo dolus non est. Quinto Petrus beatus inquit es Simon bariona. Sexto Jobanes baptistam internatos mulierum non surrexit maior. Sed neminem istorum asserit sibi cordi esse ut Dauid dicens inueni vix finem cor meum quod ipsemet audiuit deus loquentem. Inueni Dauid sezinum meum. oleo sancto meo unxi eum. manus enim mea auxiliabitur ei. et brachium meum confortabit eum. Nichil proficiet inimicus in eo zc. Quis ergo umquam tanti probe divina misteria satis intelligere uel narrare posset. Commentabimur itaque non solum diuinitatem eius exigentiam res sane viribus nostris impares. sed solum ingenio nostri paruitatem. Et ut rem quos utiliter quos iucunde. quosque necessarier azcediar. tria primum notanda sunt. Auctor Materia et Stilitas.

Primo auctor quod fuit Dauid filius vesse pastor ouium mirabiliter a deo electus unctus a Samuele quod superauit leones. Occidit Goliath gigante in valle terebinti. quod humilitate vicit superbum Saul. et factus est rex et prophetas sanctissimus. et templum spiritus sancti. qui vicit Isbabilisleos moabitas et Sirois omnemque Sicinam regionem sibi subiecit non minus oronum quos armorum vi. In cuius nominis memoria ad vocem cantantium sacerdotum. propter Dauid seruum tuum vltro porte Enee templi maximi quidem ponderis et reserate apte sunt. unde circa auctorem. Tria consideranda sunt. Primo si Dauid fuerit maximus prophetarum. 2o quod sit prophetare. Tertio si a natura posset haberi prophetie donum.

Primo si Dauid fuerit maximus prophetarum quare Moyses quod vidit essentiam dei videtur maior. sic Saulus in raptu ut dicit Aug. super Gen. 12. ad litteras. Unde Numeri 12. dicitur Non per enigmata deus vidit sed facie ad faciem. qui visionem dei habebat quasi ad nutus sileat Plinius quod asserit quosdam affirmasse Moyses maximum fuisse nigromantem. Opera omnia Moysi a deo erant. quem uidebat. quos alloquebatur pro libito. non solum in specie angeli. sed et in specie dei et non solum in dormiendo sed et in uigilando Exo. 33. dicitur quod loquebatur ei facie ad faciem. sicut homo solet loqui cum amico suo. imo ipse Moyses coram toto populo representabat personam dei. nouus dator legis. Alij autem prophetas loquebantur et in persona dei sed inducentes populum ad obseruantiam legis Moysi. Fin illud Malachie 3o merito legis Moysi serui mei. et quo ad miraculorum operationem Moyses uisus est quasi deus. iohannes de uero. ultimo dicitur Non surrexit propheta ultra in israel sicut Moyses quem nosset dominus facie ad faciem. in omnibus signis atque portentis. Lege Thomam. 22. q. 174. ar. 4o dicitur Moyses fuerit excellentior prophetis omnibus quod prophetauit primo de preterito ubi in principio creauit deus celum et terram. Secundo de presenti ubi. Cantemus domino gloriose. et enim glorificatus est. equum et ascensorem deiecit in mare. Tertio de futuro ubi prophetam magnam suscitabit uobis dominus. propter quod absolute loquendo dicitur. eximus prophetarum Moyses secus autem finem Tho. ibidem si loquamur finem quid scilicet finem quod poterit esse excellentior in abstinentia. et uictus et uestitus asperitate 4. Primo dicitur quod erat uestitus zona pellicea et quod in tanta plenitudine in monte carmelo pascebat a conia. Heliseus quoque finem quod fuit excellentior quod uirtus duos mortuos suscitauit. et mortuos suscitauit unum. Non dicitur prophetas per antonomasiam. propter duplicatum sibi spiritum prophetie. ut petierat ab Helia. Si uero in prophetia attendimus miraculorum operationem. Sic poterimus dicere Josue prophetam per excellentiam qui fecit stare solem et lunam. Similiter Iste. 38. quod fecit reuerti solem per decem gradus. quod hec fuerint maiora miracula finem substantiam facti quosuis miracula Moysi fuerint maiora finem modum.

Moyse laus
Nu. 12.
Plinius Eurius
Exo. 33.
Moyse i persona dei
Malachie 3.
de uero. ultimo
Thomas
Moyse prophetia
Helias
Heliseus
Josue x.
solis statio
Iste
sol retro cessio

faciendi. **I**nter cetera ministri et prophete
 noui testamenti p̄feruntur ministris et pro
 phetis veteris testam̄ti quasi magis gl'oriā
 dñi speculati fuerint. **J**ohannis p̄. **V**idi
 mus gl'oriam eius et prima **J**ohannis p̄. q̄
 fuit ab initio. q̄ fuit et perspeximus et
 manus nostre strēctauerunt de verbo ui
 te. Et sic **J**ohannes euangelista p̄pheta
 qui in insula pathmos uidit solus quod ce
 teri oēs non uiderant. **D**icetur excellen
 tior **M**oyse et ceteris prophetis ueteris te
 stamenti. **H**ieronymus ad **J**aulinum.
Apocalipsis **J**ohannis tot inquit habet sa
 cramenta quot uerba pat̄ dixi et pro me
 rito dignitatis. omnis laus inferior. **N**ec
 immerito biberat enim ad fontē aque uive
 in cena requiescens in pectore dñi. **D**um
 aīa eius in celus rapta. degustaret sua
 uissima archana dei. **C**ui tunc **F**ran
 ciscum mazonū fuerunt infusa simulacra
 illorū uisōrū ut recordaretur. **S**uspensio
 tamen ydolis usq; ad aduentum spiritus
 sancti. **E**t demum illi relaxata ut in pro
 phetia eius miranda apparerent. **S**ic et
Johannes baptista dicit̄ excellentior **M**oy
 se. **F**m **T**ho. ubi supra. qui fuit p̄pheta
 in utero matris. qm̄ exultauit infans. **L**u
 ce p̄ in mundo qm̄ indice ostendit aīnū
 dei. **E**t in limbo quando narrauit pat̄ib⁹
 aduentum saluatoris. **A**n̄te propheta q̄s
 homo. ante sanctus q̄s natus de quo x̄ps
Mathei xi. **T**ale testimoniū recedit. **I**n
 ter natos mulierū nō irrexit maior **J**o.
 baptista. **I**nter propheta et plūq; propheta. q̄s
 enim unq; prophetarū prophetas fecit.
 ut **J**ohannes baptista. qui attulit in natui
 tate spiritū prophetandi patri **Z**acharie.
 et matri. **I**dem uederat in uentre quis
 unq; prophetarū fuit medius in trinitate.
 ut **J**ohannes cui in iordane celi ap̄ti sunt.
Dum uocē pat̄is audiret et uidēt spiritū
 sanctum in specie columbe descendentem
 et manentem super eum. **E**t p̄e manibus
 haberet in baptismo filiū. ideo dñe occludit
 ipse est enim propheta et plūq; propheta.
Idemus ergo oīum prophetarū utriusq;
 testamenti est **J**ohannes baptista. 2° **J**o
 hannes euangelista. **I**demus in testam̄to
 veteri est **M**oyse absolute loquendo. tñ
Fm quid **D**avid dicit̄ excellentior **M**oyse

Fm **T**ho. ubi supra. in clara futurorum
 p̄cognitione et maxime pertinentium ad
 incarnationē x̄pi et redemptionē humani
 generis. ideo in ps̄ ait. **S**uper senes in
 tellexi. et propter hoc glosa psalterij. in
 principio dicit **D**avid prophetā per excel
 lentiam. et propter hoc in ecclesia dei. quā
 dicitur propheta intelligitur **D**avid.

Secundo quid sit prophetare. **E**st enī
Fm **C**assiodorū diuina inspiratio p̄pheta
 uel reuelatio rerū euentus immobili uerita
 te denunciās. et **T**ho. 2. 2. q. 171. ar. 6.
 p̄pheta inquit est quedā cognitio intellectus
 prophete impressa ex reuelatione diuina.
 eorū que uniuersaliter excedunt humanā
 cognitionem. ideo propheta dicitur a pro
 q̄ est procul et phanos apparitio quia .s.
 semper apparent eis que sunt procul unde
 prophete dicunt̄ procul fantes. et in testa
 mento ueteri prophete appellabantur ui
 dētes. i. **R**e. 2° dicitur de **S**amuele. **D**e
 nite eamus ad uidentē. **S**nde gentiles
 appellabant uates a ui. i. a uirtute men
 tis que est cognitio. **V**ariatur autē p̄pheta
 in septē gnā **F**m **V**sidorus septimo libro
 etimologiā et **F**m **T**ho. 2. 2. q. 174.
 ar. p̄. **I**demus est extasis. que fit per ex
 cessum mētis in altiora. quando mens nō
 alienatur a pauore et imp̄ratione reuela
 tionis assumitur. ut exponit glosa super
 illud actuū 3°. **R**epleti sunt timore. **E**t
 extasi hanc habuit **P**etrus actuū x^o quā
 do uidit quoddā uas submissum plenum
 uarijs aīalibus et dictum fuit illi in corpo
 ra .s. gētiles ad fidē. 2° uisio est que fit
 in uigilando qualē habuit **V**itas p̄ qui ui
 dit dñm sedentē super solius excelsum. et
 eleuatus. et plena erat domus a maiestate
 eius. **E**t ea que sub ipso erant replebant
 tēplum. **S**eraphim stabant super illud iex
 ale uni. et sex ale alteri. duabus uelabāt
 faciē eius. et duabus uelabant pedes. et
 duabus uolabant. et clamabant alter ad al
 terus. **S**anctus sanctus sanctus zc. **O**cu
 lis cordis uidit. **V**itas. qz oculis corporis
 deū nemo uidit unq;. **M**athei. 6°. **S**nde
 beati mundo corde quoniam ipsi deum uide
 bunt. **H**uere. 23. **C**elū et terrā ego im
 pleo. **F**ac ergo te celum et ceta deum et
 templū ut implearis. **D**ue ale seraphim

psalmus

p̄pheta
quid sit

Tho.

propheta
uñ dicit̄

i. **R**e. 2°
propheta
uidens
dicitur
uates
prophetie
septem
genera
extasis

actuū 3°

uīaīe p̄
uīaīo

Matth 6°

Huere.
23.

velabant faciem dei. qz que ante mundū fuerant nescimus. 7 duabus velabant pedes. qz quid futurū sit post hunc mundū ignoramus. media tamen uidemus que sex diebus uel etatibus facta sunt. uel fiunt. Et duabus uolabant. qz per testamenta timoris 7 amoris semper ad superna ueruntur. 7 clamabant. inuices se hortantes ad laudem dei. Sanctus sanctus sanctus zc. uel facies 7 pedes uelati significant diuinitatis 7 humanitatis diuinctionē in misterio incarnationis nobis uelatas. Tercio somnium sicut Sñ. z8. Iacob in somno uidit scalam. cuius cacumen tangebatur celum. 7 pes erat in terra. 7 dñm in nixum scale 7 angelos ascendentes 7 descendentes. 7 significat descensum xpi per gradus iustoz. 7 peccatoz. incipiendo ab Adam usqz ad Mariā uirginem. Quarto pphetia fit in aliqua re sensibili ut in nube in qua dñs apparebat Moysi. Exo. 19. Seniam ad te in caligine nubis ut audiat me populus loquentem ad te 7 credat tibi in eternum. ubi ostendit se inprehensibilem. 7 Moyses venerabilem. Quinto qñ aliqua vox auditur. Et Samuel uocatus a dño. quem credebat Beli esse. Et Habraam uocatus totiens a deo in tali genere pphetie. Sexto parabola quum unum ponitur 7 dicitur 7 aliud significatur. ut si semē ponit pro uerbo. 7 leo pro xpo. Sicut Iuere. p. Qui uidens ollam succensam a facie aquilonis. per hoc intellexit futurū incedium hueri salem a caldeis per exercitum regis babilonis. Septimo repletio Spiritu: sancti. de quo Gregorius super Ezechielē ait. Considero patres noui 7 ueteris testamti David. Daniele. Amos. Petrum. Saulum 7 Matheum. Et apertis oculis fidei intueor. Implet nanqz spiritus sanctus puerum citharedum 7 psalmistam facit. Implet abstinentes puez. 7 iudicem senū facit. Implet pastorem armentarium 7 pphetam facit. Implet piscatozē 7 principem apostolorū facit. Implet persecutorem 7 doctorem gentium facit. Implet publicanum 7 euangelistam facit. Quam ergo insani sumus. qui hunc spiritum nō inquirimus. Nec autem septem genera

z: testa/ menta

incarna/ tio xpi somnium Sñ. z8.

Exo. 19

parabola

Iuere. p.

Cre.

David Daniel Amos Petrus Saulus Matheus

prophetandi in reuelationibus dormiendo 7 in uisionibus uigilando. Habuit Dauid cum intelligentia que opus est inuisione. Danielis. 4. ut patebit in psalms. ideo ait. z. R. z3. Spiritus dñi locutus est p me 7 sermo eius per linguam meam. Tertio si spiritus prophetandi a nā haberi potest. 7 dicitur q non. Contra Platonem qui asserbat q sic. propter animi nostri diuinitatem. Unde uoluit ēt nostrum scire esse reminisci libo de imortalitate anime eo q aia in baratrum corporis mersa paululum obliuiscatur sui. ideo libro de stenenda morte introducit Socratem loquentem ad Axiochum. Istaqz hij qbus in uita bonus genius inspirauit pioz loca incolunt. q sensit ēt Sir. 6. quiqz pij uates 7 Isebo digna loquuti 7 appellabant genium motum quendas bene fortunati. quum uidebant unū fauere omnia. sicut Cesarī attribuerunt hunc genium. Qui non prius uidebat regnum q subingabat. Ideo in regni famaciis triumpho scripsit. Veni uidi uict. q. d. Non prius uidi q obtinui sic Scipioni euenit zc. Propter q romani in triumphis ut inquit Liuius post terga triumphantis ponebant fortunam altam quasi impelentes illum ad triumphum. Hoc Aristoteles melius appellasset motum bene fortunati 7 non instinctum propheticum. Eensorinus uero libro de natali die uocat genium siue quia ut gignatur curat uel qz nobiscū gignitur. seu qz genitum semper tuetur. putabant enim in infusione noue aie deus siue deos uenire custodes 7 desicabant illos in quibus talis genius appareret. 7 uocabant penates deos domesticos 7 lares. 7 illis olecrabant digniorem edem domus 7 loco altaris habebant caminum. Unde uenit q lates ferrei adhuc retinent nomē deorum. Et in kalendis Ianuarij adhuc ex mala potius consuetudine qz ex uoluntate ponitur lignum magnum ad oburendū 7 paterfamilias craterem accipit 7 bibit porrigitqz in girum. 7 residuum dijs laris super lignum infundit. Euclides uero Socraticus duplicem omnibus apposuit genium bonum scilicet 7 malus. Et Valerius ponit exemplum Azuti. Cui existenti in

Daniel. 4. z. R. z3.

prophetia a deo est

Plato

Socrates

Sir. 6.

genius

Cesar Seni Sidi. Sidi. Liuius fortuna triumphus

penates lares

Ianuarij

Euclides

Azutus

lecto, tractantibus varia extincto lumine, apparuit atra quedam ymago. Et interrogata que esset tuus sum inquit, malus genius, et euasit sequenti die fuit illi amputatum caput. Asserunt modo hijs quod non dixisset malus nisi esset et bonus. Socrates propterea aiebat esse apud se assiduum demonem quod multis argumentis uidetur probare libro de immortalitate anime. Archita dicebat mentem nostram esse diuinum quoddam numen, propter quod omnia isti uolebant spiritum diuinandi et prophetandi inesse homini a natura, non intelligentes angelum et demones esse illos duos quos ipsi genios appellant, quod etiam ipse Plato in decimo de legibus expressit dicens, Nobis bellus absque fine indictum est in quo agendo patrocinio nobis opus est. Auxiliatores autem nobis dii et demones sunt. Nos uero possessio quedam sumus deorum ac demonum, superaddere hic debueras o Plato, hominem dari in sortem demonis et dei pro ut uult quis alliciantur homines non coguntur quis ergo o Plato prophetia non simpliciter sed secundum quid aliquammodo sit etiam a diabolo secundum theologos maxime Thomas, secunda secunde, q. 172, ar. 4, quum prophetia importet cognitionem procul existentem a cognitione humana et quum ipse demonis intellectus sit supra humanum intellectum secundum ordinem nature et possit sua naturali cognitione quedam procul a nobis existentia cognoscere, et referre tamen ista eorum prophetia non fit per illuminationes intellectus. Sed per quandam ymaginariam uisionem uel uisibilem loquutionem. Ideo illi bene quidem prophete sed uolozum et falsi dicuntur et differunt a uera prophetia que semper uera est. Nunquam enim spiritus sanctus mentitur, et demon pater mendacij est. Ab angelo etiam prophetia est, sed instrumentaliter, quia secundum Dionysium ordo diuinitatis habet, ut infima per media disponantur. Quia ea que sunt a deo sunt ordinata Ro. 13, quum ergo angeli sint medium inter deum et homines ut potius participantes de perfectione bonitatis diuine, ideo reuelatio prophetica fit a deo ut a principali agente. Et ab angelo instrumentaliter in uirtute dei, et ratio uenit.

quod prophetia est perfectio intellectus. Et angeli possunt imprimere in intellectum tanquam uirtus superior in inferiorem, si uero dicis si est ab angelo ergo non a deo. Re. Tho. 2, 2, q. 172, ar. 2, quod operatio instrumenti attribuitur principali agenti, in cuius uirtute agit instrumentum. Et sic dicimus quod prophetia a deo solo est, secundum ipsos quoque philosophos, ut ipsi se inuicem ostentent Ari. li. 3. secreto ad Alexandrum. prophetia inquit est a deo per illuminationem diuinam, deus gloriosus reuelauit iustis suis suis, et sanctis prophetis archana quos elegit et illustrauit spiritus diuine sapientie, et dotauit eos donis scientie, ab istis sequentes philosophi prophetie principium et originem habuerunt. Indi latini per et greci excusserunt artium principia, et secreta, quia in scriptis eorum nihil fatuum nihil reprobis inueniunt sed a sapientibus approbatum secundum Aristotem. Item li. de phisonomia prophete inquit et philosophi probati sunt in hoc mundo purissimi intellectus, et uere uisionis. Auicenna, in metaphisice prophetia inquit ex deo est. Agazel 4. phisice, cap. 3. 6. 7. hoc idem Albumasar, hoc idem Alim comitator. Duplex inquit est uia cognoscendi futura, una ut aspiciat quis motus stellarum et libros antiquorum iunctis experientijs quas probant, et altera longe melior, quam quis a diuina gratia illuminatur ad scientiam futurorum. Tholomeus ad hoc idem in centiloquio licet inquit prophete non multam habuerint scientias astrologiarum, habuerunt tamen ex meliori modo, et propinquiores fuerunt ueritati, propter illuminationem diuinam quod maxime fuit in dauid. Ideo dicitur propheta per Anthonomastiam.

Secundo materia septem psalmozum penitentialium uidenda est, que dicitur status peccatoris reuertentis ad deum pro iudicio habendo per recognitiones sui, petitionem uenie, exemplo prophete cadentis et resurgentis perque dulces lacrimarum effusionem, per apertionem uulneris in confessione, et per receptionem medelarum in satisfactione reuelatus ipsi dauid in psalmo, ut patebit dauid enim et totius humani generis peccatis et penitentis locum tenet et casus illius et resurrectio nostrus ostendit errorem et resurgendi modum suo exemplo docet, id est in 4. psalmo

Thomas

Aristo.

indi
latini
perfi
greci
Aristo.

Auicenna

Agazel
Albumasar
Alim

Tholo.

materia
psalmozum

psal. penitentiali ait. docebo iniquos vias tuas
 7 impij ad te conuertentur id est meo exē
 plo discant postq̄s ceciderint eleuari 7 q̄
 maxime faciūdum est. Retinent adhuc pre
 ces Dauid in psalmis in tanta lacrimarum
 ui tantoq̄s feruore allectionem 7 attractio
 nem quendam diuine exauditionis. Quis
 7 idem spiritus operatur in penitentibus q̄
 direxit Dauid q̄ patet tripliciter auctori
 tate destinatione ratione.

CPrimo auctoritate. z. petri 1. Non enim
 z. petri. 1. inquit voluntate hūa. allata est aliquādo
 propbetia. sed spū scō inspirati. locuti sunt
 sancti dei homines. q̄. n. est de voluntate
 humana descendit. de diuina vero quicquid
 est ascendit. ideo p. Petrus excludit obsta
 culum ppbetie scilicet humanā voluntatem
 7 addit dispositionem necessariam ibi sancti
 dei homines ideo semp non ppbetat homo
 quia non semper dispositus est. 4. Re. 4. di
 xit Heliseus de sumanite anima eius i ama
 ritudine est 7 domus celauit a me. 7 nō
 idicauit mihi. ratio est. quia ad ppbetiam
 fm Tho. z. z. q. 171. ar. 2. requirit q̄d
 dam lumen excedens naturale lumen rōis.
 potest autē esse dupliciter lumen. vel vt
 forma permanens. vt lumē corporale in so
 le 7 igne. 7 vt passio transiens ut lumē ē
 i aere. lumen vero ppbeticum non est vt
 forma permanens quia semper sic esset fac
 tas propbetandi. sed lumen propbetie est p
 modum transeuntis ita q̄ vt aer semper no
 ua illuminatione indiget ideo in propbetis
 dicitur factum est verbum dñi super talem
 ideo Petrus ibidem ait spiritu sancto inspi
 rati. Iohannis 3. spiritus ubi vult spirat.
 Job. 32. inspiratio omnipotentis dat intel
 ligentiam. ideo intelligitur preparatio pro
 pbetie posse esse in homine. sed completio
 tantum a deo est. ideo antiqui propbete ut
 ad hoc se disponderent habitabant in solitudi
 ne. 4. Re. 4. solitariam uitam ducentes
 vno ipsi quoq̄s vates gentilium. Samanei
 bragmani. 7 ginnosophiste. Egyp̄tj quoq̄s
 vt ponit Aristo. i. meta. simulq̄s atbeniē
 sū vates. ut ponit Plato in thimeo. ad
 quos p uaticinio recurebat vis fere orbis.
 sed hy decipiebantur in eorum penitentia
 a demone. nos uero dirigimur 7 trahi
 mur ad eo. q̄ in bñā corda 7 mtes ispirat

4. Re. 4.
 Sūamitis

Iohis. 3.

Job. 32.

4. Re. 4.
 Samanei
 Synnoso
 phiste
 Bragma
 ni
 Egyp̄tj
 Aristo.
 Plato

CSecundo hoc idem patet ratione secū.
 dum Tho. z. z. q. 172. ar. 1. q̄suis ex
 suis causis aliqua futura possint cognosci
 nāli rōe ab homine. ut infirmitas 7 sanitas
 uita 7 mors ex suis cāis a medico tñ hic p
 pbeta non est Dauid uero reuelatum est i
 hac propbetia psalmozum futuram salutem
 fore penitentibus si uere penituerint 7 se
 uere imitati illum fuerint. hoc etiam san
 cta mater ecclesia per spiritum sanctam in
 telligens ordinauit in penitentia dici hos
 psalmos. in quibus si adiungatur uerbis sen
 sus. 7 sensui exultatio. uidebunt peniten
 tes profecto mirabilia. hoc innuit septen
 narius numerus psalmozum q̄ scilicet hic
 modus expressus i psal. est uerum remediū
 sanitatis spiritualis in penitentia adhibitus
 a deo pmo septem mundi etatibus incipi
 endo ab Adam quem dominus pellicea ue
 ste 7 non serica induit. ut penitentiam
 ostenderet in meditatione semper maris
 propter mortua animalia quorum uestibus
 induebatur. Secundo septem diebus qui
 bus omne tempus agitur 7 quibus pecca
 mus Tertio septem peccatis capitalibus
 que omnē alium uitiorum exercitum post
 se trahunt. in his eni septem psalmis sem
 per aperitur celum 7 septem spiritus san
 cti dona descendunt si dicti fuerit eo fer
 uore ea animi dispositione in qua Dauid
 psallebat ante conspectum dei. quia donū
 timoris expellit superbiam. donus pietatis
 inuidiam donum scientie iram. que est q̄
 quedam insania donum fortitudinis accidia
 donum consily auaritiam. donum intelle
 ctus gulam. 7 donum sapientie luxurias
 in quibus penitens perficitur in uita con
 templatua 7 actiua. q̄ i actiua d̄s habet
 penitēs pietatē ad agendum. fortitudinem
 ad sustinendam. scientiam ad discreti
 onē pietatis cōsiliū ad discrecionē fortitu
 dis. in cōtemplatiua aut d̄s habere tinorem
 ad reuerentiā maiestatis. itellectū ad itel
 ligentiā ueritatis. 7 sapientiā ad gustū bo
 nū iō Gre. sup Ezechiel. ait p sapiētā
 sumus maturi. per itellectū puidi per cō
 silū cauti p fortitudinē aiosi. p aiā discre
 ti. p pietatē misericordes. 7 p timorē humiles
 iō ergo septem psalmos penitentiales dici
 mus. per quos septem in pnia abiciamus

Thomas
 Ecclesia
 psal. q̄
 septē sunt
 7. etates
 7. dies
 7. peccā
 7. dona
 spūs sci
 uita acti
 ua 7 con
 templatua
 i. timor cō
 tra supbiā
 2. pietas
 cō iudiciū
 3. sciētia
 cōtra iram
 4. forti
 tudo cō
 accidiam
 4. cōsiliū cō
 tra auari
 tiam
 6. itellectus
 cō gulā
 7. sapiētā
 cō luxuriā

7. candelabra peccatorum tenebras. 7 a septē candelabris aureis ut habetur in apo. totas militante ecclesiā radiantibus illuminemur. Et a septē beatitudinibus perficiamur. mat. 6. quia ad ueram pñiam tria requiruntur q̄ in his habentur. s. recessus a malo processus in bono. 7 perfect⁹ status in optimo. **I**sauro pertas spiritus excludit superbiam mansuetudo irā. luctus inuidiā qm̄ qui luget pro peccatis aliorum non inuidet illis. exuries in stititie accidiam. misericordia. auaritiā. munditia cordis gulam. quia cordis munditia non seruit ventri instar bruti animalis. **I**sax excludit luxuriam quia gustato spiritu desipit omnis caro. **I**tem per septem psalmorum deuotam prolationem a septem virtutibus dirigimur. a fide. spe 7 caritate. iustitia. prudentia. fortitudine. 7 temperantia. in quibus omnibus ad septem sacramenta dispositi per ea peruenimus. pueniamus ad diē septimum sabbatū eterne requiei. 7 hec omnia David p̄uidit in prophetia psal. ex. sui futura i v̄e penitētib⁹ non penitentis merito s̄ misericordis dono. a quo omne datum optimum 7 oē donum perfectum desursum est.

Distinctione h̄ idem ps̄ q̄ tale donū n̄ p̄t nisi a deo eē q̄tuor. n̄ tali p̄bia David fure fm̄ Tho. 2. 2. q. 171. ar. 1. **I**s. inspiratio dei iob. 32. inspiratio omnipotentis dei dat intelligentiā. 2. eleuatio m̄tis p̄phete ad hec videnda Ezechielis 20. d̄r fili hominis sta sup pedes tuos 7 loquar tecum 7 ingressus est in me sp̄s. 7 statuit me super pedes meos. 3. p̄ceptio p̄phetie qz̄ intelligentia i p̄phetia opus ē. ideo i Ezechieli sequitur 7 audiui loq̄ntē ad me. i. intellexi 7 tūc n̄e p̄phetia est. nō. n. fuit p̄pheta farao qui vidit vacuas 7 nabucdonosor qui vidit statuas. sed Ioseph 7 Daniel. qui p̄phetiā intelligere nec asina balaam q̄uis loqueret̄ 7 Cayfas quū prophetaret. qz̄ prophetias non intelligebant. potest enim quis prophettare 7 non esse p̄pheta. 4. tenebrarum exclusio ideo luce 24. dicitur aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas. i. remouit ignorantie tenebras i. cor. 4. ueniet dominus qui illuminabit ascondita tenebrarum. sic tenebras peccatorum remouit a David. 7 a ceteris penitentibus ut

intelligitur qui ante sine intellectu erat ideo bene in psal. ait sup senes intellexi. intellexit si quidem quid sibi 7 quid nobis profuturū esset. 7 tradidit 7 sic h̄s auctoritate rōe 7 distinctione fm̄ theologos quū tale donū p̄phie 7 diuine reuelationis i salutē hūani generis a solo deo ē ut liquido s̄bo 7 exemplo sui ostēdit Dauid i psalmis his.

Tertio utilitas psalmoz̄ penitētia lū n̄ posset maior esse. sanari in firmū. s. Erigi lapsus. dirigi claudum. illuminari cecū. suscitari mortuum miserūqz̄ i eternum felicitari sapiendo seip̄s sapere deū. 7 inebriari ab ubertate dom⁹ eius. 7 liquefieri in dulcedine sc̄arum scripturaz̄. iō triplex nomē h̄s liber psalmoz̄. **P**rimo soliloquium quia soli. i. sine aliqua alia cura cum deo loquimur gustātes q̄s dulcia faucibus penitentium eloquia eius propter q̄ penitens anima in canticis clamat. Vox enim tua dulcis 7 faties tua decora. hinc legimus animas deuotū doctoz̄ Gregorij Ambrosij Augustini 7 Hieronimi i soliloquijs p̄dulcedie liquefactas.

Secundo vni qui sunt laudes dei cū cantico cum maximo mentis iubilo quos p̄ David ysa. 7 ceteri ab angelis cantant ante deum didicerūt per seraphim 7 alios ordines angelorum.

Tertio psalterium a psallendo in deo quia David 7 ceteri psallebant corā dño aiunt hebrei quod David astabant scriptores qui scriberent. quicquid psallendo cantaret David. sed hos psalmos penitentiales non in tante sed in maxima lacrimarum 7 suspiriorum ubertate. in tumba montis sion fecit qui contentus per suspiria resonans asletusqz̄ ui interruptus. longe magis placet ipsi deo. **A**udi quid Aug. dicat super psalterio de utilitate psalmoz̄. psalmodia fugat demones angelos in adiutorium uocat deuotionem excitat placat deum. impetrat veniā plarat aiam conscientiamqz̄ illuminat. **C**assiodorus quoqz̄ ait psalmodia est consolatio flētus Cura dolentium. **S**anitas Egrotantium anime remedium. miserorūqz̄ oīū refugū sed nota scōm **H**iero. q̄ hec non sunt

psal.

psalmi
nomia
Solilo
quium

vni

psalteriū

Aug.

psalmo
die
Laus
Cassiodo
rus

i superficie verboꝝ sꝫ i medulla iō putile
uisus ē . hoc tā suauē nectar in corda peni
tentum per claram explanationem distillat

Psalmus primus penitentialis . 6 . in ordine
psalmozum . qui uim contritionis exprimit .

Domine ne in fu rore tuo argu

as me

zē . Tria in principio cui^{li}
bet psalmi attendenda sunt
titulus . causa 7 uirtus . in primo dignitas

1° titulus i 2° uirtus in 3° utilitas apparebit.
psal . **C**rimo ergo titulus secundū . Nicholaum de
lira i bebreo est

Ad uictoriā psalmi super octana psal mus David

i . psalmus apt^o
ocātari i tali in
strumēto decē cordazꝝ musico . qꝫ dī octa
ua . ad uictoriā scilicet illoꝝ qui in ma
rem feruorem eleuabātur i canticis . quibus
etna uictoria debebat . ap̄ nos sꝫ titulus dī

In finē psalmus Da uid pro octana

q . d . ul
timū de
potentia debet facere penitens in hoc psal
mo . ut eleuetur in psallendo ad gustum su
periorum . 7 illuc amplius non discedat

z . causa
psal .
Nichola^o
de lira
Exo 30 .
Sad pp̄b

Secundo causa . huius psalmi q̄suis uarij
uaria senserint . fuit maximus ipetus do
loris David i penitētia qꝫ deū p̄ supbiam of
fendeit . quū . n . superasset philisteos mo
abitas omnēqꝫ siriā . uoluit sꝫ aliq̄s triū
pbare i bꝫrusalem . 7 fecit populū nume
rari ut uidēt quot strenuos bēret milites .
nec seruauit p̄ceptus dñi i lege exo . 30 . de
datione argēti . ex quo . misit dñs ad illum
Sad prophetā dicentē hoꝝ triū tibi dat̄
electio . aut septē annis fames aderit . aut
tribus mēsis inimicoꝝ p̄sequutio l̄ certe
tribus diebus pestis . Coartoz inqt David
vndiqꝫ minis sꝫ melius ē icidere in manus
dñi . i . per pestē . q̄s inimicoꝝ uel famis .
multe . n . misericordie illius sunt . quūqꝫ a

mane usqꝫ ad uesperā lxx . milia uiroꝝ pe
ste cadē uidēt David territus ualde ac pe
ne i lacrimis resolutus fecit hunc psal .

Tertio uirtus psalmi qui ofert ad fu
gandū demonē . placandū deū ipetrādā
ueniam . remouendā penā delendā culpam
7 aiā i magno tubilo collocandā .

Notādum p̄terea qꝫ i his psalmis pp̄
hoc gaudiū spūale exprimēdū p̄ponit i an
typhona oīo Thobie postqꝫ exauditus ē
7 ditatus a dño 7 illūinatus recognoscēs
archangelus Raphaelē legatū fuisse ad
eo . ad hec oīa misteria exultauit ne dus
ipse sꝫ omnis eius tota in deo saluari suo

Exultabat propter ductum . 7 reductum
fily incolumis propter uxorem eius sar
ram ragueis . cui septem maritos alimo
deus demon anteqꝫ cōuenirent occiderat
pp̄ter illuminationē tū uel maxime pp̄ter
ducatū angelī a quo quū audiret quis nā
esset 7 quoziam uenisset 7 qꝫ b̄ndiceret de ū
celi 7 narraret oīa mirabilia eius liq̄factū
est cor illius . ad hoc idem impetrandū scā
mater ecclesia p̄ponit pro antiphona illius
dulcem 7 suauē orōnem inuenis p̄ hanc
p̄niam adesse angelū Raphaelē . 7 p̄teriri
redeuntibus ducē ad patriam . audiu a
fide dignis 7 i me ipso 7 deuotis pluribus
expertus sum . a quo uis infortunio libe
rari qui antiphonam hanc cum psal . qui
habitat 7 hanc sequentem orationem coti
die dixerit .

Mittere dignare domine de
celis in adiutorū nostrus . sanctum archan
gelum tuus Raphaelē qui uias nostras
dirigat . ab hoste maligno defendat ab om
ni aduersitate custodiat . prosperitatem
cōferat 7 augeat informet 7 doceat . deo
copulet . 7 coniungat . 7 ad gaudia sem
piterna perducat per xpm dominum no
strum . dicas in mane dicas in sero dicas
in periculis 7 i cunctis admiranda intelli
ges 7 ipsa experientia teste fatebis qꝫ
forte dictu incredibile uideretur si licet
experto credere 7 iam per omnes xp̄ia
ne religionis partes notum . Aristotelis
illud qꝫ est uniuersaliter famosum in to
to ipossibile est quo sit falsum feliciter qꝫ tu
i eternū felicitandus incipias lacrimazꝝ fon
tib^o irrigat^o . confessione purissima expiatus 7
saluberrima satisfactioe purgat^o . sꝫa thobie 3°

3° uirt^o
psal .

Antih
phona

Thobie
oratio

Sarra
Alimo
deus

oratio

psal . qui
habitat
Raphael
dux peni
tentū

Antiphona

Ne reminiscaris domine delicta nostra

Eecus erat thobias et audierat edubalantes. quinqs sret paupertate sua et uxoris. Videte iquit ne forte furtiu sit dubitabat no de fidelitate uxoris qs reale oio sciebat sz ne emisset ab aliq fure paruo pto. tu illa ira accesa rata p furti suspicio de se icidisset in uiz ait. Manifesta facta est spes tua. q. d. actu e de salute tua qz. s. no mo pdidisti lumē oculoꝝ sz nris et co sciētie. et elemosine tue zc. bona tua ap puerunt. s. ficta et uana ex ypocrisi sca. Tūc Thobias igemuit non. l. ex dolore ipatientie quū esset uir iustus et scūs et amicus dei. sed dubitās ne uxor e ppter bāc malā oppinione dānaretur et flexis genibus i maxima lacrimaz ubertate. quū essz i captiuitate assirioꝝ. cu ceteris hebreis i psona totius populi scessus e dicēs. Ne reminiscaris dñe delicta nra. q. d. obsecro dñe ut deleas iniquitatē nram. et ad modum obliuiscēris oēm iniuriā te nobiscum habēas. pmisisti. n. per pphetas tuū ezechielē oim iniquitatū e quas opatus e no recordabor. no qz vlla vnqs ob. uio cadat in deū sz qz penitentiū crimina no uult ulesci. ac si no recordaretur.

Uolueris leuitas

cessio

Obluio dei

Uel parentū nostrorum

longe magis merent p pentibus orātes filij qz p se. un thobias i telligēs qz ipsi erāt i captiuitate p pctis parentum. p illis rogat. punitur. n. aliqñ p i filio q ad corp solū tanqs totū i pte et i substātia sui ipsius. q ad aias. sz sz theo logos qlibz puit i se testi xpi un qsqz bonū suū portabit quō sz dicta pbaꝝ de puniēdis prib i tertiā et qrtā gnationē itelligātur i psalmo leqnti ad ppositum intelligēs

p quō puniē in filio

Neque uindictā summas de pctis nostris

Nec te ad modū uindicātis hēas. esset. n. b i supportabile cui. n. no apiret os iferni tā qz core darbā et abiron. ut absorberet eum si tantoꝝ scelerū uidicta fieri deberet. et statim fuit exaudit et missus archāgel Ra

darbā core Abiron

phael ad liberādū ipsius a paupate et cecitate et ad ditādū illū et quū eodē tpe. orasent Thobias. et futura nurus e sarra raguel filia uterqz liberatus e. iste a miseria illa sz ab obprobrio falso. qz septē. s. uiros occiderit iō g° hanc antiphonā apposuit. ecclesia ut nos cū. Thobie filio ab angelo ducamur et reducamur icolūes et cū Thobia pte illuminemur ceci et ditemur. paupimi cum sarra sz septies a demonio liberemur ut Magdalena a q dñs septē demonia expulit. sz q paratū e preliū septē psalmoꝝ ab ecclesia tanqs septē terribiles ict ad detrudēdū pūcipē exercit uicioꝝ i ifernū. Tu g° mi Leonarde peccātibz et n penitētibz no scens imine piculū et qz pūcipi merisa profundo mēsbēbz et ppiā luce relicta tēdit i eternas ire tenebras ne ad locū suū pūcipē celestē euolet et qz iacet effeto lumie mētis et pssa grauibz colla cathēis declinēqz gerens pōdere vultus ubi cogit ben stolī dā cernē terrā. un iancta mī ecclia i salutarē medicinā pnam adhibuit cōtentā in septē ptiōssimis psalmoꝝ uasis. q nullo alio pto emi pōt nisi fleu et plāru p iudicio hūdo ueni ergo mi Leonarde n corporis sz cordis gressu. adoremus et pūdamus aī deū ploremus corā dño qui fecit nos. interiori affeū. cū penitēte David. clamāte et dicēte

septēar numerus

Boe.

Domine ne in furore tuo arguas me neqz in ira tua corripas me

q. d. sz ali q° obsecro dñe neqz i iferno. neqz i mūdo ut mereor punias me sz rigorē iustitie tue sicut punisti Adā et Euā p tot milia ānoꝝ rū q° de paradiso voluptatis etecisti debitasqz meritis penas ifluxisti no sicut Caym quē pfugū ptecasti a facie tua vno ut relictus loqr ipse se pteat no sicut omne hūanū genus i diluio tpe Noe. qñ occidisti omnē aiā uiuentē pter octo i arca. non sicut sodomitas igne et sulfure. No sicut israhel totiens a uia salutis errantem. sz sz dulcorem misericordie tue. et secundum magnitudinem amoris. quo creasti mundum.

Adam Eva Caym Gen° humanum Sodoma israhel

illiusq; monarchiam dedisti homini 7 ad
 cumulum pietatis perditum 7 captiuum 7
 mortuum quesuisti redemisti uiuificastiq;
 ut demū saluares 7 nota hic s; theologos
 q; furoz 7 ira quū nō cadant in deū me
 thasozice .i. ad similitudinē accipiūtur q.
 d. Ne punias me sicut faceret hō i furo
 re 7 ira . uiderat . n . David . z . R . z4 .
 deus habentē se i populum tanq; hominē
 i ira ubi dicitur addidit furoz dñi irasci
 contra ysrael quando 70 . milia ex peste
 a mane usq; ad uesperam ceciderunt hic
 Aug . in glo dicit q; argui est ad danna
 tionem . corripī uero ad emendationem
 ira autem uel furoz quū sit motus animi p
 uocatus ad penā inferendam 7 hō uideat
 David ait obsecro dñe ne punias me . s .
 in pena eterna nec ēt penam purgatorij i
 feras . q . d . hic seca hic ure in p̄senti .
 ut i eternū parcas ira 7 furoz . i . subita
 nea indignatio 7 longa diē iudicij figurat
 unde ecclia dicit dies ire dies illa . soluet
 secluz i fauilla teste David cū sibilla . q . d .
 David inter onēs locū p̄sta 7 ab edis me
 sequestra . statuens i parte destra . Ne uo
 cem furoz 7 ire audiā in iudi° ite male
 dicti in ignē eternum hō idem Wbere . io .
 in persona penitentis populī a deo petūt .

Corripe me dñe uerū tñ i iudi
 cio . 7 nō i furoze tua
 ne forte ad nihilū redigas me . in quo . 3 .
 petit p° corripī . flagellari puniri 7 emen
 dari . 2° non in furoze sed in iudicio fu
 roz enim cū excessū est quasi insupporta
 bili . 7 iudicium cum moderamine quodam
 3° assignat rationem . Ne forte ad nihilū
 redigas me scilicet relinquendo sine omni
 spe . q . d . que parantur magna sunt 7
 maiora meremur . sed corripe me ut pater
 filiū non affligas ut hostis inimicū . q; s
 melliflua mi leonarde 7 succi plena oīo .

**Miserere mei domi
 ne q° nīā ifirmus sū**
 p° inplorat grās 7 misericordiā ut alliciat
 2° causam ppriam allegat . s . miseriam in
 firmitatis sue ad resistēdū malo culpe ad
 sustinedū malum pene . ad opandū bonū
 7 p̄seuerandū i eo . nisi auxilio brachij

Ira i deo
 z . R . z4 .
Angelus
 furens .
Aug .
argui 7
corripī .
ira 7 furoz
Iudicij
dies ire
Dat . z4 ;
Wbere . io .
miserere .
miso .
sapie . 2°

excelsi . q . d . tu miseratoz misereris oīum
 7 nihil odisti eoz que fecisti . vmo teste
 p̄pheta tuo vsa . i . misericordia sempiterna
 misert° es nri . Miserere cui ppriū ē mise
 reri sp 7 p̄cere . tibi reuelo cās meā . 7 mi
 seriam meā magnam . añ maximā miseri
 cordiam tuā pono . ifirmus ad mortē aīe
 medicū salutis iacs clamās miserere . Mul
 la . n . alia medela q; s misericordia misero
 conuenit . Ego ifirmitas miseria 7 mors .
 tu uero sanitas felicitas 7 uita propter
 q; itez atq; itez oro sana infirmum .
 felicitas miserum . mortuumq; suscita . Bre
 uissima oratio mi Leonarde 7 uillia nud°
 inq; sermo 7 quatuor tñ syllabaz misere
 rei est profundum tamen benignitatis pe
 lagus 7 diuine salutis immensitatē etinet
 q . d . tibi soli derelictus est pauper pec
 catoz a demonibus spoliatus . naturalibus
 7 gratuitis bonis . boz fano . i . non tantum
 sine patre s; sine seipso tu eris adiutor
 tu patens vnum miseris asilum 7 in hac
 quoq; ratione exauditus est . quia uoluit
 7 patefecit vulnus medico 7 magno impe
 tu suspirioz 7 desiderioz nauis peniten
 tie impulit obuiam illi qui uenit querere
 7 saluum facere q; perierat 7 ait

Sana me domine q°
niam cōturbata sunt
oīa ossa mea q . d . icurabilis
 e ifirmitas bec
 q; peruenit ad medullā ossium nisi tu me
 dellā apposueris . solēt p̄fici huiusmōi late
 tes morbos i uiscerib; 7 uenis 7 ossibus ap
 pellare miseremini mei q; si dicāt q; miseri
 cordia dei ad sanandum opus est aliter
 actū ē de re sua . manifestat David medi
 co iā mortē q; intrinseca fortitudinē mētis
 7 oē robuz aīe aggressa fuerat ut iā nil ali
 ud restaret nisi rueri nisi adiutricē manū
 porrexerit deus cōturbata sunt g° ex dolore
 exozis mei iterioza mea . 7 tu dñe deus q;
 trāquillū efficias turbatū p̄nie mare impa
 uētis 7 mari ut quiescat . Te duce si qua
 manēt sceleris uestigia nri . irrita perpetuo
 soluēt formidine terrā pacatūq; reges pa
 tris uirtutibus orbē testimonio uaticinij cu
 mane sibille . aliter ifirmitas bec ē ad mortē

vsā .
ecclesia .
miserere .
quatuor
syllabaz
ifirmitas
Singulus
Syllaba

Et anima mea turba

ta est ualde. ^{1^o} primo paral. ^{21^o} Legitur qd nu-

merauit David mille millium et centum milia actos ad rem militarem, et de tribu iuda que erat bellicosior 400. milia et non seruauit preceptum, ut dixi. Exo. 30. ubi dicitur, quando tuleris summam filiorum israel dabunt singuli pretium pro animabus suis domino dimidium sicli, et non erit plaga in eis propter quod missus est angelus ad percutiendum populum, cui quum David uidet in manu sanguineum ensen in tanta strage 70. millium, in una tantum die, adeo territus est quod non poterat amplius cale fieri, clamauit tamen uoce qua potuit 3. R. 24. ego sum qui peccaui, ego qui inique egi, isti qui sunt oues quid fecerunt uertatur obsecro ira tua contra me, et contra domum patris mei. Sed quare pro peccato regis punitur populus, R. glosa per qualitates subditorum disponuntur acta regentium ut sepe pro malo grege etiam ueri boni delinquat uita pastoris, sed hic non est sic, peccauerat enim populus in rebellionem sequendo sybam filium botri qui erat pessimus et de hoc punitus est, quum enim prius esset totus corpus ciuitatis infirmum et tolleraretur quando ipsum quoque caput David infirmatum est non fuit amplius tollerandum et sic cum capite membra punita sunt, unum quoque pro seipso, sed David uere penitens ut fit accusabat se omnium reum eo magis quia dubitabat illos sic repente sine penitentia damnatos mori, ideo ait

Sed tu domine usque

quo scilicet continebis in ira misericordias tuas, an desinis misereri deo clementie cuiusque misericordie nec possumus mercedem ponere nec tempora diffinire 26. q. 6. c. bis, in decre. Nunquam satis desiderati et penitenti uidetur esse ad tempus, ideo alibi David, haec quum uentiam loquitur more anxij animi et dolentis et afflicti a tortura conscientie super peccata sua et passionem populi ideo sermonem non perficit mor fluctuantis, attende ueram provisionem penitentis David, qui tantum proximi cladem dolet se accusat illos excusat, Sed dic queso ingratus David

tantorum beneficiorum qui ex pastore ouis factus es rex israel et propheta quomodo audes oculos ad celum eleuare quasi seraphi et cherubi uenerunt tu tamquam uermis et non homo obprobrium hominum propter tantum nequam est abiectio plebis alloqueris, quod mihi molesti essis sinite me meo querere modo ego misericordias domini mei noui et in eternum cantauit quis adiciet enarrare misericordias eius, sursum omnes angelice potestates tremant, ego ad dominum meum clamabo et exaudiar. R. David quod sanari infirmum illuminari cecum, claudus dirigi et suscitari mortuus sed quis potest talia conferre nisi deus ad quem supplex uenio et sua munera posco.

Conuertere domine

quod dicitur non possumus conuerti ad te nisi tu prius conuersus ad nos gratiam infuderis, conuertere ergo tu domine de quo prius abuersus fueras propter delicta mea, sed a rigore iustitie descendens uertere in nectar misericordie, Neque humeros habet deus ut conuertatur ut nos, ubi nota secundum thomam, 2. q. 12. ar. 6. ut homo possit per seipsum ad gratiam preparari dicitur quod conuersio hominis ad deum et dispositio ad dei gratiam per duo fit per liberum arbitrium et secundum hoc precipitur homini ut se conuertat ad deum Zacharie primo conuertimini ad me scilicet detestando peccatum et per gratie dei infusionem ideo sequitur ibidem et Ego conuertar ad uos scilicet gratiam infundendo de congruo, sed congruum est enim ut si homo per liberum arbitrium facit quod in se est cauendo culpam committendam, et detestando commissam quod deus faciat quod in se est scilicet infundendo gratiam, ideo dicitur thomae, 21. conuerte me et conuertar ad te domine, trenis ultimo, conuerte nos domine et conuertemur ad te ecclesia propter hoc idem in completorio ait, conuerte nos deus salutaris noster et hic per 6. conuertere domine id est gratiam infunde ut conuertamur

Et eripe animam meam

ab imminente timore et a supplicio inferni quod debetur errantibus, et a manibus inimicorum in quorum tetro carcere cathenis indissolubilibus ligata est nisi tu domine deus solueris

Exo. 30.

70. milia.

3. R. 42.

siba.

canon.

tho.

Zacharie primo conuersio dei et hominis

thomae 21. trenis ultimo ecclesia

Salutem me fac propter misericordiam tuam

non meis meritis, qui deberem detrudi in infernum. Sed tua solita pietate.

Quoniam non est in morte qui memor sit tui.

Post mortem enim non est memoria dei ad salutem fructuosa anime. Quantum ad illos qui in peccato mortali descendunt uel in morte spiritali aie haud memores sumus dei, et salutis nostre.

In inferno autem quis confitebitur tibi.

q. d. Nullus confessione laudis, quia ibi blasphemant deum pro doloribus, nec confessione ad ueniam, quia ibi nulla est redemptio. Plato in phedone, Si uero propter magnitudinem scelerum insanabiles reputantur hos omnes ueniens soror in barathrum tartari dicit unde nunquam egrediuntur, et Job in inferno nulla est redemptio. Timebat David quod in illa peste plerumque pars in mortali peccato discederet et sic damnaretur, sicut, 2. Re. 18. plorabat filium Absalon quoniam persecutores timens ne ex tanta iniquitate in patrem damnatus esset, ideo non desinebat clamare in lacrimis fili mi Absalon, Absalon fili mi quis dabit mihi ut moriar pro te, et non leuabat consolari.

Laboravi in gemitu meo.

ubi Hieronimus, et habetur de penitentia, d. i. i. oblitus regie inquit maiestatis uolutabatur in cinere et lumen querebat in tenebris, laborans in gemitu, contra morem regium. Est enim tanto acceptior penitentia quanto altior humiliantis se status.

Lauabo per singulas noctes lectum meum

id est conscientiam in secreto discernendo per singula peccata, que noctem homini faciunt aliter lectum materiale esset impossibile lauare

singulis noctibus, uel lectum secundum Augustinum, id est voluptatem et delectationem seculi in qua homo tanquam in lecto dormit, quam lauat ille qui se ab ea conatur extrahere. Audierat David in spiritu prophetico pollicentem deum in quocumque hora ingemuerit peccator saluus erit

voluptas

Ezechiel

Lacrimis meis stratum meum rigabo.

q. d. lacrimis pro tapetis regalibus utar in tanta ubertate ut tanquam riuuli emanent, tu domine delectaris in fletu penitentium. Ecce totus dissoluatur in lacrimis.

Turbatus est a furore oculus meus

Siderat 3. Re. 24. Et dixi tanquam furentem Angelum in populum cum ense sanguineo, ut est Gregorius romae supra Aduani sepulchrum, quod hodie propter res gestas castrum sancti angeli appellatur ubi usque in hodiernum diem in tante rei memoria Angelus cum euaginato ense eminet, in mentem adhuc romanorum redigens tante liberationis beneficium a tali peste, quam stertendo et obscitando morte obibant et sepe lientes super cadauera cadebant. Nec inueniebantur heredes. A simili uisione territus est Oculus ipsius David non tantum corporis sed mentis. Et semper deinceps caligare uisus est et nos in scelere nostrorum sepulchro latentes, ut inquit Hieronimus non timemus minantes Angelum in Apocalypsi dicentem, Time deum Time deum, Time deum etc.

3. Re. 24.

Gregorius

castrum sancti angeli pestis romae castrum sancti angeli romae

Apoca

Inueteravi iter omnes inimicos meos

Inter demones et peccata que tanquam capitales hostes saluti insidiantur inter quos inueteravi id est usque ad interitum anime et corporis ueni.

Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem

Hunc ostendit fructum lacrimarum et pie orationis

Plato

Job

2. Re. 18.

canon

conscientia

exauditio se exauditū spiritu prophético intelligens .
 Psalio se recognoscens implozauit ueniā . Se
 cūdo lacrimis pñiam egit . Tertio adesse
 dñm per grām intelligens procul abicit oīa
 vitioꝝ 7 demonū impedimta ut cum deo
 possit beatissima necessitudine copulari . Ss
 quomodo quū intellexerit se exauditum David . R .
 intellexit Doctores sentiebat David diuinā presen
 se exaudi tiam p cordis sui plaritatē 7 exultationem
 tum 7 sapientiā diuinoꝝ quā abmiserat 7 vide
 batur sibi cor eꝝ saltare p letitia uelle i am
 plexus pacificati dei . Psalterea intellexit
 exultatio ut habet . 3 . R . 6 . per Gad prophetam
 3 . R . 6 . dei nunciū qui pcepit illi ex mādato diuino
 Gad ut bedificaret altare qꝫ n̄ p̄cipit nisi mūdo
 corde . i loco ubi habraā qꝫ bedificauerat
 i . pal . zi . altat 7 ymolauerat filiū . 7 p descensus ignis
 ignis p̄rio parali . zi . qꝫ erat signū diuine ppt
 tiationis . ut Gen . 4 . de oblatione abel . 7
 3 . R . 18 . de Elia . iō ait discedite scilicet
 Satban satban 7 satelites sui . dñ . n . i . parali . zi .
 surrexit aut satban oꝝra ysrael 7 suscitauit
 David ut nūearet populum . lactantius ad
 donatum loquens de demone ait nā ille col
 luctator 7 aduersarius n̄ . scis qꝫ sit calidus
 7 idem uidemus sicuti nunc uidemus . is
 Lactā . bec oīa bz que alicere possunt p laqueis . 7
 quidem tam subtilibus . ut oculos mentis ef
 fugiant . ne possint hominis p̄uisione uita
 ri . vmo ipsi quoqꝫ gentiles . qui demonem
 Dir . 6 . colebant hoc idem de ipso aiunt Dir . 6 . ad
 pbebi nondū patiens immanis in antro ba
 chatur vates . Dagnus si pectore possit ex
 cussisse deū tanto magis ille fatigat . es ra
 bidum fera corda domans . tamē David ui
 dens astare deū . nō dubitat cum demone
 certam inire ne solitā operetur iniquitatē .

Quoniam exaudiuit dñs uocē fletus mei

q . d . tāta fuit habūdātia lacrimaꝝ ppter qꝫ
 exauditus sum ut ipse qꝫ lacrie ligue offi
 ciū assumtes in scentu suspirioꝝ ipetu ab
 infimo corde erumpentiū uocē usqꝫ ad celū
 emitterēt 7 exaudirentur .

Exaudiuit dominus deprecationem meam

more iubilātis animi psallit in deo 7 iteꝝ
 atqꝫ iterum qꝫ tācum placet replicat .

Dominus oratiōem meam suscepit

i . gratāter
 suscepisse o
 stendit . tanqꝫ si extēde it ad suscipiendū ma
 nus . quo tā pio facto intellexi . qꝫ benigne re
 deuntem suscipiat . 7 qꝫ misericorditer non
 dannet sed reum absoluat .

Erubescant et contur bentur uehementer omnes inimici mei

i . tanqꝫ qui confusi erubescant 7 conturbā
 tur fugiant demōes videbat iā in spū p̄pbe
 tico qꝫ sicut gaudius erat angelis dei de
 ouersioe sui . sic cruciat⁹ uictis demōibus .
 ouertatur n̄ ouersione pñie qꝫ nō cadit i de
 mone sed conuersione erubescencie 7 cōfu
 sionis retrocedendo a me iam exaudito

Et erubescant ualde uelociter

quum . diuina grā in
 instanti infunditur . 7
 penitens oꝝra omnem suū conatum statim
 liberetur ipseqꝫ procul pellat⁹ erubescit ual
 de uelociter . p̄dest propterea mi Leonarde
 hic psalmus oꝝra omne vitioꝝ pondus 7 oꝝ
 omnē demonis insultum deuote psallentibus .

Psalmus ps penitentialis . zi . in ordine
 psalmozum . qui uim confessionis exprimit .

Beatū quozū remisse sunt iniquita
 tes . Tria uidēda sūt circa hūc
 psalmū undiqꝫ nectar distillatē

Titulus duplex ponitur .
 fm hebreos 7 nos . Psalio intellectus David
 quia nisi deus intellectum ad pñiam illu
 minet minime a peccatis surgere possumus .
 un̄ ipsemet David in psal . altero ait deli
 cta quis intelligit . q . d . nemo nisi tu ostē
 deris dñe . 7 in hoc psal . zi . scribit⁹ itel
 lectum tibi dabo ut . i . te peccatoꝝ intelli
 gas . p . n . diabol⁹ agreditur intellectū regem
 hominis ut possit p regem totum regnum
 possidere . 6 . et bicoꝝum intellectus est ue

i . titulus
 psal .

intellectus

Aristo . rum boni . 9° ethicoꝝ intellectus est prin
Aristo . cipalis i homine . 7 sic homo maxie e intel
lectus qz denomiatio a nobilitate fit . iō dia
bol^o p^o tra intellectū ingredit^r 7 deus eō
in sanando p^o illuminat intellectū qz senti
ens David imposuit titulus ad intellectus
David . s . diffusum est hoc lūm diuine gra
tie . quo pꝛeuidit per hanc psalmodiam . se
omnes penitentes posse suis mederi vulne
ribus 7 sanari intellectus . quia fm philoso
phū io . ethicoꝝ unusquisqz dirigere dē
intellectum fm optimum eozum que sunt in
ipso ut sic possit duce intellectu ¶ sibi 7 ce
Aristo . teris dñari . Aristo . p^o politicoꝝ omnes rō
ne 7 intellectu uigentes naturaliter domini
sunt 7 rectores alioꝝ . tale aut beneficius
ab ipso quoqz deo est testimonio ipsius phi
Aristo . losophi 3° rethoricoꝝ dicentis . Intellectus
est lumen qz deus infundit anime . quo pꝛe
uio ducimur . fm eundem de regimine prin
cipum ad potentias intellectus nihil est dif
ficile . Idem . iō . de aialibus . Solus intel
lectus intrat in nos ab extrinseco 7 ipse
solus diuinus . Quid mir^o si David spiritu
prophético intellexit lumen intellectus sui
a deo si ipsi quoqz philosophi naturali lu
mine cognouerunt .

¶ Secundo titulus psal . ē dicitur eruditio
titul^o psal . David . s . ne amplius in uoluptate labat^r
Eruditio p qz ostēdit aliqō secretū reuelatū ipsi Da
David uid stemplanti in amara dulcedine pnie
qz fuit tam magnum qz ipse quoqz lingua
exprimere non potuit qz talis suauitatis pe
nitentie inbilus est fm ostienses . qz lingua
expūmi nequit . Ego aut reoz si sententiā
nostram expectas o lector . qz David gu
stauerat fragilem pestiferamqz delectatio
nem carnis cum Bersabe . pūssimam deū
infudisse scintillam suauissimi 7 amorosi di
uini dulcoris . quo inebriatus oīum humana
rum delectationum omnino obliuisceretur .
ideo hec eruditio . erudit omnes haud de
serenda fore eterna gaudia pro tant illis uo
luptatib^o tā uelocibus i transitu . ut plezūqz
exitus ortū pueniret Qui . exit^o acta pbat

¶ Causa psalmi uidenda est . quare . s . fa
z . causa ps ctus sit . David . 3 . R . z . in ocio domi
Bersabe remanens tēpore quo sui ad bella proces
ocium serant ¶ uidit e domo sua regia Bersabe
luxuria pulcherrimam uxore Eriē Ethei le laua

tem 7 sensit statim cupidinis arma oc
cultum inspirauit ignem 7 veneno sefellit
Satur infelix David . hinc a libidine illuc
a scientia trahitur . Trahit ratio trahit
7 sensus . Sed illa ad huc tanqz regina in
trono residens sepra tenens . mollitqz aīos
7 temperat iras . tamen miserta tanto im
petui inferioꝝ uizium quasi minantium re
bellionem . Condescendit ut rationem decet
7 misit ad videndum si soluta esset ut in
uxorem caperet 7 debilitati sue saluberrī
mo remedio ab ipso deo dato consuleret .
quumqz relatum esset illam uiri optimi sur
gem uoluptas quasi desperata impulit in
lacus . s . destrum in cor . ac uenti uelut
agmine facto . i . suspiria 7 desideria 7
impulsus amoris in magno impetu sui exer
citus euerentes omne regnum rationis .
qua data porta ruunt . i . decernunt quaqz
Sigilius via 7 modo haberi possit illa potiri . Nec
obstat ruina minans . sed terras turbine
perflant . i . obnubilant omne regnum sci
entie nequit possit uideri aut audiri . qz
hinc rei uenere obstat . Incubare mari
totumqz a sedibus ymis . Sna erusqz no
tibusqz ruunt creberqz pro tellis . Affucus
7 vastos uolunt ad littoza fructus . 3 .
Siz . p^o uenti qui tantam in amante tempestatē
mouent . 7 tanta suspiria excitant sunt .
spes habendi timor abmittendi . 7 sollicitu
do 7 anxietas non tardandi . 7 quid sequi
tur ex tanta tempestate nisi naufragium
ideo addamus presentemqz David intentāt
omnia mortē 7 sic quo ad deum mittens
pro ea peccato perijt sed penitentia stetit .
¶ Virtus psal . tacit ad cognitionem sui ad
3 . uirtus steffionē erroris . ad rebellionē a demone
psalmi ad omnium gratiaꝝ impetrationem 7 per
fectam cum deo pacificationes . psalle itaqz
in hoc psalmo in omni carnis temptatione
7 illam mi L . fugabis procul religabis ¶
moderum in extremo egipti . per uirtutem
predicte antiphone 7 boꝝ sanctoꝝ 7 boꝝ

**¶ Beati quorum remis
se sunt iniquitates .**

In priorī psal . impetrauerat penitens i la
chimaz torrete ex supbia sua uentam .
7 exultauerat in iubilo maximo ex triūpbo

demonū 7 pacificatione cū deo certifi-
catus p descensu angeli 7 ignis in holocau-
stis in signū q̄ p̄nia q̄zua amaritudinem
p̄ferat in principio dulcedinē tñ talem in
fine affert q̄ gustari quidē p̄t explicari
aut minime. i hoc uero psal. exprimit̄ p̄nia
pro tali crimine. Et exultatio obtempte ue-
nie in quo p̄uiderat Dauid ecclesias in hac
psalmodia redeuntē benigne a dño misericor-
die amplexu recipiēdā. iō sup̄ scripsit titulū
eruditionis 7 intellectus. q. d. Erudimini
7 intelligite qui dñus ueneris sequuti estis
hanc esse medelā tantoꝝ vulneꝝ crudi 7
asperimi cupidinis. Sna manus vulnus
opēq̄z ferat. Erauerat i amādo cor medea-
tur in penitēdo. Dic ergo humilit̄ 7 deuote

Quidam

Beati quorum remis- se sunt iniquitates.

Penitētes apertis oculis intellectus quos
prius in sui dānū clauerant nullam maio-
rem mortalibus gratiā putant q̄z diligentes
se uidere a nexibus peccatoꝝ 7 demonis.
in quo casu oibus felicibus sibi ipsis felicio-
res vident̄. 7 sic econtra infelices putant
oēs qui in tali miseranda miseria peccatoꝝ
sunt. Aug. in soli. ouersus inqt lum 7 nidi
tenebras meas in q̄bus fui. abissim tenebro-
sum in quo tacui 7 dixi. De tenebris meis
in q̄bus lumen dei uidere non poterā. Se
cecitati illi pristinae zē. Iō Dauid beatos nō
in re sed in spe penitētes clamat. habent
enim arā eterne beatitudinis. Nam beati
pauperes sunt spū solo. s. deo dēnti. Jā
beati mites. ad oimodam regulā rēnis suos
reducentes actus. Jā lugent pro crimine.
7 de siderio patrie. Jās exuriunt iustitias
nequeunt in bono saciari. Jā misericor-
des sui ipsius 7 alioꝝ salutē cōi n̄tēti. Jā
mundo corde in tāta munditia ut ipsius q̄q̄z
deū otemplent̄. Jās pacifici domitis infe-
rioribus uirtus corporis. ut suma sit inter
teū 7 aiā pax. 7 inter aiā 7 corpus.
Jā beati patētes ut quanto grauiora passi
sunt tanto alacriores.

Et quorum tecta sunt peccata.

Non q̄ aliquid ipsi deo
possit tegi 7 ascondi in c̄.

aspectu oia nuda sunt. Sed nō respicit illa
amplius ad puniendū. saltis in inferno audi
quō Tho. in questionibus disputatis de
malo declaret hūc passus allegando. primo
Cassiodoꝝ. dicit iō tecta dicunt̄ qz illa no
luit deus agnosce sed ignoscere. q. d. ab-
olita sunt. ut illa non puniat eternaliter.
Sidere enis dei respectu peccatoꝝ est pu-
nire. Aug. Si hō peccata sua tegit deus
detegit. si hō detegit deus tegit. A libi
Dauid psal. Auerte faciē tuas a peccatis
meis. s. puniendis. q. d. auerte a pecca-
tis faciē tuam 7 non a me.

tecum dei

Tho.

Aug.

Beatus uir cui non imputauit dñs pecca- tum.

s. ad dānationē. timebat enim
mori in peccato illo 7 dānari.
Tho. in q̄stionibus disputatis de malo ait
imputatur alicui peccatū in quantū p̄ ipsius
impedit̄ a osequutione ultimi finis. qui est
uita eterna qz cū sit summū bonū. non pa-
titur lecū aliq̄z bonitatis minorationem in
quantū hō per culpā sit uituperabilis 7 ha-
bet indecentiā quandā ad tantū bonum 7
ex quo est reus 7 obligatus ad penā impe-
ditur a beatitudine. Beatus ergo uir. s.
penitens cui nō imputauit dñs peccatū nec
quo ad culpam. nec quo ad penam.

Thomas

Nec est i spiritu eius dokus.

qz. s. fm̄ Maico. de lira uere
penituit o terq̄z ergo q̄terq̄z
beati ueri penitētes. Dic Thvero. ait. hic
ostēdit Dauid cui nō imputet peccatū de
illi. s. i quo dolus nō est. qz se accusat quū
peccatoꝝ sit corde tenet q̄ ore confitetur.
Qualis fuit Matanael Jobānis p̄. Sere-
ptraelita i quo dolus nō est. i. nihil ad gra-
tiam uel ad odiū fecte loquitur. q. d. Dauid
ueri penitētes felices se existimare p̄nt. quū
sibi a misericordia dei. deleta peccata sint.

Sic.

Matanael

Quoniam tacui inuete- rauerunt ossa mea.

qm̄ non
sum oessus errozē meū uires animi que de-
signant̄ p ossa. in quibus ostitit robur cor-
poris inueterauerūt. i. propinquauerūt ad

mortem 7 in dies fiebam debilior ad resistendum peccato.

Dū clamare tota die

Id est dum continue cruciarem ne supra me appareret iudicium dei in aliqua manifesta apparitione uel punitione . uel dum clamarem cotidie non ad te medicum pro sanitate sed predicando me iustus Aug. uero in hoc loco ait q̄ inueteratio ossium defectus fortitudinis est spiritalis . q . d . heu miser tacui peccata dum clamare merita . uti phariseus in templo . Gre . Si medicinam expectas os ut vulnus detegas vulnera enim clausa plus cruciant . Sed dum putredo que intus feruet eicitur ad salutes vulnus aperitur . Ysaie p̄ vulnus 7 liuor 7 plaga tumens . Non est circum ligata nec foras oleo . Nec curata medicamine . sed opere precium est audire quomodo tacendo in maiora peccata ruerit David . Dum sensus rebellassent omnino rationis imperio misit pro Berisabe 2 . Re . xi . Que statim sanctificata est . id est munda ab immunditia mēstrui scilicet in futuro . purgata quia grauida . Unde David statim misit pro viro suo Sria qui erat in bello ut iaceret cum uxore 7 puer sibi adscriberetur . 7 sic mulier liberaretur a lapidatione 7 peccatum melius occultaret Et interrogauit eum quomodo ageretur res belli 7 dimisit ire in domum suam . Et statim sequutus est eum cibus regius qui reuinit . Sed David fecit illum comedere 7 bibere corā se calidissima ut obliuioni traderet archam domini que erat in p̄lio ad quam habebat animum . 7 cognosceret uxorem . Quumq̄ nollet . scripsit David Joab duci exercitus . ut poneret Sria ex aduerso inimicorum in p̄lio ut interficeretur ab hostibus . pro quo etiam multi alij qui illum defendere uolebant occisi sunt . Hxor autem audita morte viri summa lauit lacrimis occultum gaudium . ut Cesar habens in manibus Isompei caput . sentiebat enim se per hoc periculum lapidationis euasisse . 7 reginam futuram . Ecce quomodo tacendo 7 non confitendo debitis sacrificijs preceptis in lege Adulterium David cecidit in proditionem 7

Aug.

Gre.

Ysaie p̄

2 . Re . xi .

mulieris
lacryme
Cesaris
lacryme

homicidium . Non solum Sria sed etiam cum plurimum aliorum . hinc patet q̄s periculosum sit non confiteri .

Quonia die ac nocte grauata est super me manus tua .

q . d . continue timebam manum ulttricem tuam . Lento 7 enim passu ad uindictam sui diuina procedit ira tarditate temp̄s supplitijs grauitate compensat . Ouidius Si quotiens peccant homines sua fulmina mittat Jupiter . Exiguo tempore in bermis erit . Dides lector quomodo fugit impius nemine persequente . stimulatur peccator a conscientia que est ille Minos 7 Eacus 7 Radamantus inferni iudex . secundum Platonem libro de contemenda morte . Et secundum Omerum xi . Edisse . Et Virgilius 6 . eneydos . Hic dicitur damnare homines apud inferos . quia conscientia damnandis damnationem dicitat 7 minatur .

Salerius

Ouidius

Minos

Eacus

Radamantus

Plato

Conuersus sum in erunna mea dum configitur spina .

Conuersus sum a tanta peccatorum erunna 7 miseria periculosa . dum morsus conscientie figebat in corde meo uel spina . hic melius significat puncturam doloris peccati ex lumine gratie . Unde statim peccatores conuertantur ad dominum . Sic redijt . Ezechias . Sic Nabucodonosor . Sic Danastes Sic filij Jacob . Sic Magdalena apud nos . Sic latro in cruce . Sic Saulus . Sic ceteri conuersi in planctu 7 fletu ad dominum .

penitentes
conuersi

Delictum meum cognitum tibi feci et iniustitias meas non abscondi .

Didimus quid taceti peccatori enenerit . in quale fere baratrum 7 lambrintum ceciderit .

parabola
Matban

z. R. iz.

diabolus

Exo. 22.
filius
Berfabe
Abfalon
Amon
Adonias

peccati

Nunc prestat videre quale bonum confitentis penitenti euenerit. Et nota ystoriā z. R. iz. Misit dominus Matban prophetam ad David dicentem. Dic mihi o David iudiciū. Duo viri erant scilicet David et Orias unus diues scilicet tu alter pauper scilicet ille qui nihil omnino habebat preter outculam unam scilicet uxorem quam emerat dando pro illa dotem. Et nutrierat a paruula. quia scilicet comunicabat cum illa in cibo et lecto. Diues autem idest David habebat plures scilicet uxores. Quum autem peregrinus quidem uenisset idest diabolus qui alienatus est a comunitate ciuium celestium. Fecit illi conuiuium per consensum scilicet in adulterium in proditione et homicidio in quibus libere uescitur diabolus. Hanc parabolam dixit sapiens Matban ut David ignorans seipsum condemnaret. et sic frontem non haberet defendendi peccatum suum et bene consulit. Tunc David statim respondit filius mortis est qui fecit hoc idest propter horrores facti dignus est morte. Quem reddet in quadruplus scilicet secundum legem. Exo. 22. Et sic fuit quia mortui sunt illi quatuor filij. Primum natus de adulterio Berfabe. Secundus Abfalon. Tertius Amon. Quartus Adonias. Ideo statim applicans parabolam ad propositum ait. Et tu ille es. Orias Etbeum percussisti gladio quod obrem non recedet gladius de domo tua. Et sic fuit quia frater fratrem occidit Abfalon Amon et Salomon Adoniam et suscitabo super te malum de domo tua. Abfalonem uolentem inuadere regnum et dormiet cum uxoribus tuis in oculis tuis. id est in die coram oibus in penam scilicet peccati de adulterio. Tunc David tactus dolore cordis intrinsecus gemens ait. Peccaui domine que confessio tantum placuit deo ut statim per prophetam ipsum absolueret. quia statim addidit. dominus quoque transtulit peccatum tuum quantum scilicet ad culpam propter penitentiam. et quantum ad penas in filium natus ex adulterio. Licet tu esses morte dignus. Ex quo patet quod per annum fere in tali peccato inueterauerat David. Unde ex tanta indulgentia quasi resurrectus a morte exultat et iubilat ac docet pe-

nitentes psallere. Et ipsi quoque post confessionem exultandi et iubilandi causam habeant. et non solum coram Matban confessus est peccatum suum. sed coram omni populo obtulit precepta sacrificia pro peccato. ex quibus omnes cognoscere poterant. David lapsum in peccato carnis. Et duo confitetur David. Primo peccatum obmissionis dicens. Delictum meum idest peccatum in quo deliqui non faciendo quod debui. quod omnino delere disposui. qui haud sibi conscientiam faciunt de peccato obmissionis errant. Secundo peccatum commissionis. Ideo ait iniustitiam meam non abscondi. Quid iniustius presertim regi. quam iustum et innocentem opprimere et proditorie quod deterius est. et mundam uxorem illius deturpare. iniuriare uirum et pro merito illius occidere. Neque in tali rege erant illi duo necessarij pedes rei publice secundus. Non si Solonis Ligurgi Justiniani ceterorumque legum latozum scilicet remunerandi bonos et puniendi reos. Ideo ait non abscondi. detexi ut tegeres. quia quum tegimus tu detegis. quum nos agnoscimus tu ignoscis quum confitemur tu absoluis. quum excusamus tu condennas. Exemplo Ade Gen. 3. et Eaym Genesis 4. cap.

Dixi confitebor aduersum me iniustitiam meam domino et tu remisisti impietatem peccati mei.

Modum exerat a corde confessio. nondum ad os peruenerat. Dixeram solum et disposueram confiteri. Tu audisti et exaudisti uocem cordis. quod dicitur. Non prius decreueram confiteri. quod tu absoluisi. Hic clamat Augustinus et habetur de peni. dis. i. cap. Magna misericordia saluatoris quod ad solas promissionem peccata dimittat. Nec immerito remuneratur uoluntas in bono. sicut damnatur in malo. sic fuit latro in cruce et Lazarus sic Magdalenā ad pedes ihesu sic filius prodigus Luce. 14. Surgam et

confessio
David

obmissio

missio

duo pedes rei. p.

Gen. 3.
Gen. 4.
Eaym

canon
Aug.
latro
Lazarus
Magdalenā
na
prodigus
leprosi

psal .

confessio
dixi con
fitebor
Ysaie
38.

excusatio
confitentiu

Job 10.

Tho 3.
sunt gentiles
Aug.

7 ibo ad patrem meum 7 dicam pater peccaui in celum 7 coram te . 7 pater venit illi obuiam . sic deus David dimittendo impietatem peccati . Quid enim magis impium quam tulisse uxorem 7 occidisse proditorie uirum iustum 7 sanctum pro cuius defensione . tot etiam mortui sunt . 7 si lector ad solam promissionem . deus peccata dimittit . quid cedo faciet ad opera . Quis ergo adiciet enarrare misericordias domini quas in eternum cantabo . Propterea inquit David quia miserationes eius super omnia opera eius . Doctores theologi septem dicunt exprimi . Notanda in hoc versu circa confessionem . Primo premeditatio ibi dixi scilicet ex prehabita consideratione 7 deliberatione peccatorum ad confessionem accedere proposui . Ysaie . 38 . Recogitabo tibi omnes annos meos . Notum enim confessionis habet confessionis effectum . Secundo expressio ideo sequitur confitebor . idest pronuntiabo . prius enim tacueram . Tertio ueritas ibidem confitebor idest simul corde 7 ore fatebor . Si enim cor discordat ab ore 7 econtra a corde os non est confessio sed fictio secundum Thomam in 4. senten . Quarto accusatio ibi aduersus me . Quidam deum . quidam fata . quidam demonem . quidam corpora celestia . quidam complexionem . quidam uxorem . quidam in illa uirum accusat . Audi David aduersus se confitentem exauditum . Job 10 . Dimittam aduersus me eloquium meum loquar in amaritudine anime mee . Quinto proprietates ibi iniustitias meam non dicit merita mea sed demerita . non bona sed mala . non uirtutes sed uitia . non aliena sed tua . haud enim deus causa peccati tui est sed tu . non fata non consuetudo . non demones . non complexio necessitates imponunt . Lege Thoma libro 3. contra gentiles cap. 91 . Dic Augustinus clamat ergo inquit eger ad medicum 7 dicat cum libero arbitrio creauit me deus 7 ideo si peccaui . Ego peccaui non deus . non fatum . non fortuna . non diabolus me coegit sed ego persuadenti consensi . Et dicat cum David sana animam meam quia peccaui tibi . Ego inique egi . Sexto discreta ibi domino idest ad bono

rem dei . de preterita offensa penitens 7 de futura . nihil audire uolens . Josue 7. Fili confitere peccatum tuum 7 da honorem deo 7 domino idest sacerdoti locum dei tenenti . Septimo fructus ibi 7 tu remisisti impietatem peccati mei . Propter quod statim dixit illi Matthan propheta transtulit dominus peccatum tuum . Et nos sacerdotes quum talem in confitente dispositionem uidemus . possumus statim dicere . transtulit dominus peccatum tuum a te quid ergo utilius penitere conteri 7 confiteri . Ecce lector ante petitionem medicus medicina salutaris se ultro offert infirmo sine qua actum erat de re sua . quid tardamus 7 nos dicere aduersus nos iniquitatem nostram . quam si dixerimus non ille saluator Sathai . 24 . Dicet ite maledicti . quam si dixerimus statim . uox patris intonabit . ut in iordane 7 thabor . Dic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui . ipsum audite . q . d . Dic erit heres qui beneplacita mea de salute sua adimpleuit . ipsum audite idest exemplo penitentium moueamini 7 uos in desiderium salutis uestre . non pugnetis contra salutes uestram .

Josue 7.

Dat. 26.

thabor

Pro hac orabit ad te omnis sanctus .

quasi dicat omnis purus firmus 7 eleuatus pro hac gratia quam tu mihi dedisti orabit ad te . dicitur sanctus firmus in proposito non peccando . purus per impetratam gratiam iustificatorem . eleuatus per spem superne glorie ne scilicet labatur aliquando in peccato uel dic omnis qui habet desiderium firmum di 7 eleuandi 7 stabiliendi desiderium in te orabit talem gratiam quam tu mihi fecisti . Orans semper a reciduo liberari ne deterius . teste xpo aliquid sibi contingat .

In tempore opportuno .

Quando scilicet culpa remissa est quando offensa lenata . tempus est exaudiendarum precum . Tunc clamabis 7 dicet ecce adsum dominus deus tuus tempus opportunum in quo datur pluuia

tempus
opportuna

pluuia

serotina 7
tempora/
nea

serotina 7 temporanea . Est tempus uite presentis , tempus opportunum est quando deus tangit tibi cor . nullicubi melius possunt impetrari gratie . q̄s quando datores sunt in tempera 7 bona dispositione . Sic quando deus ultro pulsat ad hostium cordis statim aperiendum illi est . Cantica stinve clamat . aperi mihi soror mea spōsa .

Deruntamen in diluuiis aquarum multarum ad deum non approxinabunt.

quasi dicat tempore uehementium temptationum non sunt expectanda quando bufera 7 turbo terribilis insurgit 7 efficit de die noctem . Qui . Dus licet 7 modici tangunt p̄cordia motus . Si sapis in primo lumine siste pedem . Item principijs obsta . Dum in portu nauis est . precauendum est futuram periculum tempestatis non postq̄ nauis est in alto mari . ubi oportet illam cum fortuna preliari . Aristoteles . Idazus error in principio magnus est . in fine . q . d . Propheeta 7 bene consulat clamandum quippe est in omni tribulatione ad dominum . tamen prestat ipsum precauere insultum temptationum quasi intollerabilem .

Qui .

Aristo .

Tu es refugium meum a tribulatione que circumdedit me.

s . ex adulterio 7 homicidio perpetrato quasi dicat . Quamuis maxima fuerit tempestas 7 merere submergi . tamen porrexisti manum . eduxisti naufragum . fuisti refugium non meis in te meritis . sed tua solita clementia .

Exultatio mea erue mea circumdantibus me.

Quasi dicat . Omnis causa exultationis mee sicut enim peccatum est causa tristitie . ita absolutio a culpa 7 liberatio a pena est causa indeficientis

exultationis . Ex quo semper exultabit spiritus sanctus meus in deo salutari meo . Sed quia non minor est uirtus . Quas quereze parata tueri casus inest illic . hic erit artis opus . ideo obsecro

Qui .

Erue me a circumdantibus me.

A demonibus qui penitentibus stinve astant ut impellant si possent . conuersos ad reciduum . promissisti enim . z . Re . 7 .

z . Re . 7 .

Intellectum tibi dabo 7 instruam te in uia hac qua gradieris firmabo super te oculos meos.

Post deductionem arce fecerat talem promissionem deus dauid . quasi dicat debes seruare quia promissisti tu summa ueritas . uel dic q̄ statim factus est s̄bum domini super dauid dicens .

promissio dei dauid

Intellectum tibi dabo

id est aperiam oculos intellectus tui ut uideas 7 intelligas delicias celi . quanto p̄sunt te terrens 7 ducant te in cellam uinariam inebriabo te nectare meo . 7 sic firmabo super te oculos meos id est firmum te a reciduo ut petis reddam . dantes ultimo paradisi .

dantes

A quella luce cotal si diuenta . che volgerse da ley per altro obiecto . e impossibile che may si consenta .

Et sic habebis causam nunq̄s remouendi oculos a te id est quia semper tua opera mihi placebunt . Hunc dauid letus in tanto munere exultans tam per spem in gaudio superni boni cupit nos et hoc bono frui di .

Nolite fieri sicut equus et mulus in quibus non est intellectus.

q . d . Sitis ueri boies 7 rōnales equus est aial audax bellicosus luxuriosus impatiens amoris fm Aristo . Pliniū 7 Albertum

equus malus

Neptunus aiunt antiq q Neptunus p cussa terra suo
Psallas tridete emisit equu. Psallas qo p cussa ter
 ra basta emisit oliua. 7 pfuit Psallas ppo/
 sita armata arci athenaz qz oliua pacis. os
 equo belli pferri. Mulus ex equa 7 asino
 7 asina 7 equo ozit sine itellectu 7 sterilis
 est calidissimus. Pser bec duo aialia. equu
 fertilē 7 mulu sterilē innuit. q qzuis nobis
 videat q res uenerea pariat aliquā uolup
 tatem. tñ semp ut mulus sterilis est. quia
 quo magis plena. tāto magis uacua. Ideo
 phi Euripo sparauerunt uoluptatē. Plato
 idē in diuino corp nobis carcer. senius la
 telites sunt. q nil aliud curāt nisi ut in his
 tenebris nos diutius mergāt. ne ad locū iuu
 patriāqz celestē animi euolēt unqz. quasi
 uelit dicere Dauid utimini rōne 7 itellectu
 alter rex altera regina ut in ducatu uite
 ne fm Mercuriū trinegistiū tanqz ex mē
 te ad sensus. 7 ex boie ad bestias labamini
 binc phi 7 poete. finxere homines in be
 stias uersos. nō q ita sit fm ueritatē. quā
 una spēs in alteram mutare nō possit fm
 phm 4° metha. Ss ut ostēdant abinissionē
 rōnis 7 intellectus i boie. sine qbus luxurio
 sus remanet equ^o 7 mulus auarus lup^o zc.

philosophi
Plato

Mercuri^o
trinegi
stus

Aristo.

**In camo et freno ma
 xillas eoz pstrige qui
 nō approximāt ad te**

seqtur ppha uersus ad dñm orans p nobis
 7 methasozā de eqs ad trena seqtur. q. d.
 Stere oblecro ad coberēdos equos 7 mulos
 i. bestiales 7 steriles motus carnis frenis
 leuibus 7 grauibus maioribus 7 minoribus
 put tibi expedire utdebit. qz pena dat in
 tellectū. iō alibi ait. Multiplicate sunt ifir
 mitates eoz. postea accelezauerūt. fac ut
 tibi ad nutū obbediāt ut equi 7 muli sub
 bono freno. q dirigunt fm imperiū heri
 sui. Deinde propbeta ad nos.

psal.

**Multa flagella pecca
 toris.** s. sunt parata ifinita flagella
 infernū. q. d. si amore nō trahi
 mini saltis timore penaz uel melius spe il
 loz bonorum quia.

Sperātes aut in dño

**miseriordia circun
 dabit**

qz spes saltis a dñna misericordia
 amplectit 7 circūdat ne ab ali
 quo latere possit ledi.

**Retaini i dño et exul
 tate iusti.**

q. d. qd ergo cause ē
 q nō exultetis 7 iubi
 letis in spe ut i brachia illa dñne misicor
 die puenire possitis ext saltare. cogat gau
 diū tantū sit.

**Et gloriamini oēs re
 cti corde.**

Itā iāqz exultate ore
 cti o boni o iusti i glo
 ria illa hic p spē. illicqz demū in re. qz
 ē merces fm Lactantiū l^o de ira dei. quā
 statuit a pncipio deus sanctis mētibus in
 corruptis q se ab oī labe. itegras imacu
 latalqz seruant. Que ergo grā mī L. ē
 q in hoc psal. ipetzari nō possit. qd obstat
 quū nō semp plalliant corda nra aī deū 7
 liquefiāt ab ubertate dulcedinis eius.

Lactantius

Psalmus tertius penitētiālis i ordine psal.
 37. q perducit ad sabbatū getis eterne.

**Domine ne in fu
 rore tuo arguas me.**

Et circa hūc quoqz psalmū tria uidēda sunt
 ad alliciendas inflamādasqz aīas in desiderū
 salutis sue. Psalmo titulus. Secūdo causa
 Tertio uirtus psalmi 7 utilitas.

Psalmo titulus psal. Apud hebreos f3
 Rabi Samuelē dī Dauid ad recordandū.
 quāta. s. sit iniquitas 7 mesia peccātis 7
 quāta monarce illius summi. idulgētis mi
 lericordia 7 felicitas. q si saperēt hoies.
 si mens nō leua eēt. nūqz a memoria labe
 retur. qd absurdus esse pōt qz maximo
 bñfactori suo deo rebellare. sibi ipsi i salu
 tes straziū eē. iō dñs p pphas hūere. z^o
 admonet dicēs. Vide 7 scito. qz malum 7
 amaz ē reliquisse dñm deū tuū. 7 non
 esse timorē eius i te in quo sbo tria tan
 guntur. Psalmo dicit remorsus. ibi scito. s.
 iteriorē sinderesis 7 uide exteriora opera
 Secūdo tangit pena sequens. ibi qz amaz

p^o titulus

hūere. z^o

Malachie primo

est. Nullū enī peccatū imo nulla ī mūdo delectatio est. q̄ aliqua amaritudine nō sit resp̄sa. Tertio tāgitur cā efficiēs. s. culpa ibi nō ēē timorē dñi in te. s. filialē quo maxime honozat̄ deus. Malachie p̄. Si ego dñs ubi ē timor me⁹. p̄pter timorē ēē magis peccatū uitat̄. Ad hec ergo recordāda asserunt hebrei talem a Dauid titulū impositū. **Verō.** s̄o ap̄ nos titulū dicit ēē Cantū cum Dauid ī recordatione sabbatī 7 a leuit̄ p̄pterea ī sabbato cātabat̄. ut p̄ huius dulcedinē psalmodie ad sabbatū q̄etis eterne puenirēt. 7 re s̄a imensa dulcedo ī psalendo reperta ē. testet̄ Dauid ī psal. Quas dulcia faucib⁹ meis eloga tua sup mel orī meo testet̄ Salomō filius eius ī cāticis p̄. Dulciora sunt ubera tua uino fragātia unguētis optimis. iō iuitamur ad idē ī psal.

Dauid ps Salomon tres pueri

Exultate deo adiutozi n̄ro iubilare dō iacob testētur ī fornace pueri ī cātico ubi oēm creaturā iuitāt ad psallēdū. o qualē caritatis flāmā ī corde. q̄ ī medio fornacis ardētis facit q̄i uentū rozis flātē. testet̄ ī psalendo

Moses Anna Samuelis Maria uirgo ps Zacharias Simeon

do Moses cū Maria sorore ī psal. Cantemus dño gloriose. Testet̄ delboza p̄phissa 7 anna Samuelis mater. testetur 7 ipsa gloriosa uirgo ī exultatione spūs ī deo salutarī suo 7 repleti spū sancto Zacharias 7 Simeon quū ī illo b̄ndictū dñm deū israhel itonaret spūs sanctus. ī isto s̄o iā liq̄facta p̄dulcedine aīa. Mūc d̄mittis fuum tuus dñe fm s̄bum tuū ī pace zē.

2º cā

CSecūdo cā h̄ psalmi q̄r. s. Dauid editis sit. uidēda ē ubi the. aūt q̄ anxietas aī ipsius d̄. ī p̄nia extitit more amātis ipatiēter tantū amati offensas dolēs q̄uis enim Dauid scuerit sibi dimissa hec duo supiora peccata superbie. s. 7 adulterij tñ se recognoscens 7 uidēs qd merebatur ad huc summit personā peccatoris. ite 7 atq̄s ite 7 uenias penitētis illius ī quo tñ offenderat ut aliqñ euenit uxori cui adulteriū iā uir pepercit. tñ semper iniurie memor ex d̄missio ēē peccato se humiliat. 7 indulgentiā plozat. Est enī mos amantiū ēē post demissionē criminis uereri aspectu illius q̄ ē tanq̄s purgatorij aīe ad delendā penā prout iā culpa deleta est. Et uidemus ī Dauid

3º uirtue

CTertio uirtus psal. uel utilitas q̄ maxima est. qz ī hoc deuote psallēdo perducimur ī sabbatū eterne q̄etis. iō Dauid ī recordatio

ne sabbatī apposuit titulū. ut iter angustias mūdi 7 illecebras uoluptates memores semper eterni sabbatī simus. ī cuius op̄aratione oīs dulcedo amarescit 7 oīs amaritudo dulcescit. ubi nota plura fm Tho. prima fe. q. 102. ar. 4º. Primo q̄ sabbata 7 festa eternas figurant letitiā. Erāt enī apud iudeos 9. solennitates. primo quolibz die mane 7 uespere uolabat̄ agn⁹ per q̄ representabāt perpetuitatē dñe beatitudinis. 2º oī die sabbatī ī memoriā b̄nficij creationis rez 3º quolibz mēse ī luna noua festū neomeme ī memoriā b̄nficij gubernationis. 4º pasca ī apulī q̄ totus solēnis erat ī memoriā b̄nficiorū ī exitu de egipto. 5º ī estate ī pentecostes 60. die post pasca ī memoriā date legis. 6º prima die mēsis apulī festū tubaz ī memoriā liberationis ysaac de morte. vñ illo festo cornibus pecorinis bucina bant ī signū q̄ illa die liberatus ē ysaac ne uolaret̄ pecore sustituto p̄ eo. 7º festū p̄pitiatiōis decia die mēsis apulī p̄ p̄pitiatiōe populi de adoratione ydoli. 8º sceno p̄begia. ī tabernaculoz. 7º die mēsis apulī ī memoriā deductionis per desertū ubi ī tabernaculis habitabāt ubi hēbant fructiferos ramos ī signū q̄ p̄ aridū deftū ad terras fructiferā deduxerat illos dñs. 9º festū fit octaua die septimi mēsis. s. cetus 7 collecte ī quo colligebant̄ a populo q̄ necessaria erāt ad expēsas diuini cultus. uel ad subueniēdū necessitati paup̄z. Secūdo circa sabbatū uidendū q̄ quiescendū ē ab opere corporali ī d̄ntis meditationib⁹ fm Tho. 2. 2. q. 122. ar. 4º sicut corporali refectioni 7 quieti deputatur aliq̄d t̄ps sic sp̄nali refectioni qua mens hoīs reficitur deo. iō S̄n. p̄ Requieuit die septio ab oī opere q̄ exponitur a doctorib⁹ sic. requieuit qz postea fm Aug. nihil noui fecit. an sp̄e uel requieuit. i. operibus nō idiguit ut ī eis requiesceret sed ī seip̄so quietus fuit fm Bedā uel requieuit idest rōali creature ī se requiē p̄stauit. ut illuc desiderio feramur quo requiescamus. sicut facē dicitur quū ip̄o ī nobis op̄ante facimus 7 cognoscere quū cognoscimus sic requiescere quū eius munere quiescimus fm Aug. uel requieuit. i. significauit q̄ post opera ī p̄senti dat requiē ī futuro. ideo Lenticis 23. dicitur oē op⁹ fuile nō faciet̄ ī eo. Nota M̄i. 14. si fuit lapidatus qui

Thomas sabbatum festa

9. festa iudeorum ī quolibz die 2. quilibet sabbato 3º quolibz mense 4º ī apulī solenni 5º ī pentecostē 6º prima die apulī 7º decia die expiatio 8º sceno p̄begia

9º collecte

Tho.

S̄n. p̄ quō requieuit Aug.

Leui. 23. Num. 14.

Exo. 23.

pia loca

Thomas

quatuor

casus in

qb^o i festo

ls laborare

quare sab

batu in do

minicam

mutatur

Damas.

Leo papa

dnica dies

Innocentius

canon

collegit ligna i die sabbati : quātomagis q cōmittit i die festo furtū . periuriū adulteriū zc . Exo. 23. p̄cipiuntur ipsa quoq; aialia requiescē . i. bestiales motus nō tm̄ exteriores s; interiores . in auxiliū s; pioꝝ locoꝝ cū disp̄satione illoꝝ ad quos pertinet possu- mus laborare . quatuor et alij casus i die fe- sto laborare pmittūt fm̄ Tho. 2. 2. q. 122. ar. 4. p^o ppter nutritionē corporis . 2° ppter defensionē innocētis . 3° propter curationē languidoꝝ . iohis 7. mibi idigna mini qz totū hoīem saluū feci i sabbato . 4. ppter uitationē alicuius piculī iminētis . 3° q̄ sabbatū septia dies in dn̄icam diē octa uas mutatur triplici rōe . p^o rōe pfectionis ut . n. Damas . dicit . Cū uenerit qd̄ pfectū ē euacuātū ē qd̄ ex parte ē . lra euacuata est corporalīa generūt 7 fututis lex opleta ē . 7 libertatē lex donatur . Et Leo papa sic dic̄ Dies dn̄ica tātis dn̄arū dispensationū mi sterijs ē osecrata . ut qcqd̄ insigne a dn̄o ē ostitutū i terris . in h^o diei dignitate sit . gestū . i. hac die mūdus sumpsit exordiū . in hac ē die 7 mors interitū . 7 uita accepit principiū . 2. rōe significationis . Itā dies sabbati fuit instituta ad significandū qd̄ fu turū erat . scilicet quietē dn̄i i sepulcro . Es dies dominica siḡat qd̄ iā p̄teritum est 7 p̄ns . s . refectionē dn̄i q̄ facta ē die dn̄ica 7 iam gloria resurgētis est p̄ns in celis . unde innocētius papa . Diē dominicā ob ue- nerabilē resurrectionē dn̄i n̄i iesu xp̄i nō solū i pasca celebram^o . verū et p singlas ebdomodas ipsi^o diei imaginē frequētamus de ose . dis . 3 . c^o sabbato zc . Tertio rōe uacationis nā rō principalis institutionis sabbati apud iudeos fuit ad signādū qetē aiaz post mortē l̄ ad siḡandū cessationē a crīe q̄ duo bus modis accipiē l̄ fm̄ ptē t̄pis sicut ac- cipiebat̄ a rudibus 7 carnalib^o iudeis q cre- debāt solū tūc t̄pis . s . die septia uacādus ēē a pctō aut sp̄ sic a xp̄ianis qui sciūt oī t̄pe se debere ab illicitis abstinē 7 iō sabbatū si ē seruādū t̄pe gr̄e s; uitandū . vñ Da- mas . Celebramus refectionis diē i q̄ dn̄s ie- sus uite p̄iceps 7 saluator hosq sp̄ualiter deū colūt i pmissam hēditatē itroduxit sup- ple iā i spe i q̄ ipse p̄cursor n̄i itrauit 7 re- surgēs a mortuis aptis ei celestib^o portis i dextera p̄ris corporaliter sedz ubi 7 q sp̄i- ritualē letitiā fuant itroibūt . i requiē eter-

nam in secula seculozz amen .

Dñe ne infurore tuo

deiecti a deo

arguas me

ut luciferū q̄s deieci

sti ut būanū genus

i diluio ut sodomitas ut egiptos assirios vsrael pluries amozreos ydumeos philesteos . nō sicut pharaonē antiochū sennacherib . cete- rosq; tui rebelles . qz h^o būeris meis i sup- portabile ēēt nō fm̄ rigore iustitie sed fm̄ tēperamentam misericordie .

Necq; i ira tua corripi

as me

i die ire 7 calamitatis iudicij . q.

d. hic seca hic ure ad eridatio

nē nō ad exterminationē ut i foro iudiciali eruit̄ oculus signaturq; frons s; beatur qz ad emēdationē . decapitatur s; l̄ suspēditur ad exterminū . Dauid bñ itellexit se eua- sisse hec . sed tñ recognoscēs quid merebat̄ tāq; reus dep̄catur i meritis obtente gr̄e . uel i persona n̄i loquitur . quib^o in sp̄i s; uidit p̄futurā h^o modi psalmodiā ne audia- mus dn̄m Math . 24 . in ira 7 furore loq̄i- tem . Ite maledicti i ignē eternū . iō sequit̄

iudicium

Mat. 24.

Quoniam sagitte tue

ifixe sunt mihi 7 cō

firmasti super me

manū tuā

p nathā . n . pene 7 fla

gella sup Dauid cō-

firmata sunt . ubi ait aut septē ānis ueniet tibi fames aut trib^o m̄sibus fugies adūsari- os tuos aut trib^o dieb^o erit pestilētia i terra tua . vñ Dauid his sagittis percussus ait cobar- tor minis iudicis . 7 sic man^o dn̄i ofirmata ē sup eo . i . firmiter det̄miata p̄uitio altero isto rū mōꝝ sagitte s; sup nos pctōres remoz- sus osciētie sunt . tri . testi^o hebreozz xp̄iano rū 7 gētiliū 1° hebreozz Ysa . 41 . s; mis- eozz nō moriet̄ . ubi Tho . i . 2° sen . dis . 39 . s; iuderesim aiūt nāle qd̄das rōis lum̄i ēē in hoīe c^o actus 7 officiū ē hoīe sp̄ a malo re- trabē 7 ad bonū iclinare . recalcitrare oī il- lud ad hoc s; oalicē . Est tñ genus variū osciētie . primo bona ut illa Ezechie 38 . Recogitabo tibi omnes annos meos zc . Secūdo mala illoꝝ qui absq; ullo timore

Matban

o sciētie
morsus
Ysa . 41 .
Tho .

Ezechie 38. **Recogitabo tibi oēs annos meos zc.** 2° mala illoꝝ q̄ absq̄s ullo timore peccant 7 h̄ij q̄ q̄s h̄nt remorsum cōsciētīe tñ nō curant. **Tertio** grossa illoꝝ qui gra uia tantum curant 7 mortalia ignorant. **4°** subtilis n. minutissimas guttas 7 minutissimas arei nas si multiplicentur posse nauī magnam sumergere 7 minutissimas bestias molestā ipsum elefantē 7 affligere 7 minutissimam scabiē posse occidē hominē. **Quarto** subtilis nimium illoꝝ qui putāt pctā q̄ n̄ sunt vel uenialia mortalia 7 faciūt mortale q̄ ueniale ē q̄ oē q̄ fit cōsciētīa bedifi cat ad gebennā scōm Aug. psal. trepida uerūt timore n̄bi nō erat timor. **Secūdo** testimonio xp̄ianoꝝ pau. 2° cor. 2° glia n̄a bec ē testimoniū sciētīe n̄e. ro. 7° uī deo aliam legē i membris meis repugnātē legi mētis mee. s. sinderesim 7 captiuum me ducentem i lege peccati Aug. 50. xi. q. 3. c. senti. quicqd̄ uelis de Aug^o sola. sciētīa i oculis dei nō accuset. **Ambro.** in exa. cognosce te ipsum nō. s. q̄stū robur beas. s. q̄stam. sciētīa ad quā oēs labo rum tuoꝝ fructus referunt. **Uvero.** ad paulā ipsum q̄ q̄s cellulā meā. quasi cogita tionū meāꝝ consciām ptimescebam 7 mibi met iratus 7 rigidus solus desta penetra bam sicubi cōcaua ualliū aspera montiū 7 rupiū p̄rupta cernebā illic mee orōis loc^o. **Gre.** sup ezechielē omelia 9. quid. n. pdest si nos oēs laudēt 7 nos sola sciētīa accu set. aut qd̄ poterit abesse si oēs derogēt 7 sola sciētīa defendat Aug. xi q. 3. qd̄ igit̄ iquit obest homini quē de li^o uinētius nūq̄s delet pp̄ia cōsciētīa **Tertio** tres iu dices iferni. q̄s pla. ponit de cōtēda morte minos. radamātus 7 eacus sunt. q̄s lōge me lius **Thomas** i 2° sen. dis. 39. p̄ triplici actu cōsciētīe ponit. 1° sciētīe ē testificā s̄ oēs lateat tuū scelus sciētīa tam tuā la tere nō pōt **Iuue.** satira 13. Quū tñ hos tu euasisse putas q̄s diri consciētīa facti. **Senas** h̄s attonitos 7 surdo uerbere cedit occultū q̄tiēte aias tortore flagellū **Senas** aut uerbemens ac multo seuior illis q̄s 7 ceditus. s. inētoꝝ penaꝝ. graues inuenit 7 radamantus nocte dieq̄s suū gestare pecto re testem **Dantes** li^o p^o c^o 4°. **Stana** minos horribilmēte 7 ringhia. examina le colpe nellentrata

giudica 7 manda secondo chautigna
 ideo sciētīa. teipsum edennat 7 tales
 sunt sagitte quas Dauidi corde cōtinue
 asserit penitentiis.

Non est sanitas in carne mea a facie ire tue

quū. s. uidi angelū percutiētē popu lum p̄ q̄ timeo futurā i iudicio p̄ cussionē quū p̄serti uideam me i morbo uni uersali egrotū icipe tu lector ab intellectu uolūtate 7 memoria amātū uoluptatē. inci pe a corde discurre p̄ oculos aures nares gustū linguā tactū p̄ quē oēs aie 7 corpo ris mēbra nihil sani reptes. p̄ quod dubitā dū ē ne si pena respōdeat c̄pe. totus 7 i eternū affligatus q̄ dubitās aiebat Dauid.

infirmitas
 uniuersa
 lis

Non est pax ossibus meis

inueteratis i cōsuetudines uitij
 q. d. ne dū caro infirmata ē
 s̄ ipsam robur aie q̄ p̄ ossa significatur
 i. rō ipsa cessit uoluptati sensuū iō populi
 aiūt uoluptatē ipsas q̄ q̄s rōnem ablozere
 b^o egregie figurauit uates q̄ i tempestate
 illa subita 7 maxima speluncā dido dux 7
 troianus tandē deuenit. **Dauid** g^o supra p̄
 miserat cōfiteri. dixi cōfitebor hic 50 per
 ficit q̄ pollicitus ē 7 aduerte quō cōtinue
 magis ac magis delictū suū aggrauat. dixē
 rat ifirmā carnē nunc aiam. q. d. uolūta
 rie peccaui. uñ q̄scere n̄ possus a facie
 pctōꝝ quū illa recolo. n̄ possum n̄ affligi
 q̄ tñ delinquerim.

ratio

Sir.

confessio
 Dauid

Quoniam iniquitates mee supergressę sūt caput meum

i. super rōis
 ipiūsuper gres
 se dñate sunt. q. d. put q̄ uult aliq̄s itez
 ficere illū deicit si pōt 7 supgredit̄ ita dia
 bolus facit pctōꝝ dātes
 Uhumero suo chera acuto 7 superbo.
 charchaua un peccator con ambo lance.
 7 quel tenea delpie gemitto neruo.

Et sicut bonus graue granate sunt super me

exēplum
arsenij

Aug.

deprimentes me nedum in terram sed
vsqz in profundum abissi .7 ue misero mi/
bi nisi tu domine deus subleuasses me
exemplū illius ethiopsis ostensi beato Ar
senio facientis fascem lignorum . quem quis
haud desere posset iterum atqz iterum su/
peraddebat ligna quousqz sub boneze cre
puit . hic significabat peccatorem addentes
peccata peccatis ut leuior incedere posset
hic Aug. ait quod per caput intelligitur su
perior pars rationis . 7 sicut bonus trahit
deorsum ita 7 peccatum . 7 quia homo ere
xit caput suum aduersus deum iustum fuit
ut deprimeretur infra peccatum . 7 postea
in infernum que omnia in penitentiā lumi
ne gratie intelligimus .

**Putruerunt et cor
rupte sunt cicatri
ces mee a facie in
sipientie mee**

cicatrices sunt
signa quedam
ex vulneribus remanentes in quibus con
tinua est memoria vulnerum . 7 hee cicat
trices in mente penitentis in dies putridio
res apparent . quia q̄stomagus a lumine gra
tie illustratur tantomagis dolet . 7 semper
tanq̄z insipientē se accusat id . z . R . z 4 .
David reprehensus a Nathan . peccaui in
quit sed obsecro domine ut deleas iniqui
tatem serui tui quia stulte egi nimis . solent
enim semper penitentes in secreto cordis
sui clamare o miserum me o infelicem o in
sanum quomodo non rui in profundus tar
tari 7 sic cotidie ascendunt tribunal men
tis sue 7 confitentur coram deo .

**Miser factus sum et
curuatus sum usqz
in finem tota die cō
tristatus ingrediebar**

miser fui 7 miserimus ex voluptate ab ho
mine in bestiam lapsus pro tanta miseria tā
tam felicitatem abmittens . incuruatus oio

a tanta rectitudine regiminis rationis in fe
ces sensus . tota die afflictus ex tanta mei
insania ingrediebar locum solitarium in tū
bam montis syon iacebam in terra uolupta
bar in cinere . z . R . iz . David post tantū
nephas ieiunauit 7 ingressus seorsum ta
cuit super terram secundum Nicolaum de
lira in tumba quadam extitit syon q̄ etias
gentilis porta n̄r i triūpho p̄rio sensit di .
Isot vedi come amore crudele 7 prauo .
uince David . 7 sforzalo affar lopra .
onde ene piange in loco obscuro 7 cauo .

z . R . z 4 .

**Quoniā lumbi mei
impleti sunt illusio
nibus**

7 re uera quid sunt venere
passiones nisi illusiones . nū
Orpheus in argonautica amorē dulce ama
rum appellauit . q . d . hoc est amor decipi
in amaro pro dulci . Ouidius ad mea decepti
iuuenes precepta . uenite quos suus ex oī
pte fefellit amor . Istē i triumpho iā dicto .
Errori 7 sogni . 7 ymagine morte .
eran dintorno alarcho triūphante
7 false opinione in sulle porte .
El lulbuco sperar super le scale .
el dannoso guadagno 7 util danno .
et . gradi unde piu scende chi piu sale .
Stanco riposo 7 riposato affanno .
chiar dis honore 7 gloria obscura 7 negra .
perfida lealtade 7 fido inganno .
Sollecito furon 7 ragion pigra .
carcer oue si ueni per strade aperta .
onde ostrecta agran doglia si migra zē .
banc descriptionem huius dannose ueneris
quam uates ab homero 7 orpho traxit le
ges in comento nostro super hoc diuo poe
ta in quem uerus Appollo 7 muse omnes
dicendi uim expresserunt 7 sic intelliges
has illusiones carnis . In trāslatione uero
Theronimi habetur lumbi mei impleti sunt
ignominia . Valerius quid ergo his uitis
fedius . quid etiam dannosius quibus uirtus
atteritur uictorie languescunt 7 sopita glo
ria in infamiam conuertitur . adeo ut ne
scias ab illis ne an ab hostibus capi per
nitiosus sit agendum . David duplicem
pro hoc peccato habuit ignominiam unam
quia absalon publice in die accessit ad vxo

Oybe?

Ouidius

ignominia
Valerius

res patris, alteram quia se a uoluptate
deceptum intellexit, q̄ sequitur.

Non est sanitas in

carne mea q̄ voluptas lepra
est omne corpus in
ficiens, infecebat patrem, infecit ⁊ filium ab
salon, ⁊ sic quilibet debet seipsum infirmas
recognoscere, ⁊ ad medicū salutis currere
clamans cum David.

Afflictus sum et hu
miliatus sum nimis

z. Re. 14. fugiens de h̄: ierusalem a facie filij sui ab
salon querentis patrem interficere z. Re. 14.
⁊ humiliatus ē ex timore diuini iudicij.

Rugiebam a gemitu

cordis mei tanq̄s leo maximo
dolore cordis pres
sus fremebam, ita ut signa exteriora maxi
mam afflictionem spiritus demonstrarent,
premebar foris, s̄ lōge magis intus a timore
diuini iudicij.

Domine ante te om
ne desiderium meū

scis q̄ n̄ m̄tior scrutās corda ⁊ renes de⁹.

Et gemitus meus a
te non est absconditus

q̄suis alij uiderint inundantiam fletus q̄s
forte tantum rati sunt propter persecutio
nem absalon esse, tu tamen uidisti gemitū
idest interiorum planctum q̄ maiori scilicet
pena anxius eram ex culpa inte commissa
q̄s ex persecutiōe filij mei, q̄ue quidē erat
a filio p̄sequi q̄uissimū tamē offendisse dñi.

Cor meum contur

batum est sicut in culpa dele
ctatum ita in pena
afflictum, vel quum illud in seruitutem ra
tionis redigerem obstabat nec parabat ad
tum ut ignem carnalem expellerem, intro
duceremq̄s spiritualement.

Derelinquit me uir
tus mea

solitum animi robur, so
lita deuotio ⁊ feruor q̄n
orabam, quia nunc extrauagatur mens, nec
propterea dicunt theo, desistendum est ab
oratione, quia in uirtute prime intentionis
bone oratio meref ⁊ impetrat q̄suis illa so
lum dulcedine priuetur uidemus q̄ ipsi q̄q̄
sancti conqueruntur de hoc, exemplū rusti
ci iactātis se cum beato Bernardo q̄ unū
pater noster diceret sine aliqua mentis ua
gatione si suam illi mulam daret, pollicitus
est, qui quum dixisset medium fere, ⁊ selias
igt o p̄r cū mula mibi debes, ⁊ neutra b̄uit.

oratio

exemplū
Ber. cū
rustico

Et lumen oculorum
meorum et ipsum

non est mecum ex uisiōe
furentis
angeli ⁊ inundatione lacrimarum caligau
erunt oculi David, tamē hic oculi intellectus ⁊
ratio intelliguntur que in uoluptatibus ab
mittuntur, ut nullo amplius intellectus acu
mine, aut rationis discursu utatur, Venere⁹
tantum impetu sensuum trahitur, ideo ier
quitur pena.

Amici mei et proxi
mi mei aduersum me
appropinquauerunt
et steterunt

si, n̄, sibi ipsi cō
trari⁹ ⁊ crudelis est
suent ut ceteri oēs illi contrariētur, iō Da
uid in penam, Absalon filius, Ananias
nepos, ⁊ Achitopbel consiliarius p̄mi re
belles fuerunt, ⁊ cum his affines urie
in uindictam, ideo sequitur.

Absalon
Ananias
Achitofel

Et qui iuxta me erāt
de longe steterunt et
uim faciebant qui
querebant animam

mea. i. i. morte me querebant. sic nobis
peccado euenit ut sensus custodes
7 secretarij hominis. qui deberent pro/
desse 7 custodire primi satellites 7 homicide
sunt. secundum Platonē. qui uim inferunt
7 i. p. capitulum ipellunt.

**Et qui inquirebant
maia mihi loquuti
sunt uanitates** dicebat enim
semet de se
de uir belial 7 uir sanguinum. 7 sic demo/
nes uana loquuntur 7 docent. aduersum nos.

**Et dolos tota die me
ditabantur** id est nouas ma/
chinaciones ruine
ut diabolus. cotidie machinat aduersum te.

**Ego autem tanquam
surdus non audiebam
et sicut mutus non
aperies os suum** optima in
q. s. remedia
contra ictus lingue.

**Et factus sum sicut
homo non audiens
et non habens in ore
suo redagationem**

tanquam si nihil haberem quod contra illos posset
obici. quam multipliciter sedati omnius sce/
lerum crimine essent. o. q. s. utile consilium se/
cundum omnium philosophorum uatum theo/
logorum sanctorumque sententiam ad ictus
lingue scuta aurium opponere. hic glosa di/
cit qui inquirebant. quia scilicet non inue/
niebant sed pro. xi. qui investigator est
malorum opprimetur ab eis 7 subditur pati/
entia ego tanquam surdus. non surdus. sed tan/
quam a uirtute patientie retentus 7 sicut
mutus quia mutus non eram. duo patien/
tie signa unum in audiendo a. aud. in non re/
spondendo 7 hec est causa.

**Quoniam in te do
mine speravi tu exau
dies domine deus no**

ster sperantes in domino misericordia
circundabit. q. d. non speramus
7 derelinquimur exaudies non possum falli
i te sperauerunt patres nostri sperauerunt
7 liberaasti eos. ita certitudinaliter loquitur
quia nunquam fallit humilis 7 deuota morta/
lium spes Plato secundus Boetium in deo
preces uestras ponite. que si recte sunt in/
efficaces esse non possunt.

**Quia dixi nequan
do supergaudeant**

mihi inimici mei res in
stam
oro iustissimum deum. ne me pre manibus
habean 7 interficiant 7 longe crudelius
morte illa eterna in demonum manus dene/
ntiam. q. d. hoc oro. ne peccatum reperia/
tur in me quod est causa exultationis mi/
micorum.

**Et dum commouen
tur pedes mei super
me magna loquuti
sunt**

dus titubare 7 fugere Achitofel
dixit abialon eligam mihi. iz. Achitofel
milia uiuorum 7 consurgens persequar Da/
uid ista nocte 7 uruam super eum. qui
lapsus est 7 tradet illum dominus in manus nostras.

**Quoniam ego in fla
gella paratus sum et
dolor meus in con
spectu meo semper**

q. d. proutus sum ad omnia tua flagella unde
dixit ad Sadoch reporta arcam in urbem
si inuenero gratiam in oculis domini osten/
det mihi sin. au. em. dixerit non places pre/

Spea
Plato

Achitofel

sto faciat q̄ bonus est in oculis eius ego
corrigi paratus sum 7 sp̄ doleo doleboq̄ sp̄
offendisse deū 7 non semp̄ doluisse doleo.

**Quoniam iniquita
tem meam annūtiabo**

quia ad reprehensionē Matban multa ob
tulit sacrificia quibus statim patuit omni po
pulo in quo deliquerit. 7 q̄stum.

**Et cogitabā pro pec
cato meo** semper puniendo 7
cauēdo a reciduo. duo
maxime sunt in me. dolor offēse 7 firma
dispositio non offendendi.

**Inimici autem mei
uiuunt 7 cōfirmati
sunt super me et mul
tiplicati sunt qui ode
runt me inique.**

z. R. 14.
parētes
Ambro.
cicone
Aristo.

z. R. 14. dñi bec offerret sacrificia Da
uid facta ē iuratio ualida cōtra Dauid 7 po
pulus occurrēs augebat̄ eus absalone 7 bec
iniquitas maxima ē. patrē a filio p̄sequi uio
lari illi uxores. Ambro. i exameri. de cico
nijs q̄ senes parētes i nido fouent 7 alit̄
7 tñ sine itellectu sunt. non iquit q̄ue est
q̄ debito redditur nāe. Aristot. i his bono
ribus q̄ sunt ad deū 7 ad parētes non pos
sumus aliquid referre odignum. Si petis q̄
mali i bonos p̄ualēt respōdēt doctores i aug
mētū meritū bonoz̄ 7 i augmētū pene illoz̄
fuit dei carnifices ip̄i q̄ q̄s ab alijs occidēdi

**Qui retribuunt ma
la pro bonis detrahe
bant mihi**

filius meus 7 amici
7 secretarij ingrati
qui me apud populum infamant virum san
guinum 7 bellial.

Quoniam sequebar

bonitatem id est ad te supplex
iterum gratia bonus cōfugiebam ut tua
efficerer.

**Ne derelinquas me
domine deus meus
ne discesseris a me** q. d.
tu mi

bi solus sufficis. sit totus contra me mun
dus tu solus mecum. non permittas me ca
dere in peccatum 7 in manibus demonū.
fragilis ius. nolis periculum de me facere
in temptationibus. aut non uentant aut si
uenerint tu semper cum illis sis.

temptatio

**Intende in adiutori
um meum dñe deus
salutis mee** id est presta mihi
auxilium o uera
salus in quo a quo 7 per quem omne ha
betur bonum. bec autem omnia tu quoq̄
miser peccator a uitijs 7 demonibus pate ris
unde Dauid p̄uidit in spiritu in uirtu
te penitentie iue hunc psalmum tibi pro
futurum ad impetrandam uenias 7 procul
pellendos demones aduocandoiq̄s in auxi
lium angelos. cum quibus in eternum can
tes Sanctus sanctus sanctus dñs deus sab
baoth. O sanna in excelsis.

**Psalmus 4. penitentialis in ordine psal
morum 40. dictus psalmus iubilei qz facit
adiubiū eterne uite.**

**Miserere mei de
us secūdū magnam
miserericordiam tuā**

quis unq̄s mi. L. iubilam huius psalmi
intelligere uel narrare posset. succum tarsi
humane uiribus possibilem extrahere nite
mur led tria primum necessario uidenda
sunt titulus scilicet causa 7 uirtus ut in
telligas in hoc psal. omnem dispositiones
ad uulū.

1° titulus **C**onsequenter titulus est. Ad memoriam psal. Dauid . q. d. nunq̄s a memoria remouenda est tanta gratia immensi iubili quas David habuit in hoc psal. psallendo in quo sibi celi aperti sunt et vidit et alloquutus est deum ideo ait alibi letatus sum in his que dicta sunt mihi . quia eterna gloria illi promissa est . Exultauerunt in visione Oculi . ideo ait oculi mei semper ad dominus . Auris in auditu . quia eloquium dei dulce ideo ait auditui meo dabis gaudium et letitiam et exultabunt ossa humiliata . **Sustus** ideo concludit . q̄s dulcia faucibus meis eloquia tua super mel oris meo . ad memoriam ergo intitula tur psal . quia secundum philosophum 2° poster orū Ex sensu in nobis fit memoria et sic fuit in David quā tanta dulcedo sensus recondiderūt nectar illud diuinum in memoria tanta cum . suauitate radicatus fundata ut difficile et quasi . impossibile sit diuelli . **Aristo .** Audi secundum philosophum . quomodo hoc idem in te euenire possit lib^o de memoria . et reminiscencia . **Sensus** inquit est presentium et memoria preteritorum tantum . quā ergo tu diuinas sentis inspirationes gusta q̄s suaves sint ac statim ne labantur reconde in memoria et meditare continue . quia secundū philosophum ibidē . **Aristo .** Meditationes memoriā saluant idem **Aristo .** ibidem Meditari est speculari aliquid multotiens in tantum q̄ in consuetudinem vertatur que altera natura est et quasi in necessitatem vertitur sic delectari in deo . hec omnia si recte animaduertis mi Leonarde intelliges spiritum sanctus loqui per David in future pnie nostre fructum . et salutem animarum eternam .

2° causa **C**Secundo causa huius psalmi . z . R . iz . postq̄s tulerat Bersabe et uirum occiderat proditore reprehensus a Mathan propheta . **Mathan** **Seccam** inquit dolore cordis intrinsecus tactus et in illa ui lacrimarū illustrat^o est intellectus eius ad uidendum futurum iubilum penitentie sue unde . **Secundū** psalmum intitulauit intellectum . quia intellexit diuina gratia quid sibi agendum esset . et quia post longam meditationem hec omnia in memoria tanq̄s in armario sunt recondita nunq̄s abolenda hic ad memoriam dicit . per quas duas anime partes intelligitur et tertia . s . voluntas que regina ē in regno aie . intelligit

3 . anime partes
intellect^o
voluntas
memoria

eni intellectus fm officium suū et voluntas tu dicat an seruāda sint et negligenda fm confortiū et coniugium rōnis sibi sp̄ assistētis . audi to . n . Mathā ppheta statim David uere penituit et in salute pnie sensit tū lacrimarū fructū sibi et toti ecclie . **psal .** **Tertio** virtus psalmi maxia . q̄ quū in stare annus iubilei . David oblitus regie maiestatis idutus cilitio in terrarū tacens in tumba mōtis syon fecit talem pniā q̄ añ iubileū sensit iubilū in corde sibi a deo datū uñ fecit hūc psalmū de materia illa ut et ceteri hāc eandē gratiam hēre possent sic sibi a spiritu scō reuelatum fuerat iō posuit psalmū in ordine quinquagesimū . ut si milē sui penitentiam disponderet ad quinquagesimum remissionis annū sicut precepit dñs **Moysi** leuitici . 24 . sanctificabis mihi annū quinquagesimum . et uocabis remissionem cunctis habitatoribus terre . ipse enis est iubileus idest gaudium q̄ uoce expli cari non pōt ideo idem David nequens tale gaudium exprimē ait beatus uir qui scit iubilationē . figura fuerat q̄ 40 . die ab exitu de egipto habuerūt legē d dño et nos 40 . die post penitentiā quadragesimalem hēmus festū spiritus sci quē qui sentit h̄s uerum iubilum . ideo David instituit in toto anno iubilei cotidie dici et cantari hūc psalmū quē ppter idē ecclia appellauit psalmū iubilei et imponit dicendū penitentibus ut uere dispositi possint indulgentiā et remissionem omnium peccatorum recipere . circa q̄ plura ad suauem aie cibum uidenda sunt . ut tibi prosit psallē in hoc psal . sicut David cui in spū promisit de^o non tū sibi sed oibus ipsam in penitentia imitantibus indulgentiam largiturū .

Consequenter mi Leonarde ualido indulgentie notāda ē . Si ualent **psal .** uerba xpi **Mat . 16 .** dicta petro et successoribus eius quocunq̄ solueris super terram erit solutū et in celis . q . d . q̄ remites in terra ego remittā in celis p̄t pbat **Tho . i . 4° sen . dis . 20 . ar . 3° .** ex triplici at rōe ualēt idlgētie **psal .** ex merito passiōis xpi et pene scōrū . tū eni fuit meritū xpi q̄ sufficeret ad infinite pene absolutionē similiter sancti multo plus sustinuerunt q̄ eorum peccata mererentur ideo maxima habundantia

3 . virt^o
4° psal
leuit . 24°
iubile^o
psal .
40 . die
psal . iubilei
psal . ualido
Mat . 16 .
idulgētie
Tho . i .
4° sen .
dis . 20 .
ar . 3°
1° ex merito xpi
sanctorū

meritorum christi et sanctorum factus est thesaurus ecclesie communis omnibus in caritate existentibus Secundo ualeat ex caritate suscipientis, cuiuslibet enim peccato mortali duplex pena debetur scilicet eterna et temporalis prima remittitur per cordis contritionem. unde ad istam penam eternam indulgentie non ordinantur secundum. **Alexan.** in quarta parte sum. q. 4. par. 290, tum quia contritus postea remanet obligatus ad penam temporalem soluendam in presenti uita, vel in purgatorio, nisi cordis contritio esset tanta quod si decederet statim penitens, euolaret ad celum, tum quia ecclesie non constat de quantitate contritionis ideo consuevit penitenti quantumcumque contrito iniungere penitentiam aliquam temporalem, ita quod ad residuum pene debite vel in presenti uel in purgatorio indulgentie ordinantur. Tertio ualeat ex potestate pontificis illas indulgentias instituentis, qui applicat merita christi et sanctorum, ad istum uel illum, et sic remissionem pene consequitur uel dicas sic secundum **Alexan.** ubi supra quod indulgentie ualent primo ex merito capitis. Secundo ex merito ecclesiastice unitatis Tertio ex merito proprie contritionis. primo quod christus pro nobis meruit eo quod penam pro nobis sustinuit et exponendo se periculo pro nobis suam penam nostram fecit. Secundo spiritus sanctus in prophetis et sanctis ostendit quod recognoscenti mortem suam ad conversionem. omnia bona ecclesie succurrunt. 3o contritis hoc per Ezechielem promittitur.

Secundo quantum ualent. **Re.** **Tho.** in 4o sent. di. 20, ar. 3o quod quatuor consideranda sunt ad hoc intelligendus. primo secundum aliquos deuotio suscipientis quantum. scilicet. consideranda sunt duo. scilicet. de uotio philosophum actus actiuorum sunt in parte bene disposito, et sic secundum mensuram feruoris et deuotionis erit mensura ualoris. Secundo quantitas dati consideranda est ut non equaliter habeat indulgentias qui habet multum et parum offert. Tertio causa dantis indulgentias consideranda est, puta quantum indulgentia pro fabrica ecclesie datur, uel hospitalis, qui magis subuenit secundum facultatem suam plus habet de indulgentia

Quarto quantitas meriti passionis christi consideranda est, et ecclesie remittentis, et sic secundum maiorem applicationem meritorum ecclesie, ad istum uel ad illum indulgentie magis ualent ad pene remissionem. unde ibidem concludit, **Thomas** ueritatem rei quod indulgentie tantum ualent quantum iste qui dat indulgentias de thesauro ecclesie idest de merito christi et sanctorum dispensat, dummodo quatuor adsint primo auctoritas in dispensante. Secundo caritas in recipiente. Tertio pietas, in causa mouente scilicet honor dei, et utilitas ecclesie effectusque in opere, ut homo faciat illud quod in bullis continetur petrus uero de tarantasio in 4o sen. di. 20, ar. 3o dicit quod tantum ualent quantum sanant scilicet ut unus annus indulgentie ualeat per uno anno penitentie secundum tamen maiorem et minorem deuotionem aut seruitutem unde, 40, dies magis ualent illi qui magis se disposuit ad suscipiendum Quarto duratio aliquando sunt indulgentie ad tempus scilicet unius diei, aliquando sunt perennes ut in ecclesia sancti Petri romae, in quam quotiens intras, totiens indulgentiam consequeris.

Tertio quibus ualent. **Re.** **Tho.** in quarto sententiarum di. 20, ar. 4o quod non ualent existenti in peccato mortali, quia non fit remissio pene manente culpa, et prelati non potest inimicis ecclesie extra ecclesiam thesaurum dispensare, quia sicut in membris mortuum non suscipit influentiam ex alijs membris uiuis, sic qui est in peccato mortali quam sit quasi membrum mortuum non suscipit indulgentias ex meritis membrorum uiuorum, ideo in bullis semper fit mentio de contritis et confessis, qui ergo uult fructum indulgentie recipere immunis sit ab omni peccato mortali preterea tria notanda sunt ultra hoc primo facultas in munere quia pauper datus unum denarium totam consequitur indulgentias diues uero non quum non deceat ad optatum piuum tam parum dare sicut non diceretur rex alicui homini auxilium facere si tantum illi obolum daret secundus. **Tho.** in quarto senten. di. 20, ar. 3o Secundo utilitas consideranda est, si quod

3. quantitas meriti
Thomas
 quatuor adsint
 1. auctoritas
 2. caritas
 3. pietas
Petrus de tarant.
 4. duratio
 3. quibus ualent
Tho. in 4o di. 20, ar. 4o
 3. notanda
 1. facultas
Thomas
 2. utilitas

facit q̄ iubet̄ meret̄ q̄dē sed si q̄ plus face-
ret plus mereretur . q̄ sicut posita causa
ponit̄ effectus . fm̄ philosophū . ita angustā
tata causa augmētatur effectus . Tertio
sublimitas indulgentiarū . que ualet non tā-
tum laicis sed etiam religiosis . q̄ nullus ex
bono opere . reportat malus ⁊ non solum
ualet ille pro quo fiunt . sed illis qui eas
faciunt . q̄ esset inconueniens dispensantē
esse inferioris conditionis q̄ illi quibus dis-
pensatur . licet enim platus non possit sibi
tantas indulgentias facere . p̄t tamen uti
indulgentijs quas facit pro alijs . quum sit
persona cois . sicut enim sacerdos pro se ac-
cipit eucharistiam q̄s alijs dat . ita ⁊ has
indulgentias . Si s̄o petis utrus pro mor-
tuis possint capi indulgētie . R̄ . Thomas
in 4° sen . di . 44 . ar . 3° q̄ si indulgētie
sunt additionate . vs quicunq̄s facit tale bonū
⁊ dat tales elemosinam uel uisitat ecclesiā
talem . habet talē indulgentiā . sic non p̄t
transferri in defunctū . si s̄o indulgentie
exprexerint quicunq̄s fecerit tale bonū ip-
se ⁊ pater eius ⁊ genitrix ⁊ quilibz aduin-
ctus affinitate in purgatorio detentus . ta-
lem habebit indulgentiā . tunc prodest quia
illi qui sunt in purgatorio decesserunt in
statu gratie ⁊ caritatis . quibus suffragia
profunt . Ego autē mi X . crederem ⁊ sua-
derem utile fore pro oibus indulgētijs de-
uote capere . q̄ si nō proderunt indulgētie
proderit tñ fides ⁊ deuotio tale bonū fa-
cientium . nunq̄s reddibit bonum uacuum
ad facientē . siue sint in paradiso siue in
inferno siue in purgatorio . nullo modo si-
ne premio . bona suo ordine facta sunt .
Consulo tñ non determino . Sides mi X .
tam me huius iubilei amore raptum ex-
cessisse modum prologi in hoc psalmo .
rapioꝝ scripturarū amore ⁊ desiderio salu-
tis animarū ad rem ergo nostram .

Miserere mei deus

Quia misero misericordia necesse est . Tu
fons gratiarū ⁊ mare misericordie es . Tu
patens unū miseris asilum . non iustitiam
peto q̄ laberer in profundum tartari . O
quas dulce s̄bum q̄s sanctum q̄sqs utile .
q̄ demones pellit claudit infernum . para-
disum aperit ⁊ facit de super rozare .

Secundum magnam Misericordiam tuam .

Magna quidē miseria mea est . sed maxima
misericordia tua . mala est infirmitas . Op-
tima medela neq̄ enim cōfixus iniustificatio-
nibus meis que nulle sunt . fundo preces an-
te cōspectum tuum . sed fretus in natalitio
misericordie tue . Cupio ex hac tēpestate
carnis quasi naufraga ad portum prospero
spiritus sancti flatu deduci . tua clemen-
tia non meis meritis .

Et secundum multi- tudinē miserationū tuarū dele iniquitatē meam .

Sed quis adiciat enarrare
misericordias eius . 26 . q . 6 .
cap^o his misericordie dñi . nec mensuras
possumus ponē . nec tēpora diffinire ⁊ alibi
miserationes eius super oia opera eius . Itē
misericordias dñi in eternū cantabo inq̄d
David post talem misericordiam receptam
⁊ Virgo gloriosa in cantico . Eilbaredda
spiritus sancti . Misericordia inquit eius a
progente in progenies timentibus eum . Et
Zacharias . Iper uiscera misericordie dei
nistri . ad q̄ ostendendū x̄ps sibi cor ape-
ria uoluit . ut uideretur amoris nidus in
corde . neq̄ enim clauī x̄pm in cruce affixū
tenebant . sed amor ⁊ misericordia humani
generis . Sed si mi X . tibi narrare uellem
que sit ista multitudo miserationū dei añ
hoīs uita q̄s narratio deficeret in omni enī
etate in omni loco in omniq̄s p̄sona pre-
fulget miseratio eius . vmo ipsa quoq̄ pec-
catoribus ⁊ rebellibus eius . hanc misericor-
dias ostēdit . Iprimo A de abrenuando uitā
ne longior miseria foret . Secūdo humano
generi in diluio . 120 . annis illud ad pe-
nitentiam expectans ⁊ spēs omnem aiantū
in archa reseruans . Tertio sodomitis par-
cere paratus erat . Si decem uiri iusti in
quinq̄s ciuitatibus reperirentur . Quarto
iudeos sibi septus rebelles totiens liberauit
qui occisis prophetis misit filiū . q̄ pro ipsis
crucifixoribus oraret quos post tñ scelus

canon

psal .

Maria
uirgo
Zacharias

misericor-
dia in det
oi etate
p^o A de
2° hūano
generi
3° sodomis
tis

4° iudeis

3° sublimi-
tas

Thomas
si pro mor-
tuis ualet

42. annis ad penitentiam tot signis et pro
 digijs in sole luna stellis et cometis, in te
 ra aqua aere et igne et cunctis demum crea
 tis reuocauit. malens purgare q̄s extermi
 nare. Quam bene David siogizat cum do
 mino. Magna quidem est iniquitas mea
 sed maxima miseratio tua. quum autē spiri
 tus sanctus maxima et pia dei opera ad
 duceret ante meditationem David et ipse
 demum uellet illa enarrare, videns omni
 no sibi deesse facultatem ad tantam profun
 ditatem unico uerbo quecumq̄ uiderat cō
 plectitur dicens. Secundum multitudinem
 miserationum tuarū. Audierat David dñm
 respondentem angelis quum ipsum. Illi
 commendabant dicentes. Memento dñe
 David et omnis mansuetudinis eius. Veri
 tas mea et misericordia mea cum ipso et in
 nomine meo exaltabitur cornu eius. Vide
 quanta sit penitentie uirtus, ut non hor
 ruerit deus, ex David et Bersabe adulte
 ris homicidis penitentibus tamen, et in con
 iugio coniunctis humanam sumē carnem.

psalmus

Amplius laua me ab iniquitate mea et a peccato meo munda

me. q. d. Peccaui super multitudinē
 arene maris, uicendo, concupi
 scendo, celando decipiendo, prodendo, oc
 cidendo Siriam cui abstuleram uxorem et
 uiolaueram uolens inducere falsum bere
 dem. Amplius laua me, scilicet quam
 petere sciam, quia non possem exprime
 re unq̄s in me quanta sit macula. Vide quo
 modo confitetur magnitudinem et diuini
 tatem peccati, macule enim in pannis
 contracte recenter facilliter pelluntur, in
 ueterate uero difficiliter. Nam enim puer
 ex adulterio natus erat, et ipse interim in
 saniebat ex amore Bersabe ante q̄s Matbā
 propheta illum reprehenderet. Ecce quō
 in penitentia David aperit oculos et uidet
 maculas peccatorū suorū quas ante non
 uidebat, et nunq̄s credit satis lauari posse
 ut in priorem albedinem redeat. q. d. deo
 cadere quidem per nos possumus et macu
 lari, non autē surgere et ablu. **Itē Dantes**

macule
 ueteres

noster in L. Mō sine mirabili ingenio ponit
 pietate motas in celo in sui auxilium, 3.
 mulieres, i. tres gratias, preuenientem cō
 comitantem et subsequenter, quaz̄ prima
 sine nomine gentilis domina appellat̄, qz
 incognitum nobis est unde prima illa in
 spiratio uel cuius merito ueniat, hanc di
 cit mouere luciam, qz tunc lucē intellectus
 aperimus ad uidendas tenebras in quibus
 fueramus, ut nunc facit David, luciam et
 asserit mouere beatrices, i. theologiam,
 qz apertis oculis properamus pro medela
 ad ecclesiam, et hanc ultimam dicit moue
 re rationes in auxilium nostri, huius rei
 exemplum in quolibet penitente patet, cō
 cludit ergo David itez̄ itez̄q̄s rogo, Et
 nihil in me sordium remaneat, ut tibi men
 te et corpore seruare possim absq̄s impedi
 mento peccati.

Dantes •
 3. mulie
 res i celo

Quoniam iniquita tem meaz̄ ego cogno sco et peccatum meū contra me est semper

Optimum sane remediū, optimaq̄s ad sani
 tatem dispositio cognitio sui, fm Apollinis
 asilium datum Ereso regi, ut seipsum co
 gnosceret et beatus foret, q̄ asilium Ehy
 lon, unus ex septē sapientibus, et dedit
 Tales milesius tantundē, et Scipio afri
 canus regi maximisse, qm̄ sofonista uxore
 Siphacis regis captiui romanoz̄ accepit
 in iugem, q̄uis longe ante noster Moy
 ses in deuterio, dixerit, O homo attēde
 tibi et scito teipsum, q̄uis ē multo ante de
 us hanc ipsam medelam dedit ipsi Ade
 post peccatū dicens Adam Adam ubi es
 q. d. cognosce teipsum a quali statu deci
 deris et penitere. Hec oia David i seruoze
 lacrymaz̄ bullientiu ad ignē spiritus san
 cti intelligebat, q. d. Nunc cognosco q̄s
 malū et amaz̄ est dereliquisse dñm deum
 fontē aque uine pro potandis tam fetidis
 mundi fecibus q̄s tanq̄s cadauera sapienti
 bus deum sunt, semp peccata mea uideo et
 horrorem sentio et cōtinue a remorsu scie
 affligor, hic est ille Adinos, Eacus, et Ra

cognitio
 sui

Apollo
 Ehylon

Tales
 Scipio

Moyse

deus

spiritus
 sanctus
 Hyere.

Adinos
 Eacus
 Radaman
 tus

scia

Petrus

clamantus inferni iudex . ut philosophi ⁊
vates pdicant senior oi pena nocte dieqz
suum gestare pectore teste ⁊ occulto uer
bere scie cedi . Sic ⁊ Petrus q̄suis fle
uerit amare ⁊ pepercerit illi dñs . Sēper
tamē ante oculos adstabat trina illa nega
tio . ut quū in nocte sentiret gallū nunq̄s
amplius quiescē posset a lachrimis . semper
in sinu habebat sudariū lachrimis madidus
Hic est uere penitentū moe . ut nunq̄s sa
tisfecisse credāt . nil aliō curant nisi ipsum
deū . cuius offensa tantū dolet . ut a nullo
nec a seipso expūmi posset .

**Tibi soli peccavi et
malum coram te feci**

Populus in deū peccat ⁊ in regē . Rex
aut in solū deū . s . quo ad punitionē . qz
rex supiorē nō habz in populo ad q̄s spectet
punire illū . Ideo Aristo . in secretis ad
Alexandriū icribit q̄ qñ rex offendit po
pulum . ipse clamat ad deū qui imittit uen
tum calidū ⁊ disperdit oē regnū eius . q . d .
hic David nō fugio iudicē accedo reus .
ueruntamē nō pro iustitia . qz si iniquitates
obleruaueris dñe . dñe quis sustinebit . i .
nemo posset unq̄s sustinere q̄ meretur . ⁊
malū corā te feci . qz oīa nuda sunt oculis
dñe . Et q̄suis Quas nō uideret
adulteriū uxoris cū eo uidit tñ deus uide
runt angeli . Exemplum Tarsi meretricis
conuerie . ad hoc conuenit .

Ar .

psal .

exemplū
Tarsi

**Et iustificeris in ser
monibus tuis et uin
cas quum iudicaris**

Nota hic q̄ deus promiserat David xpm
nasciturū de semine eius ⁊ regnū eius . s .
in xpo duraturū in eternum . ut Luce p̄
ait angelus ad Mariā . Dabit illi domin⁹
deus sedē David patris sui . ⁊ regnabit in
domo Jacob in eternū . i . in paradiso in
loco beatorū habebit eternū regnū xps .
Itē promiserat illi dñs q̄ filius eius qui
nasceretur bedificaret illi tēplum . quā pro
missionē multī dicebāt frustratā ⁊ anihilatā
propter homicidiū Hrie . Et ergo uincas

promissio
cici ad dñm

Luce p̄

tua misericordia . bec falsa iudicia istoꝝ
qui nō credunt penitentē in pristinam tui
grattam redire posse . Idcirco mihi dōmine
miserere lachrimarū ⁊ gemituum .

**Ecce . n . in iniquitati
bus conceptus sum .**

Deserere inquā hūe fragelitati cepti enī
in peccatis sumus añ q̄s peccatores q̄s nati .

**Et in peccatis cepti
me mater mea .**

Ab utero ^{matris hāc}
miseriā traximus . nō illas emimus . nobis
ingrata ē . sicut enī maxima grā . Ade ⁊
Eue sūt . Illi ex immaculata terra producti
huic ex immaculata costa . ⁊ Iheremie ⁊
Iobāni baptiste añ sanctificari quā nasci
⁊ uirgini gloriose ⁊ humanitatis xpi a tan
ta late p̄seruari . ita maxia nobis infelicitas
⁊ miseria añ peccato astringi quā nasci .
Et tu dñe deus miserator ⁊ misericors .
tantomagis miserendi causas habes .

Adam ⁊
Eua
Ihere .
Iobānes
baptista
Maria
uirgo
Xps

**Ecce enim ueritatem
dilexisti .**

Tu summa fides men
turi nō potes . nec fallē
in deū cadit p̄pter adimplebis q̄ pmisisti .
presertim quū uera penitentia in pristinū
statum hominem reducat .

**Incerta et occulta sa
pientie tue manifesta
sti mihi .**

q . d . Scio q̄ facies . qz
diligis me . fecisti me ex
pastore regē ⁊ p̄phetas tui intimū secre
tariū q̄ signū maxime dilectionis est .
reuelasti mihi inter alia saluatoꝝ ex semine
meo nasciturū . Hideo iā illi in hoc future
rei signo aperiendū cor . ⁊ redempturū mū
dum aperturū celū . educturūqz de limbo pa
tres que oīa implezent nisi peccatū dele
res tāto ḡ hūi generis bono . miseris ⁊ iā
i bis f̄bis in uehēnti spū eleuatus David
tanquā si adesset uirtute uimaginearia pre
desiderio uidebat ex representatione uideat
messie aduentū iam triumphantē in morte
captiuūqz ducentē captiuitatē ostendentē

p̄phetia
ois da
uid de
xpo

videe

iter 7 hostiū celi pendentē 7 ad iudiciū ias
ad reddēda meritis p̄mia. S̄n̄ in feruore illo
uidens modū quo illū deus 7 nos purgatu-
rus esset ait.

Forma
sumendi
iubilet
sic premissa
a David

**Asperges me domine
isopo et mundabor
lauabis me et super
niuem dealbabor.**

Leprosus
peccati

In Levitico p̄cipiebatur leprosus isopo
mūdari. p̄ hoc David fate ē se morbo pec-
cati leprosum. i. vniuersaliter infirmū fe-
tidū putridū contagiosum 7 incurabilē nisi a
deo. q. d. oī gnē peccatorū. totus tanq̄s
leprosus infectus suis 7 a te solo possibilis
curari isopo. i. gr̄a tua medicinali qz isop-
us herba ē medicinalis 7 significat humi-
les deuotionē i meditationē sanguinis xp̄i.
vñ hec uirtus exsūt 7 sic super niuē de-
albabor oēm enim albedinē corporalē sp̄ua-
lis excellit. Effundā sup uos aquā mundā
7 mūdabimini ab oibus inquinamētis ur̄is.
Iō Dātes ponit. 9. purgatorij. 3. gradus
q̄ significant stritionē cōfessionē 7 satisfacti-
onē. 7 in p̄o dicit se tm̄ dealbatū qz seip-
sum in nullo cōtemplatus ē.

Ezechielis
33.
Dantes

La uenimo allo scagliom primaro,
biancho marmo era si pulito 7 terso.
chi mi spechai nesso qual i paio.

**Auditui meo dabis
gaudiū et letitiā**

Dat. 24.
ecclesia

David per
hāc priam
uidet duo se habitū. unū. s. sp̄m p̄pbe-
tandi 7 uitandā illā uocationē saluatoris in
iudicio Dat. 24. Venite benedicti patri-
mei ex quo dicit gaudiū. s. in sp̄i p̄pbe-
tandi 7 letitiā inuocatione iustorū. Unde
de electis cātat ecclesia letitia sempiter-
na super capita eorum.

**Exultabūt ossa humili-
liata.** i. robur 7 uires aie iam per
peccatū depdite per gr̄am tuā
restaurate. nedū materias gaudiū 7 letitie
sed exultationis habebūt. qz tāta erit sua-
uitas penitētis in deū ut letitia nō inueni-

ens sibi capacē locū in corde eēt saltet 7
dilateēt usq̄s in celū. petijt qz optat. Nunc
remanet qz refugit. ueri enī boni cupiditas
oibus inserta est. 7 summi mali fuga. iō

**Auerte faciē tuā a pec-
catis meis et oēs inī-
tates meas dele.**

Mō aspē-
cias illa
amplius puniēda 7 dele sicut uelent̄ scrip-
ture de qbus amplius nō curat̄ Aug. 7
hic ait. Auerte faciē tuā nō a me sed a
peccatis. qz aīn faciē meā illa semp habeo.
nisi enī hō ouertat faciē ad peccata sua co-
gitando 7 sterēdo. nō abueniet deus faciē
suā ad nos qm̄ propitius est. Et S̄n̄. 4.
Respexit deus ad munera Abel. ouertit
faciē ad peccata. qm̄ illa punire intēdit. q
d. ergo David p̄propitius sis dñe in dele-
tione peccatorū meorū. 7 dicit oēs iniqui-
tates meas. nō qz oia scelera fecerit. sed
qz sic penitens uideri solet nullicubi unq̄s
maiozem se peccatozem extitisse.

Aug.

S̄n̄. 4.

**Cor mundū crea in
me deus.**

q. d. refunde me itez
de nouo. qz per pecca-
tum ad nihilū deueni. nihil ueteris hoīs
in me remaneat. hoc idē pro suis filiis petit
ecclesia dicens. Emitte sp̄m tuū 7 crea-
buntur. 7 renouabis faciē terre. Duo petit
primo puritatē mētis. ibi cor mundū crea
sicut enī de nihilo fit res quū creatur. ita
de nihilo peccati cor mūdatur. Aug. super
illo Jobānis p̄. Sine ipso factū est nihil
ait. p̄peccatū nihil est. qz est priuatio rōis
7 deordinatio uoluntatis. 7 nihil sunt
hoies quū peccant. s. quantū ad esse gr̄e
psal. 72. Ego ad nihilū redactus sum 7
nesciui. petito uero corde mūdo qz est uas
ad sp̄m sanctum recipiendū. Secundo pe-
tit ipsum sp̄m sanctum dicens.

ecclesia

Aug.

Nihil est
peccatus
psal. 72.

**Et spiritū rectum in
noua in uisceribus
meis**

Rectū dicit qz baten^o tortuo-
sus incesserat. in noua qz inue-
terari inter oēs inimicos meos. i uiscerib^o

in interiori corde . nō in superficie tñ . nō i labijs qz i corde libido terrent amoris exarsit

Ne proicias me a facie tua .

qz quicqd a facie dei picitur a demone colligit . est cois modus loquēdi proici illū post terga idest nō amplius mibi de illo cura est .

Et spiritum sanctum tuum ne auferas a me

Doce se ueter cupietis et amantis . ides sepius repetit et petit qd habet . et qz se tato munere indignū credit . ias quasi nō habeat in perpetuū loquitur . q . d . Ne auferas qd dedisti quis i merito .

Redde mihi letitiam salutaris tui .

i . xpi que in spu pūdebam lumen ad reuelationē gentiū . Jacob salutare inquit tuum expectabo . et Symeon Nunc uiderunt oculi mei salutare tuum .

Jacob Symeon

Et spiritu principali confirma me

Idest spū sancto pūcipate et ducente cui nō possunt oēs aduersarij resistere . q . d . firma me quasi immobilem ne unqs amplius pecces . ter nominauit spiritum sanctū i abluōne triplicis sue culpe . cordis lingue et operis . Exēplū Lucie immobilis a spū sancto facte ne mille boies nec uiginti paria bouū nec magi nec ignis illā loco mouere possent firmatā a spū sancto

Exēplū Lucie

Docebo iuquos uias tuas et impij ad te conuertentur

q . d . ecce qd euentiet ex hoc et quāta bona sequent . qz ex hac mea pnia fructuosa ceteri penitere discēt . pūdebat David uere psallētes in hoc psal . Dezz sicut ipse iubilū habituros . q . d . Videbunt omnes posteri regē et prophetā flatum ecclesie in citbareddū spūs sancti quis tam gratuite errauerim ppter pniā ut hinc oēs redēndi spem habeāt . docebuntur sbo meo

Quare David in psal . Matheus i euāgelio

in psal . docebuntur et exēplo in pnia . Et sic impij ad te conuertentur . Sident peccātes resonare in ecclesia dei tantū uerba David adulteri superbi et homicide et proditoris penitētis David . Sident negantem Petrū pūcipē apostolorū factū . persecutorē Saulū uas electionis et lumen fidei . Audiunt crebans Mathei qz ceterorū euāgelistarū resonare sba quis uisurarius fuerit . unde hnt causam fiducie qd ipsi quoqz recipiētur . qz nō abicit deus peccatores sed obstinatos . Hec oia in spiritu pūdit et p dicit David . Ideo ecclesia preposuit hunc psalmus . 40 . dispositioni ad iubileum . qz idem spiritus sanctus qui reuelauerat hec secreta David reuelauit et doctorib . Gregorio Iheronimo Ambro . et Augustino .

Petrus Saulus ecclesie pponunt

Grego . Ihero . Ambro . Aug .

Libera me de sanguinibus deus deus saluatis mee .

i . de pena mortis . quā merui propter effusionē sanguinis Srie . uel de manibus demonum qui in sanguine . i . in morte hois delectantur . uel ab manibus Absalon Achitotel . et Semey . qui qsituri erant illum occidē ut patebit in penam homicidij .

Absalon Achitotel Semey

Et exaltabit lingua mea iustitiam tuam

Iustitia habuit locū in filio mortuo . et in Absalon . filius est de substātia patris . Et quo ad corpus pater punitur in filio . et plus uoluit David mortē adulterini filij et Absalon qz ipsi . et sic habuit locū iustitia et misericordia . qz fuit punitus et nō iuxta merita . nō exterminatus sed purgatus .

Iustitia Misericordia

Dñe labia mea aperies et os meū annuntiabit laudem tuam .

q . d . non pōt hō imundus te laudare . Munda ergo cor meū ac labia mea . Hoc petit sacerdos et p̄dicator diciturus euāgelium . sicut labia Isate pphete calculo mundasti ignito . Ita me tua gratia dignare mundare . ita

Viaie

David ne claudas inquit . sed aperi oza ca
nentium te .

Quoniam si uoluisses sacrificium dedissem

q. d. paratus erā . sed nō dispositus ut tu
requiris ad sacrificandū tibi . Nō enim sunt
accepta sacrificia sine fide 7 deuotione of
ferentis . Respexit qppe dñs ad Abel di
cit p. i. ad affectionē . 7 deinde dicit ad
munera eius . q. prius aium inspicit q̄s donū
nō quid donec sed quō donec inspicit . sic
Acceptit dñs sacrificiū Noe in odorē sua
uitatis propter deuotionē . q. d. fecissem
debitas expiationes 7 debita sacrificia .
pcepta in lege pro peccato meo nisi me in
dies uidissem priorē ad peccatū ex quo
dubitā te merito mihi magis irasci . q̄
tāta criminis labe pollutus ēt auderē ante
spectū tuū accedere . rō est qz

Sacrificium deo spi ritus contribulatus

Qui de dolore gaudeat . 7 semper doleat
q̄ non semper doluerit .

Cor cōtritum et hu miliatum deus non despiciet .

Lachrimarū fluuiū in
undatū cor 7 malleo
pnie in puluerē uersum fragrans ex uni
uerso puluere pigmentarij timore pene .
Deus nō despiciet . q. d. hoc est sacrificiū
q̄ vis q̄ petis . ad q̄ celum aperitur . 7
ignis descēdit 7 rapit in odorē suauitatis .
Prius dicit cōtritum . postea humiliatum .
qz prius est cōteri deinde humiliari . cōteri
mur in pnia . humiliamur in cōfessione . con
tritio cordis ē sacrificiū quo peccata solui
tur . Origenes omelia quarta quāto magis
inqt cōpungimur . tāto magis peccatorū vin
cula relaxātur . puidit nrm sacrificandi mo
dum . David qm̄ non in tauris 7 bircis .
sed in spū humilitatis 7 in aio cōtrito su
scipiendi essent penitētes . 7 sic futurū sacri
ficiū eoz ut in conspectu dñi placeret .

Abel

Noe

Conteri
Humiliari

Origenes

Benigne fac in bona uoluntate tua sion ut bedificetur muri hie rusalē .

1. procede mecum 7 cum po
stetate mea . 7 cū omni
ecclesia . fm dulcorē misericordie tue . Et si
lius meus sicut promisisti in monte syon
Bedificat tibi tēplum ex quo bedificetur
ciuitas huerusales eterna ex syon . i. ex
alta speculatione cōtemplationis indeficiētis
pacis . Syon enim speculationis interpretat̄ .
Huerusalē q̄o visio pacis . 3. R. 3. Sa
lomon triplici muro clausit huerusalē 7 tem
plum . bedificauit in figura e terni templi .
in huerusalem superna .

Huerusa
lem
Syon

Tunc acceptabis sa crificiū iustitie

i. boni
7 sincerū
cordis in cuius figura . 2. Paralī . 7° Ad
orationē Salomonis descēdit ignis in figu
ra q̄ ad nos descēdet spiritus sanctus .

2. paralī .
septimo

Tūc imponent super altare tuum uitulos

maiori enim fiducia sacerdotes 7 populos
offerebant quū uiderent ad orationē Salo
monis gloriā dñi repleuisse tēplum 7 respō
dille oēs se exauditurū qui sic orauerint .
Hic David puidit uitulū saginatum xpm̄
silit offerendū . 7 uitulos . i. martires . 7 ex
illius istorūqz sanguine . eccle siā habiturus
thesaurū indulgentiarū . qui ad mile redimē
dos mūdōs sufficeret . que David puidit
7 ecclesia p̄ponit nobis in hoc psal. 40.
Serā dispositionē ad indulgentiā 7 iubiliū
si uere dixerimus hunc psalmū psallendo .
iungendo sensum q̄bis affectū sensui 7 affe
ctui exultationē . Et sic in iubilo maximo
de his erimus ad quos merito possit dicē
David . Beati uiri qui sciunt iubilationē .

Situlus
Xps
Situli
martires

Psalmus quintus penitentialis . in or
cune psalmozum . 101 .

Domine exaudi ora tionem meam

Triā mo
re solito
ctica psalmū uidentia sunt. Primo titulus
Secundo causa. Tertio uirtus psalmi.

Primo
titulus

Primo titulus est oratio pauperis quā an
xiaretur. 7 corā deo effuderit eloquium
suum. Primo oratio pius ascensus est. 7
elevation mētis in deū. pauperis. s. David
peccatoris qui ditissimum thesaurū spiritus
sancti abmiserat ex peccato. nulle maiores
diuitie. nulli thesauri q̄s spiritus sancti
heredes fieri. vel oratio pauperis spiritu
qui quū humillimus 7 pauperimus appare
at ditissimus est. quū anxietur. qz nūq̄s
satisfecisse penitēti uisum est. hinc tantas
legimus asperimas penitētiās. qz veri peni
tentes uellent in dies duriora pati. Et sic
in gemitu maximo corā deo effudit eloquū
dulce 7 amarū. dulce qz nunq̄s sine auq̄
parte refugerij uera pnia est. 7 amara
qz cotidie neuos sibi cruciatus adinueniunt

Oratio

2° causa

Secundo causa quare factus sit hic psalm^o
dicit a rabi Samuele q̄ fuit captiuitas po
puli israhel captiuati sub Nabucodonosor
vel sub Antiocho illustri. cupiētis aduentū
messie. qui liberet eos. 7 tēplum rebedifi
cet. ubi quanto plus affligebatur tanto ma
gis clamabat. Ego autē dico David fecisse
hunc psalmū pro eadē materia cupiētē.
Liberari a seruitute babilionie. i. suffionis
peccatorū in q̄o clamat ad redēptorē messia
prout patres sub captiuitate illa pro pec
catis suis clamabant. uenit ergo hic psal.
israhel David. 7 nobis sub captiuitate posi
tis in babilione. i. suffione peccatorū.

3° uirtus

Tertio uirtus psal. maxima est enim ut
preuidit David 7 ostendit ad liberationes
fuitutis ad impetrationē gratie. 7 assequu
tionem glorie. ut patebit in locis suis.
Illuminat enim hic psalmus. dirigit. du
cit. regit. comitatur 7 ad finē usqz felici
tatis deducit si deuote in eo psallueris.

Domine exaudi orationē meam

Ideo sentit propheta se a
spū raptum eleuatūqz. Ideo
maiori fiducia petit.

Et clamor meus ad

te ueniat. Impulsu desiderioꝝ
labijs clausis corde 7
mente clamo. sic pueri in tēplo clamabant
Et duo seraphim Ysaie. 6. Clamabant
alter ad alterū. Sanctus sanctus sanctus
zē. Sic Cananea clamabat p̄ yhm. Sic
in euāgelio. Marcella marthe discipula ex
tollens uocē. Alibi David. Clamaui in to
to corde meo exaudi me dñe. Et iam sen
tiens se exauditum. orat pro futuro

Ysaie 6.

Cananea

David

Ne auertas faciem

tuam a me Tanq̄s offensus uo
lue erga me serenita
tem vultus tui. auertit deus faciē ad nos.
qñ propitius ē auertit a nobis ppter pecca
ta nra. dereliquit uel petit in nūo saluan
doꝝ i iudicio poni. qbus auertit deus faciē
suā 7 nō re pboꝝ qbus illā in eternū auertit

Judicius

In quacunqz die tri bulor inclina ad me

aurem tuā Cupio tribulari 7 pa
ti p te. sed qz hūe
uires deficiunt. quū nō amplius potero.
clamabo ad te sicut tres pueri in fornace
clamauerunt ad dñm qui inclinauit aures. i.
exaudiuit. 7 fecit fornacis incēdiū quasi uē
tum rosis flantē. sic Habrae. sic Laurētio
clamati in igne carbones refrigerium psta
bāt. sic clamati Stephano lapides torren
tis dulces tuerunt.

Tres
pueri
Habrae
Laurēti^o

In quacunqz die in uocauero te uelociter

exaudi me Ne tardee quū clama
uero. qz sufferā quātū
potero 7 ultra q̄s potero periculū in mora
est. nisi tu manū porrexeris adiutricē. ne
stes 70. ānis pui fecisti patribus i babilione
aūqz exaudias decē ppter decalogi trans
gressionē. septē uero ppter septem peccata
mortalia. i. propter uniuersitatē peccatorū
que cōmiserant.

70. anni
captiuita
tis

Et defecerunt sicut fumus dies mei

id est uī
cini 7
ppinqui sunt defectui. uidebat populus in

E 4

illo tribulationis pōdere cotidie minui 7 to-
taliter destrui legē dei . ita ut cito evane-
sceret ois vsrael in fumum . ita q̄ iustoz
oculi vidētes hoc deficiebāt p̄ lacrimis .
languēbat cor 7 oē corpus p̄ dolore aie .
Sic David 7 ceteri penitētes vident dies
supbie nōstre 7 voluptatis que evanuit .
nondum incepta 7 dolent .

Et ossa mea sicut gre-

Gremius

miū aruerunt

Gremium dī a gremio . as . 7
est illud q̄ i sartagine remanet de siccio-
ne . Judei enī nolētes dimitte cultū suum
cremabātur ab illis idolatris caldeis in sar-
taginibus 7 alijs q̄s plurimis mōis afflige-
bant . 7 David 7 tu peccator tāq̄s in sartagi-
ne in oleo libidinis de quo queris . iō tibi 7
illi sicut iudeis bec omnia ducunt .

**Percussus sum ut fe-
num et aruit cor meū**

Deficiebat enī vsrael ab estu tribulationis .
sicut fenū a sole siccatur . aliq̄ nālī morte
aliq̄ violētia . aliqui trāleūtes ad ricū gētili-
um p̄ Macha . i . sic David 7 ceteri p̄culli
ab estu libidinis siccati sunt ab oi humore
deuotionis tanq̄s ab omni ui rois .

p̄ Macha . i .

**Et oblitus suz come-
dere panē meū**

Tantū affli- cti sunt q̄ nō
recordabant̄ comedē . Multi enī de populo
Iuceoz sigerūt ad loca defra in quib⁹ nō
habuerunt panē ad comedēdū . oblitī p̄pter
uelocitatē fuge portare . z . macha . 6 . Tu q̄ q̄s
cū David oblitus es comedē panē angeloz
oēm suauitatē hntem sicut Judas . Tunc
Dachabe⁹ secessit in defrū locū ubi inter
feras in montibus cum suis vitā agebat 7
otino utebat̄ p̄ cibo feno . 7 radicibus 7
gemitu 7 clamore ad deū . uel dic q̄ tantū
a feuoze pnie rapiebātur . ut cibi oblitice-
rent̄ . sic tu talē pniā age ut oiam aliaz
reꝝ immemor fias . ut aium solum pascas

z . ma . 6 .

Judas

**A uoce geitus mei ad-
esit os meū carni mee**

i . cuti fm byero . qz p̄ macredine subtiliata

caro est 7 uisa sunt magis ossa adberē cuti .
ut de se byero . scribit ad Isau . 7 heu . nuda
nix hūi ossa berētia collidebā . hoc idē pec-
catorū euenit spūaliter q̄ ad aiam . qz solitū
robuz illi⁹ iā deficit 7 nō h̄s in q̄ consistat .

**Silis factus sum pel-
licano solitudinis .**

Qui pascitur uenenatis aialibus . ut . 3 .
neneno peccatoꝝ . q̄s pulchra sparatio pel-
licani ē ad penitēte qui ut aiunt Aristo .
Plinius 7 Albtus magnus de naturis aia-
liū p̄ tres dies filios plorat mortuos 7 in 3°
dolozis ipatiens tantū rostro sibi pectus per-
cutit q̄ ex fluxu recētis fluctilqz sanguine
a corde filij reuiuiscūt . Iō figurat xpm 7
supra crucē i nido pingit̄ q̄ sumpsit uenenū
7 amaritudinē doloz nōꝝ 7 qz saluator
in die tertio . i . i tpe grē post primū aie
t̄pis nē . 7 p̄ fm t̄pis legis p̄ amoris magni-
tudine tm̄ sibi p̄cullit . cor q̄ sanguis in
salutē filioꝝ totius . s . hūi generis emana-
uit . sic quilz penitēs ut David efficit̄ pelli-
cans trib⁹ diebus p̄cutiens . p̄ cor . z^o lin-
gua . 3° opus . p̄ q̄ gessit extra deū . z^o oī
proximū . 3° oī seipsum . p̄ q̄ i adolecētia
z^o q̄ in iuuetute . 3° que in senectute .

Aristo .
Plinius
Albertus

3 . tēpora
Nature
Legis
Gracie

**Factus sum sicut no-
cticorax i domicilio**

Sicut neptilo iter parietes opere nō audēs
sic penitēs . tā publicanus in tēplo nō audēs
oculos eleuare ad celū . sed p̄cutiens sen p̄
pectus suū dicēs deus p̄pitius esto mihi
peccatori . sic Tarsi meretrix nō audebat
oculos eleuare nec d̄ū noīare . sed prona
i terra aiebat q̄ plasmasti me misere mei .
Ideo Paulus simplex uidit illi paratum
lectum a tribus uirginibus in celo .

Neptilio

Tarsi

**Vigilauit et factus sū
sicut passer solitarius
in tecto**

Ante ē multū p̄cauens i
sidias . ut se penitēs dor-
mire aut ullā quietē capere negens p̄ dolo-
re peccatoꝝ meoꝝ memor captiui populū
in babillonia faciētis hoc idē . p̄ gemitu 7 fle-
tu . nullā amplius societate dōius retinens

mibimet frat⁹ 7 rigid⁹ ut te solū iueire possē

Tota die exprobabāt

mibi inīci mei quū essis popul⁹ i captiuitate iridebat^r ab inimicis dicētib⁹ ite

Iurare caldeoꝝ

nunc ubi ē deus ysaēl q liberet nos o iudei 7 sic pctōribus insultant demōes uictoriosi.

Et qui laudabāt me

aduersū me iurabāt

Ironice inimici laudabāt cultū hebreoꝝ 7 quū iurare nolebāt dicere soliti erāt. si nō fecero hoc ueniat mibi sicut populo iudeoꝝ p exemplo. n. eoz⁹ miserā ponebāt quasi nunq̄s tāta fuerit uisa calamitas. sic demōes aduersum te iurāt iteritū 7 obseruant ut preuiderat dauid. uenit ergo hic plalmus illis dauid 7 tibi.

Quia cinerē tāq̄z panē

manducabam populus in captiuitate.

paꝝ bñs de farina coquebat sub cinere 7 simul p̄fame icineratā pastas comedebāt 7 i corticem lauabāt sicq̄s dauid 7 uere penitētes cinerē comedunt. i. memoria mortis tanq̄s c̄bo alūtur i uitā eternā. iō eclesia ponit i capitibus cinerē q̄si hec maxima sit p̄nie cā assidua mortis meditatio. q̄s plato ponit iter maxias p̄hoꝝ laudea.

Einis Plato

Et poculum meum

cum fletu miscebam

psal.

de illis dī i psal. sup flumina babilonis illic sedimus 7 fleuim⁹ dū recordaemur tui svō. de dauid 7 nri p̄nia dī. lacrimae mee panes die ac nocte 7 lacrimis strauit lectulū meū 7 poculū meū cū fletu miscebā. i. nō minus lacrimaꝝ ab oculis q̄s uini a cratere fundebatur. defecerūt p̄ lacrimis p̄sti cordis a dolore oculi mei. hic docent^r penitētes quō sordes pctōrum abluere habeant.

Eōtritis

A facie indignatiōis

tue iō plorabāt illi plorabā ego penitentes q̄z plorēt qz meremur irā idignatē

i. dacha.

ois tue ut de iudeis i. dacha. i. dī facta ē ira magna super populum ualde.

Quia eleuans allixisti

me merito quū me extuleris 7 ingratus

extiteri deiecisti me sic lucifer in grat⁹ dicit^r sic Adā sic Amā sic Saul sic ifiniti gētiles Alexander magn⁹ Anibal Ditridentes rex pōti. Cirus q ait oia r̄gna mūdī dedit mibi de⁹ celi. l allixisti me ad petrā. i. xpm ut Ibero. ad pau. 7 ben. ait qz ipossibile ē in sensum homis nō irruē mortū p̄ medullaꝝ calore ille tñ laudat^r ille p̄dicat^r beatus q statū ut cepit cogitare i terficit cogitat⁹ 7 allidit eos ad petrā. sic fecit Dagda. sic Ibero. ad vhu iacebā p̄ os lacrimis rigabā crine t̄gebā ebdomodaz̄ iedia subingabā sic 7 tibi faciūdū est.

Ingrati deieci Lucifer Adam Amā Saul Alexander Anibal Cirus Ditridentes

Dies mei sicut ūbra

declinauerunt et ego

sicut fenū arui b^o idē ysa.

ois caro fenū zē. b^o Job hō natus v̄ muliere breui uiuēs tpe replet^r mltis miseris q quasi flos egredit^r 7 steritur 7 fugit uelut ūbra 7 sic cat^r aliqñ ab estu mūdane uoluptatis ois ei⁹ deuotiōis humor tāquā fenū abestu solis aret g^o peccator tāq̄s fenū sine rose ḡie 7 sine ullo deuotiōis humore 7 ad nihilus tāquā ūbra redigit^r. iō pctūs dī nihil qz hominē anibilat. vñ 7 defectus dī qz homines oio a suo esse deficere facit.

Ysa. Job

Tu autē dñe i eternis

permanes nūc ostēsa captiui

poplī 7 sui miseria implozat auxilium Tria ostēdens qz ip̄e de⁹ possit uelit 7 debeat. q. d. nihil restat p̄ptē qz n̄ exaudias 7 ifundas i bñ dispositū ḡras 7 formā i materiam. faciliter. n. Actus actiuoꝝ ip̄rimūtur i patientē bene dispositū fm p̄hm. uoluit fmonē ad messīā redēptōrē quē p̄uidebat i spū dicēs quāuis ego uelut ūbra declinē 7 mouā uinā tñ in te q i eternū p̄manes. q. d. obsecro quū fuero i libo ut uenias tu oipotēs libare me.

Xps

Aristo.

Satum i limbo oratio

et memoriale tuū in

gnatiōe 7 generatiōe

uideo te uenturū i tantis mirabilibus ut

Passio
xpi

anulla unquam hominum memoria laboris
hoc redemptionis opus erit ceterorum omnis
memoriale ad eleuandam ecclesiam tuam a
miseria in felicitatem eternam, ideo David
alibi memoria memor ero et tabescet in me
spiritus meus, in tanta diuinarum gratiarum
ubertate in passione tua sanctissima. Za-
charias ad faciendam misericordiam cum patribus
nostris et memorali testamenti sui sancti.

Psal.
Zacharias

**Tu exurgens misere-
beris sion**

Resurre-
ctio

a mortuis de morte
triumphans, miserebe-
ris sion, i. ecclesie in alto posite et a lon-
ge futuram gloriam contemp.antis loquitur
propheta huius more, quia pro peccantibus
uidetur quasi dormire deus quum non occurrat
in auxilium, pro penitentibus uidetur quasi
exurgere et uiuare, re tamen uera nisi do-
minus custodierit ciuitates frustra uigilat
qui custodit eam, hanc exultationem praexit
Zacharias, 9. exulta satis filia sion iubila-
tilia hierusalem, ecce rex tuus uenit tibi
iustus et saluator, hanc Simeon accepit a
spiritu sancto, non uisurum se mortem nisi
uideret christum domini, et sic in sion cum Maria
cum Ioseph et Anna pbanuelis sensit in
spirituali illa exultatione quomodo miser-
tum sit sion, i. speculanti.

Psal.
Zacharias, 9.
Simeon.
Anna
Maria

**Quia tempus mise-
redi eius quia uenit
tempus**

duo mise-
ricordie
Epra

duo tempora miserendi
primum tempus incarnatio-
nis quando per uulnera misericordie dei nostri
uisitati sumus ex alto, magna quidem mise-
ricordia in statu primo nature ostensa est, maior
in statu legis et prophetarum, sed maxima in statu
gracie, quia uenit uerba plenus gratie misericordie
et ueritatis secundum tempus misericordie in plenitudine
est, ideo David duplex asserit misericordie tempora
quia tertium, si iudicio erit tempus iusticie, ideo ce-
los aptos legimus in aduentu ihesu in iordane,
et in Apoc. Iobi penitenti et Stephano patienti.

Celi apti

**Quonia placuerunt
seruis tuis lapides
eius**

hic gaudet propheta intelligens pro-
fectum incarnationis christi

in edificio spirituali, scilicet petram christum, per priores lapsi-
des apostolos et discipulos qui construxerunt ecclesiam
apostolorum, ultimum paulo, super edificati, scilicet fundamentum
apostolorum et prophetarum, tales lapides tales apostoli
et discipuli placuerunt fratribus dei uersis gentili-
bus et iudeis ad fidem, 3. milia in die pentecostes
alias, 4. milia alias, 14. milia, alii, 20. milia ab
adrea a paulo totus fere orbis, quum in omnem
terram exiit sonus eorum Zacharias, 9. huiusmodi predi-
xerat lapides sancti eleuabuntur super terram.

Apli

Zacharias
9.

**Et terre eius misere-
buntur**

quod deus misit in terram, i.
terrenis hominibus effudit
de spiritu suo super omnes carnes et ambrosia et nectarem
spiritus sancti ubique diffusa sunt et liquis igneis igni-
ta uerba ignita effecerunt corda non habentia regem
sed clamantia die ac nocte Sanctus sanctus sanctus
osanna in excelsis laua nos o gloriose deo.

**Et timebunt gentes
nomen tuum domine
et omnes reges terre glo-
riam tuam**

gentiles uisu miracu-
lis quod in nomine uerbi omne
genus flectebatur, celestium terrestrium et in-
fernarum quod alibi David psal. prouidit a solis
ortu usque ad occasum laudabile nomen domini et
omnes reges terre glorias tuas, tres magi
inceperunt stare in monte uictoriam una
stella in qua fulgebat christus uel uirgo glo-
riosa christum in sinu tenens, ut etiam Optatiana
no apparuit, quousque alii angelum Sabrie esse
dixerunt fuisse, alii spiritum sanctum alii
crucem, alii stellam de nouo formatam
que omnia simul conueniunt, quia in tan-
ti regis aduentu omnis curia comitata est,
alii Iohannem baptistam fuisse uolunt,
Ego autem credo fuisse uelum cum omni
celesti baronia qui omnipotentia diuini-
tatis sue totum replebat orbem, ideo tan-
ta eius claritas a caligantibus oculis uide-
ri non potuit, ideo ultra aliarum stellarum uel
ipsum quoque intellectum illuminabat, quia remo-
tissima manifestauit, que resplenduit non
modo apud nos sed apud inferos et superos
que infuebat ad felicitatem plusquam stella Iou-
is ad eloquentiam plusquam Mercurius, ad amorem
plusquam uenus et magnanimitatem plusquam Mars

Psal.

Tres
magi

stella ma-
gorum

Planete

Opeantur, ergo hi tres reges et ceteri uis
sis tot mirabilibus timuerunt et uenerati sunt
gloriam dei.

Quia edificauit dominus

Sion quando in monte syon in templo
christus oblatus est ubi docuit sanauit
et predicauit. tunc cepit et ecclesia militans bedi
ficari in syon. i. i. alta speculatiue pfectim
quoniam misit spiritum sanctum in apostolos et discipu
los quod. i. 20. erat. et quoniam ad uoces petri de
scendit spiritus sanctus super omnes qui audiebant et
numero. 3. milia.

Spiritus
sanctus

Et uidebitur in glo

ria sua ibi. n. a pueris et omni popu
lo cantantibus osanna uisa
est figura glorie eius et in tabernaculo in transfigu
ratione et illic prope in monte oliueti usque ascen
dit in celum. ubi iterum uidebitur in iudicio. hic
pudicit David quod in monte syon. i. i. alta me
ditatiue et contemplatiue possit uideri deus.

pueri

Respexit in oratione humiliu et non spreuit

preces eorum respexit ad humiles
preces et suspiria
sanctorum patrum existentium in limbo et iusto
rum in mundo. ut Symeonis iusti et Zacha
rie qui tam feruenter gratias deo egit in psal. 138. dicit
dictus dominus deus israel quod uisitauit et fecit
redemptionem plebi sue. quod retulerim quantum
patres in libro exultauerunt. lege tu in quadragesi
mali nostro in sabbato sancto. et miranda intelliges.

Patres
limbi
Zacharias
Symeo

Scribantur hec in generatione altera

per euangelistas. n. et apostolos eterne memorie
omnia hec tradita sunt. quod longe ante fuerat pui
sum per Ezechielum et Zachariam et ceteros pro
phetas. quod tamen redemptionis hunc beneficium ha
ud unquam obliuioni tradendum est.

Euangeli
ste

Et populus qui crea bitur laudabit dominum

id est gentiles regenerati et qui creati. id est de nouo et
nihil facti. quasi propter peccata omnino nihil es

Gentiles

sent in esse. s. spiritali. id est petrus in canonica
ait benedictus deus et pater domini nostri ihesu christi qui per
magna misericordiam suam regenerauit nos
in spem uitam ex quo carnis et materiae semper
habemus laudandi deum.

Quia prospexit de excelsis sancto suo domi nus de celo in terram aspexit

uidit pietatis oculis miseriam
nostram. audiuit clamorem et de
scendit in terram liberare nos. ubi Aug. ama
morem illius qui descendit coniungere lumen sue
eternitatis limbo tue mortalitatis se humiliando
de te sublimando. quare ergo miser homo erigi et
sublimari nolit.

Aug.

Et audiret gemitus compeditorum

id est patrum de
tentorum in li
bro a demone et ut solueret te a uiculis peccatorum
in quibus debitor eterne pene eras id est leq.

Et solueret filios ite remptorum

id est gentium mortuo
rum in infidelitate
sua. id ecclesia clamat in psal. dirupisti uicula
mea. id est nexu infidelitatis et catenas peccatorum.
quoniam quanta extitit misericordia dei qui quosuis nostri pa
tres propter scelera sua perierunt nos tamen uoluit
uisceribus redimere in cruce lauare in baptismo. et
saluare in gloria. o quibus illi obligati sumus.

psal.

Et annunciet in sion nomen domini et lau de eius in hierusalē

quod gentiles et iudei christiani effecti diuina illa
dulcedine inebriati ad ubera ihesu dulciora
super mel et fauim rapiebantur in amorem
diuine laudis. et die ac nocte erant in tem
plo. teste Iohanne in apo. et sic in hieru
salem id est in uisione illa pacis laudabant
deum et in syon id est in templo annuntiabant
et predicabant diuinum illud spiritus sancti nec
tar. quorum primus petrus adducens testi
monium Joelia Effundam de spiritu meo super
omnem carnem. sic in Leonarde David

Joel

h oia uidens ia i salute nram exultabat b^o quoz ta amplu tam magnificu taqs oibus seculis admirandu celebrandumqs sine pari templu i honore diui Ambrosij tibi sic syon. ubi ex deuotioe continua canedo ferueas. tu illic bordinarius 7 canonicus. illic fabrice oparius 7 deputatus otemplare ta/ qz i syon .i. i alta metis speculatioe i Scuis illic saluatoris clauu sanguineu metis oculos eleana mirabiliter rome a gloriofo Am brofio ductu angeli iuentum. que quu aspi cio liquefieri p diuina du cedine cor sentio. Ego quoqs a longis partibus nestru syon alteru Salomonis tepus admirari nem ubi docens legens 7 predicans felici spu sancti flatu ducti uideoz.

Clauus xpi

In conueniendo populos in unum

qz ex oibus mudi partibus conuenerunt unanimiter i ecclia ut figurauit xps i captura pisciu. 143. ex oibus generibus q sunt i mari. qz pisca tores futuri erant ex oibus hominibus mudi.

Isaces 143.

Et reges ut seruiant domino

ut uidimus per Magos p Opeauianu Adrianu Alexandru Sceuezz Constantinu duce siluestro. 7 theodoru duce Ambrosio. 7 ceteros cesares xpianos. qzuis. n. fm Dale. no dubitauerit apud romanos ydolatrias sacris iperia fuisse no tm eo seruoze qo mlti reges deposito diademate fuerunt xpo. exe plu regis marsilie ad predicationem sancte Marie magdalene.

Imperatores Dale. Constans rex mar filie

Respondit ei in uia uirtutis sue

hic puidet Dauid futuram tribulatione ecclesie tpre an xpi 7 loquitur de pterito p modu futuri more pphetaz ppter certitudinē pphetie. 7 petit certioze reddi de tēpore illo qn Dat. 20. erit tribulatio talis q no fuit ab initio usqz tuc. qz min^o sacula ferunt q puidet. 7 hoc petit i uia uirtutis sue. i. i irpatientie dicens.

An xpa Dat. 24.

Paucitatem dierum meoru nuntia mibi

puidebat vhs doctuz erit signa i sole 7 luna 7 stellis 7 Dat. 24. quu uiderit abhominatioes. i. an xpm. tuc fugite ubi pdicit aliqua signa q tuc uidebunt ut xpiani ppa zetur o tot mala ne labatur qz addit q nisi fuissent breuati dies illi ipfis qoqs scis iminet piculu ruine tibi d. ue. pgnatibus 7 nurrietibus. i. pssis podere aliquo pctoz ieptis ad fuga. 7 oradu suadet ne fiat fuga hreme l sabbato. i. tpre ad fuga icogruo. statu aut p^o tribulatione diez illoz sol obscurabit luna n dabit lum suu 7 stelle cadet de celo idest uidebit ois mundi machina ruere. ideo orat.

Ne reuoces me i dimidio dierum meoz

ppbeta i psona ecclie uidet tuc fore q exi stimet oio eccliam debere finire orat no anihilari oio an mudi terminu. io marci ultimo buic otoni xpa. R. Ego sum uobis cu usqz ad columatione mu. i.

Marci ultimo

In generatione et generatione anni tui

tele st quis nos de ecclia mortales sim^o tm oro ut ecclia sit eterna put ani tui eter ni sunt 7 quis h^o sit maximu ecclie tue tm potētie minimu qd erit. Muc aut cir ca an xpm. cuius pba meminit aliqua notada sunt ad declarationes supra dicte cladis 7 calamitatis. Isacio an xpi ceptio. ex semibus paratu ut nos accipiet Is statis descēdet spūs malignus i uteru mris. cui^o uirtute 7 opatioe Isuer Mascet. Aletur. Adolecet. ppter q filius pditiōis uocabit. Mascetur in Babiloe de tribu dan. p^o hec ueniet i bverulale 7 circūcidet se dices iu deis se xpm ee. 7 iudei illu leqstur. age lus p^o dabit ei bon^o ad custodiam. Is post qz se deu faciet deseret illum angelus ad ptectionem n aut ad accusatione. Secūdo uita ei^o. pccrita. n. 7 luxuriosus erit Dauid. 2° ite supbus Dauid. 8. oē pncipe pncipum osurget. i. oē dñm. nec putabit se puniedu ppter dilatione iudicy psal. auferant iudicia tua a facie eius. Blasphemus Apo. 12. ad uersus dñm deoz loquetur. faciet ymaginē

Isacio an xpi con ceptio

2° uita irita Dauid 2° Dauid. 8. psal. Apo. 12.

suā adorari 7 ipammet caracterē in frontibus
 iudei rebedificabunt templū illi in añxpo
 due nē erūt diabolica 7 bñā 7 plenitudo oīs
 2. nē in añxpo
 3. modus
 4. decipiet
 Tertio mōi qb^o decipiet. 1. p^o psuasiōe calida
 mittet .n. p^odicatores ad nouā legē p^odicandā
 2. p^o m^o Secūdo falsitate miraculoꝝ arte
 3. p^o magica 4. p^o faciet statuas loq^o 7 futura p^o
 dicere 5. faciet ignē d^o celo i terrā descēdēf
 6. p^o A po . 13 . 1 . malignū spūm faciet sup suos
 descēdere . ut loq^ontur oīb^o linguīs 7 i spe
 ctu hōmīnū descēdet sic spūs scūs i ap^olos . nū
 tactabūt se aplīs excellētiores q spūm scūs
 i celauī . acceperūt Tertio simulabit se mor
 tuū 7 uidebit^o resurgē 7 feref a demoni
 bus p aera 7 tūc populi adorabūt eū . p^osal .
 insidiat i ascōdito qsi leo i spelū a sua . leo
 ppter uim qz multa flagella iferet . spelun
 ca ppter insidias . qle erit tūc martiꝝ tormē
 tū qñ tormētūtur 7 tormētores āte illos uide
 būtur seuire 7 ipsa tūc ecclia cessabit a
 miraculis . simulabit ēt ascensum i celum
 A po . 13 . Tertio faciet arbores cito floze
 re 7 arefcere mare turbari 7 naturas i di
 uersas figuras mutari mortuos i conspectu
 hōim suscitabit Quarto p munera decipiet i
 ueniet thesauros 7 ditabit bōis diuites hui^o
 seculi Quito p minas 7 tormēta cūpellet
 quos p munera uincere nō poterit . 7 bec tē
 ptatio simul totum mundū examiat . Tūc
 soluent^o demōes q mō ligati sunt . nec possūt
 tñ qz tum uolūt nocere . nec quisqz poterit
 aliqd uendere aut emere nisi hēat caracte
 rē bestie vno iterficiet q n hūerit Quaz
 to qui iudei ueniet i byerusalē . R . quidā
 q de geg 7 magog itra montes caspios sunt
 decē tribus claule . ab Alexādro fortius que
 nō pmittūt exire a regina Amasonū 7 has
 dicūt iudei uēturas i byerusalem cuz nouo
 messia . Aug . dicit q Gog . interpretatur
 occultatio . 7 Magog delectio . 7 significat
 exercitū añxpi duplici mō ipugnatur ec
 cliam . occulte p hereticos 7 apte p arma .
 Helias . 7 . Quito q Helias 7 Enoch ueniet Mala
 chie ultio 7 cōuertēt corda patrū i filios . i .
 suscipiet iudei fidē xpī ut Dabraam Ysac
 Iacob David 7 ceteri patres . A po . dabo
 duobus testibus meis . s . Helie 7 Enoch 7
 pphetabunt ātis trib^o sicut ipse xpō predi
 cavit abmitti saccis . in pnie exēplum dñi

tes q due oliue sunt . 7 duo candelabra dā
 tes . Is alijs luī . tandē occidētur i byerusa
 lem 7 iacebūt tribus diebus 7 tribus noctē
 bus corpora eoz in platea . qz nullus au
 debit illa sepellire ppter metū añxpi . in
 dimidio 7o qrti diei audiet uocē d^o celo oēs .
 Helias 7 Enoch ascēdite huc . 7 ascēdēt
 in celū i nube . postea 7o . 14 . diebus regna
 bit añxps . Dañ . 11° bētur q tribus ātis
 cū dimidio durabit psequutio h iurauit an
 gelus p uiuentē i eternū q i tps . tēpora 7
 dimidiū tps erit . s . desolatio . Et ue mūdo
 nisi breuiari fuisset dies illi Sexto moꝝ 7o
 añxpi dñi . q agel^o Michael i mōte oliueti
 i loco unde xpō ascendit i celū i papliōe
 suo in trono regio illū occidet . post mortē
 7o añxpi fm Dañ . 44 . dies dātur mūdo
 ad penitentiā . tunc iudei oēs cōuertētur 7
 pacificum statū habebit ecclesia qz omnis
 frans 7 seuitia dīa . penitus deficiet ubiqz
 hęc ergo omnia puidens David in psona
 ecclesie orat iuari ne deficiat i persecutio
 ne illa in dimidio dieꝝ . i . ante terminus
 s expectari ad hos . 44 . dies i generatiōe
 7 generatione . āni dei . i . ut ex illa pnia
 sp regnēt cū deo . i . ātis generatiōis xpī
 idest i ātis eternitatis in celo .

Inizio tu dñe terrā

fundasti q . d . oia sunt a te 7 tu
 eternitate tua oia pce
 dis 7 qzuis ista omnia trāsitura sunt tu tñ
 in eternū stas . uel dic miserere nri deus
 oius . terra . n . sumus . i . fragiles l q idē uelit
 dicere q . Moyses . in pncipio creauit de^o
 celū 7 terrā uñ philosophi 7 poete tam
 alte exorsi sunt . furantes a uate nostro
 Moyle Sir . 6 . pncipio celum ac terras
 camposqz liquentes Ouidius hoc idem or
 pbens homerusqz sicut In pncipio ergo
 in filio creauit deus celum 7 terram ita
 orat non omnino defici ubi nota secundū
 Aug . i his uerbis trinitas apparet . Crea
 uit deus . s . p^o cuius est potestas . in pncipio
 idest i filio cui^o ē sapiētia sed ubi ē pater 7
 filius ibi est 7 amor 7 hic ē spūs sanctus
 qui subditur ibi spūs dñi idest spūs sanct^o
 cuius ē uolūtas . q . d . ecclia ostende pot
 tētia tuā dñi añxpm sapiētiā . qz nō ē dñi
 luī dñi dominū 7 amorē 7 clemētiam ergo

Dañ . 11°

44 . dies
penitētie

Gen . 1°

Sir .
Ouidius

nos q^o a initio terrā fundasti .i. terrenos
7 fragiles ne tū nos permittas a crudelis
simo hoste nexari. h tibi conuenit oratio
contra demonum insultus .

**Et opera manuum
tuarum sunt celi**

Eeli

^{boc patz}
fm vistoriam q^o deus creauit celū 7 terrā
sed celi hic scī intelligūtur qui tanq^o celi
a celando deum in se celāt scī illius tēpla
sicut alibi dicit propheta . de ap^o celi
enarrant gloriā dei .

Psal.

**Ipsi peribunt tu autē
permanes**

<sup>hic oportet legē
cum interrogatio
ne . q . d . o dñe deus num celi .i. scī peribunt
in tribulatiōe illa . peribūt quidē celi
7 terra 7 creaturā oīs . s . a statu in quo
nūc sunt nō quo ad substantiā s^z q^ostūm ad
aliquā dispositionē q^o corpora celestia ces
sant a motu locali . terra s^z a mutua al
teratione substantijs tñ eorum remanētib^z
sed tu immobilis das cuncta moueri . q . d .
o s^z a 7 summa omnium permanentia . da
permanere facultatē concede ut non de
ficiamus oīo 7 anichilemur 7 sic aperma
nentia illa eterna tuamus in baratū etez
ni tartari .</sup>

**Et sicut oportozūz
mutabis eos 7 mu
buntur**

<sup>solent homines fm tēpo
ra mutare vestes q^ouis
tñ renouentur eadem remanet substantia
uestis reuolue sic mutabunt corpora cele
stia a statu in quo nunc sunt . q^o nō erit
amplius necessari^o cōpleto numero electo
rum ad q^o omnia nunc tēdant sic s^z pau
lum omnes quides resurgemus sed nō oēs
immutabimur de miseria ad felicitatē s^z so
lū electi 7 sic imutari in melius petit pro
pheta vt cetere mutabuntur creature pre
ter dannatos qui de malo i pessimā muta
buntur ro . 8 . creatura liberabitur a serui
tute corruptionis . mutabis ea . s . ad immu
tabilitatē q^o . s . ut dixi motus celi cessabit .
conuenit enī quū creature alie facte sine</sup>

Psan.

ro . 8 .

propter hominē ut mutato homine muten
tur illa a corruptione in incorruptionē se
cundum psaulum .

**Tu autem idem ipse
es et anni tui non
deficient**

<sup>.i. quū oīa sint mutabi
lia 7 corruptibilia tu so
lus es imutabilis dicit tu . q . d . solus idem q^o
nō mutaris a iuuentute i senū 7 a vita
i mortē ut nos nullus alius abste iō dauid
i pace 7 i idipsum dormiā 7 rege scā 7 sub
dit es ita q^o illō idē ostēdit dei pmanen
tiā illud ipse dei oīpotentiā illud s^z o es
nām ostēdit dei . q . d . idem ipse es . i . imutabi
lis iterminabilis 7 oīpotens s^z oīa sint ex
te p te 7 in te non tñ oīa sunt q^o ipse es
q^o tu es mutans nō mutat^o faciens non fa
ctus . 7 mouens 7 nō motus . q . d . da tu q^o ip
idē ipse es ut āni q^o nī non deficiāt a te .</sup>

Psal.

**Filij seruoꝝ tuorūz
habitabunt**

<sup>.i. boni xpīani 7 p
fecti ab ap^o 7 p
dicatoꝝ conuersi in eternū habitabunt
coram te in pulcritudine pacis secun
dum . Vsa . testem tuum fidelem in requie
opulenta 7 tabernaculis fiducie duplici
stola . i . cū glorificatione corporis 7 aie i
vestimentis albis fm testem seruū tuum
Iobannem i apo .</sup>

Vsa .
Stole

**Et semen eorum in
seculum dirigetur**

<sup>bōi
chrī
stiani seminati ab apostolis in mundo ele
uabātur in deum per contemplationem hic
7 fruitionem i celo in secula seculoꝝ aī .</sup>

Psalmus 6° in ordine psalmozum . i . 29 . q^o
facit ad liberationē cuiuscūq^o tribulatiōis .

**De profundis cla
mani ad te do
mine**

<sup>circā hunc q^o psalmum tria
vidēda sunt titul^o cā 7 uirt^o .
Primo titulus est canticum graduum quia</sup>

primo
titulus

gradus
uirtutū

a leuitis p gradus cantabatur in figura q̄
vere psallentes i hoc psalmo de uirtute i uir-
tutē ascendunt ad uidendū deum deoz̄ in
svon . Primus gradus uirtutis ē prebere cō-
sensum diuine inspirationi ut itret Secūd^o
meditari Terti^o delectari Quart^o pficere
Quint^o perseverare . Item gradus psallē-
di sunt dulciter alluci . inflamari . eleuari .
trāformari in dñm 7 nolle unq̄s ide euelli .

2. ca

CSecundo causa quare Dauid fecerit hunc
psalmū est propter pctm̄ adulterij cū Ser-
sabe 7 homicidij urie q̄suis enī illi dñs pe-
percerit moze tñ fluctuantis animi 7 peni-
tētis . sp̄ sibi uisus imeritus ē de tāta gr̄a
ex quo redigit sepius i memoriā penā quā
merebatur 7 rei sp̄ persona sumens uenias
petit . sic Paulus . sic Hieronimus sic
Augustinus sic ceteri penitētes aiebant .
aliqui uolunt factū a Dauid i persona cap-
tiuatī populi sub Nabucdonosor uel sub
assiris . Ego s̄o arbitror q̄ in p̄sona n̄ri
q̄ captiuati sub demone sumus a sp̄u sancto
factus fuerit .

CTertio uirtus psalmi liberari a quacunq̄
afflictione si clamauerit ad deum 7 iuari
cum hoc aias defunctorū q̄ preuidēs ec-
clesia sp̄posuit illum dicēdū pro his qui i pur-
gatorio sunt . 7 p̄ nobis qui iam secundus
merita i profundū tartari demersi sumus
iō ait deuote 7 seruēter ait .

**Deprofundis clama-
ui ad te domine**

id est de
fecis 7 miserie pctōz̄ de p̄fundo inferni
i q̄s iniquitas mea me quasi submerserat . 7
de profundo purgatorij p̄ aiabus fidelij cla-
maui inq̄s de profundis 7 v̄mis suspirijs pec-
toris doloris in p̄nia impatiens desiderijs
impulsus ita ut erūpētes clamores cōtinere
nō possem ad te dñe deus meus . q̄ tibi de-
relictus ē pauper orphano tu eris adiutor .

**Domine exaudi uo-
cem meam**

Ecce quid clamo
corde lingua 7 ope
ut audiaf clamor me^o i excelso . Tāto . s̄ . fer-
uore repleti ut cantē cū āgelis 7 archāge-
lis cū tronis 7 dominatiōibus . cūq̄s oī mili-
tia celestis exercitus v̄nū glorie tue sine

sine dicētes Sāctus sanctus sanctus domi-
ne deus uirtutū .

**Et sicut aures tue intē-
dentes in uocem de-
precationis mee**

**hec in-
tentio**
diuinaz̄ aurijū significat auditatē q̄sdam
q̄s Dauid i sp̄u p̄phético uidebat ēē i deo
ad exaudiēdas creaturas put xp̄s i cruce
iā uidens patris brachia extēsa ad āplexū
diuine pietatis . ait i manus tuas dñe com-
do sp̄m̄ meū . i quibus se 7 oē hūanū ge-
nus commendauit . in eo . n . consistebat oīs hu-
mana nā tanq̄s pars i suo toto . h̄ ides p̄u-
dēs i deo H̄yere mias p̄beta ait . Exaudi
dñe placare dñe attēde 7 fac .

xps i cru-
ce

**Si iniquitates ob-
seruaueris domine
dñe quis sustinebit .**

si uolueris nos s̄z merita nostra p̄uire oēs
p̄fecto absorbemur a terra oēs ab inferno
deglutiemur . q̄ . d . ipossibile ess̄ idē
poterit de uobis bitā cū ardoribus sempiter-
nis . expauescit p̄beta uidēs hūas uitā ple-
nā scelerib^o ēē . 7 idies decliare i deterioza .

Ysa.

**Quia ap̄ te propitia-
tio est**

tibi p̄prium ē misereri clem̄s
n . 7 b̄nifica diuina natura ē
si iudex . n . solū ēē uelles q̄libz̄ desparet . sed
ego nō despo sciens q̄ ap̄ te p̄pitiatio est
q̄ . d . q̄ alibi ēt asserit . q̄ misericordia iu-
stitiā excellit psal . miserationes ei^o sup oia
opa eius ut probat Thomas i 4° sen . dil .
46 . Jacobi 2° super exaltat misericordia
iudiciū . iō quū iustitia uellet dānare hūus
genus uicit misericordia 7 incarnatus ē 7
crucifixus xp̄s 7 sic pauci 7 nulli de rigo-
re iustitie saluabuntur s̄z de dulcore miseri-
cordie iō . hic dī . q̄ apud te p̄pitiatio est
q̄ psal . iacobus intellexit dicens . deus p̄pi-
tius esto mihi pctōri q̄suis . n . culpa pctō-
ris sit longa uel multa misericordia autem
domini plal . ab eterno 7 usq̄ in eternū
super timentes eum est . ideo . 2 . cor . 1°

psal .
Thomas

2. cor 1°

p̄ misericordiāz 7 deus totius solatiōis

Et propter legē tuā sustinui te domine

hoc est . propter q̄ tantum spero . quia in lege tua amorosa dñe de^o p̄mittis per Ezechielem statim ingemiscenti prestare ueniā ideo defecerunt prelacrimis oculi mei . lacrimis stravi lectulum meum 7 poculus meum cum fletu miscebam . 7 fuerunt lacrimae mee panes . die ac nocte preuidi enim filium tuum saluatorem predicaturus

Ezechielē

Dat . 6 .

Dat . 6 . beati qui lugent . quoniam ipsi cōsolabuntur . 7 daturum sitienti fontes aque viue psalientem in uitam eternas . hec ergo tam benigna lex fuit causa quare in flagella paratus fuerim . quare velim pati quare cupiam pro te mori .

Sustinuit aia mea

in uerbo eius ides replicat sepius more amantium qui satiari nequeunt . sic enim per prophetas in uerbo suo loquutus est deus . q̄ tunc erūpet quasi mane lumen penitentis 7 tenebre eius erunt sicut meridies . propter q̄ sequitur .

Ysa .

sperauit anima mea

in domino quia summa ueritas est 7 nunq̄s fallit . alibi propheta sperantem inquit in domino misericordia circundabit . quia non derelinquit sperantem in se sed misericordia amplectitur 7 circundat .

psal .

A custodia matutina

usqz ad noctē speret

israel i dño ides a principio diei naturalis usqz ad noctem . q . d . die 7 nocte continue 7 semper uel melius per diem 7 noctem prosperitatem 7 aduersitatem intelligit . q . d . in aduersis sicut in prosperis debet israel idest fidelis sperare in domino . Jacob p̄ fidelium appellatus est a deo israel idest directus in deum quia eleuatus fuit ad uidentium diuinam gloriam . unde . ait uidi do

Jacob

minum facie ad faciem 7 salua facta est anima mea uel etiam a custodia matutina idest angelica data summo mane ab ortu hominum usqz ad noctem idest ad mortem sperent fideles quia semper in mūdo i hac uita misericordia regnat .

Quia apud dominū misericordia et copiosa apud deum redēptio

nunq̄s enim est sine delecta filia misericordia deus . illa semper iudicanti in trono regio adstat . illa omnē monarchiam gubernat in celo ultra adignū per misericordiam glorificati sunt sancti . in mundo per misericordiam iustificati sunt impij in inferno per misericordiā citra cōdignum puniti sunt rei . copiosa autem redemptio de xpi passione intelligit que ad mille mūdos redimendos satisfecisset unde David 7 ecclesia erat in uniuersali pro oibus in particulari pro his qui sunt in purgatorio 7 in spetiali pro se . qui peccauerat ideo concludit .

misericoz dia dei

xpi passio

Et ipse redimet israelex omnibus iniquitatibus eius

7 bene xrael idest fideles redemit pro omnibus quidem facta fuit solutio in banco sanctissime crucis sed oēs noluerunt captiuitatem exire p̄ portas fidei per quas solum erat egressus quia sine fide impossibile est placere deo . quam si amplexus fueris redimeris ex omnibus iniquitatibus tuis . quia totum homines saluū facit deus si saluus uoluerit fieri . habes ergo mi Leonarde in hoc breuiloquio utilimo . David . quomodo ab vno corde qui ad deum clamauerit pro se 7 pro his qui in purgatorio sunt inueniet indulgentissimū patrem copiosum in misericordia 7 redemptione filium 7 celeste nectar spiritum sanctum distillantem in secula seculoz ann.

Psalmus 7° . penitentialis in ordine psalmozum . 242 .

Domine exaudi orationē meaz

Primo **titulus** **C**irca quez' tria ut in ceteris videnda sunt .
Oratio apta ad psallendū coram deo in
elevatione mētis . q . d . Oratio est cuius vi
7 potētia ascenditur ad deū . 7 psallitur
in iubilo illo angelico 7 diuino .

Secundo **causa** **C**Secundo causa psalmi quare factus sit .
est qz Dauid persecutus a filio suo Ab
salon qui ad mortē patres querebat . Vidēs
se longe maiora meritū propter adulterium
cum Bersabe 7 homicidius proditionum eius
Dria . Solum ad deū recurrit tanqz ad uni
cum refugiu . sciens qz si decreuerit sal
uare se continuo liberaretur . sin aut patien
ter tollerāda dei flagella fore .

Tertio **virtus** **C**Tertio virtus psalmi est extra domesticos
inimicos 7 a naufragio in maximo uentozz
strazozz 7 tēpestatis turbine liberari . 7
ad portū salutis deduci . liberari in quas a
proprijs opibus . qui tanqz pessimi filij sunt
ut Absalon qz qrunz patrē priuare regno . s .
rōnis 7 interficere illū in eternū . sed regia
7 sacra maiestas ipsius rōnis . si recursum
habuerit ad deū . magis ac magis sublima
tur 7 stabilitur in regno . 7 hūano in mun
do 7 eterno in celo . 7 hunc psallēdi modū
nō tñ sibi sed oī ecclesie puidit 7 intelle
xit in ipū pphetico . Dauid pfaturz dicit g'

Dñe exaudi oratio nem meam .

Amorosa quadas
fiducia petit Da
uid qz intelligit deū datuzz . s . exauditionē
ipsi eleuate mēti in seruidas orationē . Ipse
orabat liberari a filio 7 nos a prauis opibus
qui nebandi 7 periculosi filij sunt . psal .
Conceptit dolorem 7 peperit iniquitatem .

Psal .

Auribus percipe ob secrationem meam .

Humano more loquit' . qz facilis est ab in
clinantibus benigne aures impetratio . q . d .
reuolue ad me serenitates vultus tui 7 au
rium benignitatem . quibus a tanta perse
cutione recreari valeam .

In veritate tua exau di me

En enim es summa veritas . 7
dixisti Exo . 20 . Honora pa
trem tuum . Fac ergo pcepta diuina que
violare nephas est a filio meo adimpleri .
Nos uero extra impetus inferiorz sensuum
auxiliū oramus . dixerat enim deus Sñ . 4 .
Ipsi Caym sub te erit appetitus tuus 7
tu dominabis illius tanqz . s . dñs seruo 7
pater filio . Oramus ergo imperium rōnis .
p dño haberi 7 patre 7 sensus loco fruozz
7 filioz subici . O quale tñ regnū mi L .
si corpus aie . si sensus rōni . si aia ipsi deo
pareret .

Exo . 20 .
Psalm . 103

Sñ . 4 .

Ratio
Sensus

In tua iustitia . Quasi di
cat omnia
enim iura hoc clamant . oēs qz leges . p . eter
na . 2 . nālis ab illa orta . 3 . diuina . 4 . po
litica . hoc docuit Solon athenas . Liguz
lacedemoniam . Justinianuzqz orbem . hoc
A . oyles . hoc ipsa summa veritas xps do
cuit . Iusti . de iure nāli gentiū 7 civili .
iuris aut pcepta sunt bec . honeste viuere
alterz non ledere . ius suum cuiqz tribuere

Iura

Latores
Legis
Iusti .

Et non intres in iudi cium cum seruo tuo

Non punias me ut iura uolunt . sciebat enī
Absalonis persecutionē atrocem sibi da
tam in penā adulterij proditionis homicidij
prouit sibi retulerat Athan propheta . 7
ipse puiderat in spiritu pphetico . 7 urzqz
dannabat ad mortē in lege Moysi . Unde
timebat mori David quum plures meruerit
mortes . tu quoqz in hoc psalmo quū in oī
peccato mortali eternam merueris mortē
fm legē diuinam . potes hunc sepius uer
sum replicare . deum orans ut non intret
in iudicium contra te .

Quia non iustificabi tur in conspectu tuo

omnis uiuens Homo enim
fragilis est 7
qzuis caueat labitur tamē . viuere enim 7
peccare singulum inierunt . Prover . 24 .
Septies in die cadit iustus . uel sic ois
D i

Prover .
24 .

videns .i. ipse quoque angelus in apparitione
tuis non viderentur mundi . qz maior distan-
tia tua est a qualis creatura qz creature
ad non esse . nolis ergo requirere iustitiam
nostram et gratitudinem . qz prope aspectum
beneficiorum tuorum posita damnarent . nobis/
cum misericordia agatur et non iustitia . et
subdit causam .

Quia persecutus est inimicus animam meam

Abalon filius tanquam inimicus pessimus et
Achitofel consiliarius et ceteri querebant ani-
mam David a corpore profugare et occidere .
sic caro diabolus et mundus inimici tui iu-
rati contra te in perniciem querunt animam tuam
ad eternam mortem a qua tu oras liberari .

Humiliavit in terra vitam meam .

Quia deposito diademate
et statu regio . fugit pedester fletu operto
capite et multas sustinuit iniurias quas Se-
mei et ceteri dicerent descende vir sangui-
num et vir belial ex quo multum fuit regia
maiestas humiliata . quo ad corpus et animam
te vero vitia et scelera humiliant nimis
O peccator quum a statu illo divino et
regio in miseriam criminum nebandorum
deiciunt a quo si liberari vis humiliate et
dic cum propheta idem erumpe clama ad
misericordiam dei .

Collocavit me in ob- scuris sicut mortuos seculi

Qui ponuntur in foveis sub
terraneis in sepulchris . David
enim in cavernis sub terra abscondit se a
facie inimicorum . tu vero in locis et carceri-
bus tenebrosis peccatorum submersus . ne in
eternis tenebris demergaris hoc idem ora

Et anxius est super me spiritus meus . in me turbatum est cor meum

In maxima fuit anxietate David videns

sibi imminere periculum naturalis mortis et
forte eterne si meo casu moreretur . affli-
gebatur maximo cordis dolore . O quam
peccatoribus assiduis et obstinatis timendum
est mihi . L . si vir sanctus et propheta semel lapsus
tantum expauescit . tamen docet non despe-
randum sed confidendum dicens .

Memor fui dierum antiquorum

Scilicet quod non
sinis patrem irri-
deri a filio . quia Gen . 9 . per Noe amicum
tuum . Maledixisti Eam filio pro derisione
patris . Timebat David duo mala . alterus
sibi ne a filio comprehensus occideretur .
alterum vero ne damnaretur filius pro tan-
ta persecutione patris . ideo . 2 . Re . 18 .
tantum planxit illum nullam volens conso-
lationem recipere . sed die nocteque clamans
fili mi Absalon . Absalon fili mi quis da-
bit mihi ut moriar pro te . uel memor fui
dierum antiquorum in quibus clamantibus
in penitentia pepercisti . Lege omne testa-
mentum veteris et videbis quotiens ingrato
illi populo pius et gloriosus deus indulxe-
rit . Ideo ait

Gen . 9 .
Eam

2 . Re . 18 .

Et meditatus sum in omnibus operibus tuis et in factis ma- nuum tuarum medi- tabar

Que tua omnia facta tas pia
consulebant ut magis de tua
misericordia considerem quam de mea ini-
quitate desperarem . ideo

Expandi manus me- as ad te

Fretus in tua beneficentia
et liberalitate supplex in ma-
xima gemituum copia . Videbat hic David
iam deum adiutricem porigentem manum .
Ideo tanquam infans iam uisus lactis avidus
extendit brachia manus eleuat .

Anima mea sicut ter- ra sine aqua tibi

Que . 8 .
in pulvere

Ysaías

Psal.

resoluitur, et quasi dissipata et sterilis est, propterea penitens in hoc versu petit irrigationem gratie. Ysaías Sicut nix et imber descendit de celo et inebriat terram et germinare eam facit et dat semen serenti et panes comedenti. Sic erit uerbum meum quod egreditur de ore meo, non reuertetur ad me uacuum, alibi Dauid ait, Et erit tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum, et fructum suum dabit in tempore suo. Hoc petunt penitentes celesti, s. rore et pluuia gratiarum irrigari, et quia illius uehementi desiderio tangitur, et quasi impatiens efficitur, ideo clamat

Et velociter exaudi me

Dubito enim a remorsibus conscientie senibus ex iminenti etiam periculo interimi, et uideo te paratum ad ueniam largiendam festinari, itaque oro ne prius deficiam.

defecit spiritus meus

Actum est de salute mea nisi exaudieris iam spiritus meus defecit et ad nihilum deuenit nisi tu refeceris, a quo omnia facta si defecerint in priorem statum redigi possunt. Ego quum nihil essem a te factus sum, et quum defecerim a te refici, clamo

Non auertas faciem

tuam a me Tanquam offensus qui hostis sui precibus tergat uertit uel gladium.

Et similis ero descendentibus in lacum.

Si priuatus ero gratia uidentis et contemplandi te, ero tanquam dannatus in inferno, sicut enim summum bonum in uidendo deum, est ita summum malum in priuari uisione dei, propterea hoc iterum atque iterum oro.

Audiam fac mane misericordiam tuam

Eito et bona hora scilicet gratie et uelociter fac ubique misericordiam tuam audiri, qua

me liberabis, ut ceteri quoque in tua misericordia freti cadant prout ante conspectum tuum.

Quia in te speravi.

Et tu sperantem misericordia circundas. De hoc ego predicator, et tuba ubique fiam.

Notam fac mihi uiam

in qua ambulem fugiebat Dauid in desertum in locus tutum, et tu fugis a facie dei profugis et indiges doceri et dirigi.

Quia ad te leuavi animam meam

Ad te fontem misericordie eleuavi omnes anime mee uires, intellectum ad te solum intelligendum uoluntatem ad te solum uolendum et memoriam ad te solum recondendum.

Eripe me de inimicis

meis domine Ab inimicis hominibus, ab inimico demone a mundo ab insidijs cupidinis

Ad te confugi, doce

me facere uoluntatez

tuaz quia deus meus

es tu Quasi dicat si tu abieceris quis colliget, Tu patens unum miseris asilum, tu domus refugij es. Ego non intelligo quid expediat, i. tu domine deus

consule. Manus tue domine fecerunt me et plasmauerunt me, tu dominus meus et deus meus miserere serui et creature tue

spiritus tuus bonus

deducet me in terram

rectam Ihic sentit se exauditum pre dulcedine cordis et iubilo spiritus sancti, iam reuertentis in eum ex quo sperat deduci in paradysum ubi recti habitant.

Propter nomen tuum

Job

Non propter merita mea sed propter xpm
saluatorem in quo omnes saluabimur

Quificabis me in
equitate tua

Quasi dicat non
de rigore iusti
tie qui mereret sumergi . sed de dulcore
misericordie tue qua omnem humanam ⁊
celestem monarchiam inebrias .

Educes de tribula
tione animam meam

A miseria ⁊ flagellis huius mundi . sed
longe magis a tribulatione inferni eterna
quia penitentes de futura beatitudine certi
ficantur a spiritu sancto si persevera
uerint .

Et in misericordia
tua disperdes omnes
inimicos meos.

Hoc euenit in inimicis David . quia mor
tuo Absalon . ⁊ . Regum . ix . omnes fu
gerunt ⁊ dispersi sunt . ⁊ crudeliter pleraq;
pars occisa . Absalon remansit ad quercus
suspensus . Achitofel se suspendit . Siba
fuit decapitatus . ⁊ . Regum . x . ⁊ c .
Ideo ait .

z. R. 20.

Et perdes omnes qui
tribulant animam
meam quoniam ego
seruus tuus sum .

Sic penitentibus euenit . ut quum facti
sint serui dei oēs inimici eoz; pereant de
mones scilicet ⁊ peccata . quia hec deficiūt
in aduentu gratie . illi vero abmisso homi
ne que tanto labore adquisierant se undiq;
cruciant ⁊ sibi ipsis pena sunt . sicut bona
bonis gaudium sunt in secula seculorum
Amen .

Ne reminiscaris do
mine delicta nostra
uel parentum nostro
rum . neq; uindictaz
summas de peccatis
nostris .

Anti
phona

H **Trieleison** **¶** **Etica le**
tanias
 tria sunt videnda. Primo inue-
 ntio. Secundo fructificatio. Ter-
 tio significatio.

Primo **¶** Primo inuentio letaniarum a deo est p
 letaniam **¶** suos nuncios angelos. Iohannes enim da
 inuentio **¶** mascenus narrat qd quidam apud Constantino
 Iohanes **¶** polis in maxima pestis et calamitatis angustia
 Damalce **¶** processiones fierent. puer quidam uidentis
 Constan **¶** bus cunctis raptus est in celum. ubi leta-
 nopoli **¶** tias edoctus ad populum descendere uisus
 est. et statim cepit cantare illas. et postquam
 omnis populus dixisset canticum cessauit
 statim omnis erumna illa. Letanie grece
Gregorius **¶** apud nos rogationes dicuntur. Gregorius
 papa instituit dici letanias maiores in fe-
 sto sancti Marci. et tempore pestis quum
 tempore pelagij inundauerit multitudo ser-
 pentum cum magna tiberis inundatione.
Pestis **¶** ita ut omnis aer inficeretur et morerentur
 homines starnutando et sbauiliando. unde
 usque tunc inoleuit optima consuetudo signan-
 di os cum signo crucis et salutandi id est
Pelagius **¶** deprecandi salutem. Tunc pelagius indixit
 processionem in qua ipse cum .70. mor-
 tuis est. **¶** Cui successit Gregorius doctor
 cui reuelatum est a spiritu sancto ut in pro-
 cessione decantaret letanias et liberarentur
 omnes qd effecit et uidit in aere virginem
 gloriosam cum omni militia celi quam implo-
 rauerat. et omnis corruptela aeris fugiebat
 a facie eius. et uidit illam in solita pietate
 precipientem angelo Michaeli stanti supra
 sepulchrum Adriani ut ensam reponeret.
 et sic factum est. ex quo in tante rei eter-
 nam memoriam adhuc marmoreus ange-
 lus cum ense castro illi preeminet. et mu-
 tatum est illi nomen. ut castrum sancti
 angeli appelletur. tunc mandauit Grego-
 rius per omnes fideles dici letanias uisa
 tanta uirtute et primo dicte sunt cruces
Cruces **¶** nigre quia omnes in tali peste nigro indu-
 ti erant propter mortem suorum et omnes
 cruce signati tanquam statim morituri re-
 ceptis omnibus sacramentis. tanquam si non
Ascensio **¶** super esset nisi mors. In ascensione uero
 ideo eas in processione dicimus. quia ascen-
 dens et triumphans rogandus christus est. et
 ceteri sancti de tanta victoria. solent enis

uictores in triumphis magna munera largi-
 ri. propterea tunc orandi sunt. ut in trium-
 pho nostri quoque triumphus causa sint. Iste
 fuit in ascensione quia eo maxime tempo-
 re mouentur bella. et fructus terre maxime
 tenezzimi sunt et ad corrumpendum faciles.
 et quia in hoc tempore atrocitas luxurie bel-
 la insurgunt in pompa cozzis et conuuijs.
 Propterea extra hos terribiles carnis ictus
 et contra aeris intemperies et bellorum in-
 sultus. implozamus auxilium christi triumphan-
 tis et patrocina sanctorum generaliter et
 specialiter. ut qui ascendunt cum christo ad
 requiem misereantur nostri. remanentium
 in ualle lachrimarum. pro peste etiam leta-
 nias dicimus. quia tale remedium a deo mi-
 raculose per illum puerum eleuatum apud
 Constantinopolim datum est. ut sensit
 Gregorius papa et omnis romanus populus
 quando post comunione in pasce. sta-
 tim redunt ad uomitum luxuriandi in co-
 reis et conuuijs ex quo talem dominus im-
 misit pestem qualis nunquam amplius uisa est
 illi tunc reuelatum est remedium hoc extra
 pestem esse humilem. scilicet deuotam decanta-
 tionem letaniarum. Unde in tali flagello
 instituit ecclesias illas decantare. Letanie
 uero minores a beato Damertbo episcopo
 uienensi inuente sunt. propter pestem lu-
 porum illic homines perimentium. et pro-
 pter crebros terremotus illic. Dicuntur autem
 minores quia a minori pontifice et in mi-
 nori loco scilicet in uienna inuente sunt.
 sicut ille Gregorij dicuntur maiores quia
 a maiori pontifice et in maiori loco scilicet
 Rome institute sunt. demum synodus cal-
 denodensis hoc aprobauit. In psalmis uero
 penitentialibus dicuntur ut liberemur a
 maxima omnium peste scilicet sceleris. ubi
 sanctorum suffragia necessaria sunt. quos
 nullis suis meritis possint ad deum iniqui
 peccatores accedere. et quum angeli et san-
 cti inter deum et homines mediatores sint.
 Hec ergo mi. l. de inuentione letaniam
 dicta sufficiant.

¶ Secundo fructificatio letaniam utilissima
 et maxima apparet. quia demonem hostes
 crudelissimum expellunt. cuius rei figuram
 ostendit ecclesia in ordinatione processionis
 trium dierum. Ubi primo vexillum crucis

Damert?
 Letanie
 minores

Secundo
 letaniam
 fructifica-
 tio
 pcessiones

antefertur in signum fugandi demonis in aduentu militie celestis omnis exercitus . quem implorauimus in letanijs . Sexillum illud significat xpm ascendentem . Secundo relique sanctorum que deferuntur figurant sanctos patres liberatos a limbo vna cum saluatore ascensos in celum . Tertio draco ille magnus qui duobus diebus ante ibat processionem cum cauda erecta et eleuata et tertia die sequebatur processionem cum cauda deiecta tanqs lapsus et mestus . significat diabolum in duobus primis temporibz nature scilicet et legis preisse tanqs dominum . in tertio uero tempore scilicet gratie detectam esse caudam et arrogantiam illi et sequi si que temptare posset in his deuotis precibus . Primo tanqs tyrannus p potestatem ante ibat . Nunc uero sequitur nequens nisi ab aliquo nocetur et introducatur accedere . Minima quidem demonis vis est superare nequeuntis nisi uolentem . nunqs ueniet . nunqs intrabit . nunqs occupabit tyrannide regnus nisi tu consenseris .

Tertio **C** Tertio significatio letaniarum uidenda letaniaz est . kyrie dne leyson miserere . sic xpe leyson idest xpe miserere . qd David alijs uerbis exprimit . Miserere nostri domine te enim expectamus . et quid aliud sane salubius quam misericordiam petamus miseri . Ter dicimus in laudem sanctissime trinitatis . et quia in tertio tempore scilicet gratie spiritus sanctus descendit omnium . **Trinitas** Artifex omnem habens virtutem . omnia prospiciens . In missa autem nouies dicimus ut per impetrationem misericordie assocemur nouem ordinibus angelorum . Ter in laudem patris . ter in laudem filij . ter in laudem spiritus sancti . ut notetur pater in filio . filius in patre . et spiritus sanctus in utroqz . in medio uero dicimus xpe leyson quia xps fuit mediator dei et hominum . **Basilius** Basilio papie cantante kyrieleyson . porte papientis ecclesie per se aperte sunt . in signum qd ad uim horum uerborum porte triumphantis ecclesie aperientur . Sancto uero **Geminiano** cantante kyrieleyson . quinqz reges conuersi sunt . et forte aliquid aliud significat qd ignoramus . dicimus ergo primo pater de celis deus miserere nobis . Secundo filii redemptor mundi deus

miserere nobis . Tertio spiritus sancte deus miserere nobis quasi dicat . o summe deus qui potes . debes . diligis et uis miserere miserorum . et quia nullus sanctorum uel angelorum est inter deum et mariam uirginem ideo statim uertimur ad illam cum triplici inuocatione . Sancta Maria . Sancta uirgo uirginum . Sancta dei genitrix ora pro nobis . quasi dicat que tantum potuisti ut deum in tui amorem alliceres et traheres . ut illius primo filia . secundo sponsa . tertio mater fieres et regina celi psal . Assit regina . Tertio suffragia imploramus angelorum . ut seraphim nos inflament . Eberubim doceant . Troni eleuent . Principatus principentur . Dominationes dominum rationis super sensus ostendant . Potestates demones arceant . Virtutes miracula operentur . Archangeli reuelent . et Angeli ministrant celeste illud nectar . Quarto patri arceas oramus . ut promissio illis facta ad impleatur in nobis . Quinto apostolos ut cu sint sps sancti templa fluenta gratiaz in nobis defundant . Sexto prophetas ut archana nobis aperiant . Septimo euangelistas ut distillent suaves ambrosiam diuine legis . Octauo innocentes ut suo interuentu nostram nocentiam deleant . Nonno martires ut thesaurum indulgentiarum sui precio si sanguinis aperiant et largiri impetrant . Decimo doctores ut iter doceant et sacra hostia pandant . Undecimo pontifices et sacerdotes ut pro nobis immaculatam hostiam orent . Duodecimo mulieres sanctas uirgines et uiduas ut quos misericordiores uiris sint et misericordiam receperint . pro nobis misericorditer intercedant . Centum freti in militia celestis exercitus qua adesse et fauere intelligit sancta mater ecclesia . iam per spem erecti ad firmiter obtinendum . quicquid iuste petierimus humiles et deuotas preces ante conspectum domini effundimus et petimus . Primo ut propitius sit sine quo nihil firmum aut sanctum fieri potest . Secundo ab omni peccato liberari ut remota cuncta offensa diuini amoris aditus ad cor nostrum pateat . Tertio ab ira sua scilicet diei iudicij a fulgore et tempestate . petimus liberari ne improbita morte labamur in profundam tartari absqz uera

Maria uirgo
Angeli omnes
Sacerdotes
Apostoli
Prophete
Euangeliste
Innocentes
Martires
Doctores
Pontifices
Mulieres

Lactātiū

7 perfecta pnia . 4° a peste fame bello
 7 ceteris calamitatibus . ne in patria franga
 mur . 4° ab infidijs diaboli . i . ab occultis
 suis machinationibus . qz is hec oia habet
 que illicere possunt pro laqueis . 7 quidem
 tam subtilibus ut oculos mentis effugiant
 ne possint hois p̄uisione uitari . in his at̄
 p̄js precibus ecclesia uidens ias propitium
 adstare deū serenitate vultus sui iam ex
 auditionem pollicentem magis ac magis in
 flāmata^o allicit amorosis fanibus uidēs nulla
 sua adesse merita . orat per exuberantiam
 meritoꝝ xp̄i per misteria . s . incarnationis
 sue qñ caritas traxit deum ad hoiem per
 natiuitatē eius in terram ut nos renascere
 mur in celo per baptismum suū ut abluere
 mur in illius uirtute a culpa per passionē
 qua redemit n̄ undū . per sepulturas qñ libe
 rauit patres de limbo . per resurrectionem
 in cuius uirtute a culpa nos 7 morte resur
 gemus . per ascensionem qua docuit uiam 7
 portas celi clausas aperuit . 7 per aduentū
 spiritus sancti qñ fecit hoies celestes gu
 stare epulas . ¶ Propterea oramus i die iudi
 cij qñ maximū iminet periculū liberari a pe
 na 7 exaltari in gloriam . 7 qz caritas oēs
 amplectitur 7 deus uidetur paratus ad lō
 ge maiora danda q̄s petere quisq̄s ualeat .
 ¶ Ideo pro oī ecclesia oramus pro pōtifice
 maximo . pro imperatore . pro regib⁹ 7 sub
 ditis . 7 ut isto interim quo satiabimur in
 gloria celesti mētes nostras ad celestia de
 sideria erigat . 7 ut oībus benefactorib⁹ sem
 piterna bona retribuatur . 7 ut cīas parenū
 fratꝝ sorꝝ filioꝝ propinquoꝝ 7 benefa
 ctorum uiuoz 7 mortuoz oīumq̄s fidelitū
 ab eterna damnatione e . i . p̄iat . ¶ Postea
 tota se in memoriam passionis reducit . Sū
 lumina dulcedo emanat . 7 agnum dei in
 uocat cui datū est soluere signacula 7 ape
 rire librum sacramentoꝝ 7 celestis patrie .
 Agnus dicitur ab agon q̄ est pium . uel
 ab innocentia . uel ab agnoscendo qz in ma
 ximo grege matres agnoscit . sic iste agnus
 mansuetus oī pietate plenus pro nobis reīs
 innocens passus est . ubi ostendit quantam
 agnouerit 7 dilexerit illos a quibus non
 dum agnitus est . ista uero crebra replica
 tio que in fine letaniaꝝ sequitur

Agnus
dei

Criste audi nos criste exaudi nos kireleisō cristeleison kireleisō

Ostendit quo animi feruore cor tuum ca
 lere 7 feruere habeat .

Pater noster qui es i celis .

¶ Pater
noster

¶ Circa hanc orationem
 dominicam declarandam ipsa diuina inge
 nia haud suffecerunt in hanc omnes sancti
 doctores Gregorius Ambrosius Augusti
 nus 7 Hieronymus omnem ingenij uim
 7 acumen possuerunt ¶ Tho . 2 . 2 . q . 83 .
 Oratio inquit dominica omnes alias ante
 cellit . Diuus uero Ambrosius . q̄s breuis
 oratio 7 omnium plena uirtutum 7 reuera
 cogita quis fuerit auctor . qz deus si tanti
 imperatoris uerba sūt ut habeantur pro
 lege . si tanti Aristotelis sentētie ut eas ne
 gare . haud fas indicetur . ¶ Ideo auctoritas
 ab autentim uerbo greco dicitur q̄ sonat
 dignum fide uel a uero uerbo antiquo q̄
 sonat uerba ligo . quanti existimanda sunt
 dicta monarce illius summi hebreos 9° .
 Diuus est sermo dei 7 efficax . si tantum
 dulcoris Martha sensit in sūmbria uestimen
 ti . quanta exibat dulcedo ex gustu huius
 sanctissime orationis que ex profundo dei
 archano processit . in quo si deuote dicatur
 si eleuetur mens in septe petitionibus septe
 plici atroci bello anima hostes suos demo
 nes agreditur . 7 in primo congressu regina
 rum Humilitas superbiam deicit . Liberali
 tas auaritiam . ¶ Indicitia luxuriam . Caritas
 inuidiam . Abstinentia gulam . Mansuetudo
 iram . ac demū regina sollicitudo Alteram
 reginas demonis accidia funditus destruit .
 7 sic septe delentur peccata mortalia sep
 tem uirtutibus 7 illuminatur anima . septe
 spiritus sancti radijs . necnon septe beati
 tudinibus prout in expositione patebit . tanta
 preterea dulcedo corda 7 labia i mētem 7
 linguā se ruēter orantiū distiliat ut mille lin
 gue p pegaseus melos loquētes haud satis
 expunāt ad gustū g^o suauissimū pperem⁹

Gre .
Ambro .
Ihero .
Aug .
Thomas

¶ Summo
Auctor

¶ Secundo
uirtus
7 . peccata
7 . uirtu
tes
7 . spiritus
Sci dona
7 . beati
tudines

3° dulcedo

Pater

Pater noster

Quā suā nem quā
 dulcē docuit captationē benivolentiē, quid
 iucundius, quid tenerius, quidue securius,
 q̄s in sinu paretus recolligi pro magno enim
 delicto paululū supplicij satis est patri.
 Quare in testamēto ueteri dñm se apellat
 in nouo uero patrē nisi qz tunc uoluit a
 duro illo populo timeri dñs, a nobis uero
 amari pater. **Eriso.** Patrē inquit dicit nō
 dñm ut fiducia daret impetrandi. Sibi ēt
 tenotus **Bernardus.** Oratio hec que pater
 noster dulcescit nomine oīum petitionum
 mearū impetrandarū fiduciam mibi prestat

Eriso

Bernardus

Pater

Pater. q. d. nō est acceptio per
 sonarū apud te omniū vo
 lentium equaliter es, hic diligenter ponde
 randum es, qualis filius tanti patris sis,
 psal. Non fecit taliter omni nationi.

**Quies
in celis**

Quies in celis id est i secre
 to maiestatis
 tue q̄uis ubiqz sis per essentiā potentiam
 7 p̄sentiam, tñ in sanctis speciali modo p
 gloriā reluces ex quo magis ad te anelare
 debemus ad gustanda illa diuina, q. d. qz
 pater es uis, qz noster es uetus, 7 qz in
 celis es potes. Quid ergo restat nisi ut
 uelimus 7 exaudias, psal. Beati qui habitāt
 in domo tua in secula seculorū laudabunt
 te. Et nota qz nihil est possibile optari
 aut recipi in celo 7 in terra qz in hac orōne
 nō stineatur ut probat **Vsidorus** de sum
 mo bono **Aug.** **Ambro.** 7 **Tho.** 2. 2.
 q. 83. ar. 9. Ad singulas aut petitiones
 extra singula peccata mortalia a septem spi
 ritus sancti radys in infernum pulsa 7 a
 septem beatitudines gustandas properemus

**Prima
petitio**

Sanctificetur nomē

tuū Id est sanctitas tua leterna in crea
 turis reluceat uel spiritus noster
 in tuo sancto nomine, sanctificetur qui po
 tes facere mundū te in mundo, **Thyere.** 14.
Tu aut in nobis es dñe 7 nomē sanctus
 innocatum est super nos, ne derelinquas
 nos dñe deus noster, qz **Ro.** 9. Nō est
 uolentis 7 currētis, sed tui miserentis tra
 bere in amorē supernorū, trabe ergo nos
 7 curremus in odorē unguentorū 7 da ut

Thyere.
14.

per humilitatē tue maiestatis subiecti simus
 qui per superbiam fuimus rebelles ac statis
 aperto celo diffunditur. **Idemū** donū spūs
 sancti, timor creans humilitatē q̄ sanat su
 perbie uulnus seuū ac statis beati paupes
 efficimur quorū est regnum celoꝝ, 7 sic
 ad deiectorū angelorū per superbiam loca.
Humilitas 7 paupertas spūs nos trebit. O
 mirandā celebrandāqz uictorias tam poten
 tem reginā superbiam que uicit orbem 7 ma
 ximam partē celestius deiecit, tam paruo
 tēporis interuallo anihilari 7 minimo qui
 dem labore. Et nota unico uerbo quid sal
 uator doceat in hac prima petitione petē
 illumina me inqt pater eterne lumine sci
 7 filialis 7 amorosi timoris tui ut omni
 supbia deposita 7 humilitate munitus oīa
 pro tui amoris dulcedine stennas 7 te solo
 contenter.

**Superbia
a timore**

**Beati
paupes
spiritu**

Adueniat regnū tuū

Id est corpoꝝ nostroꝝ resurrectio q̄si ma
 xime gloriosus aut aspectum beatorū appare
 bis qz nō uidemur in hoc mortali regno nisi
 miseras 7 calamitates, q. d. stingat o n̄t
 ut semper tecū regnemus, distilletur obse
 cro iucundissima illa dulcedo memorie regni
 tui in corda nostra, ut inebriati ab ubertate
 tua spretemur ab impetu desiderioꝝ ce
 lestis patrie. **Bernardus.** Quis dabit mibi
 ut uenias in cor meum 7 inebrians illuc,
 obliuiscatur omnia mala. Ecclesia hoc idē
 clamat ueni domine noli tardare, 7 quia
 hic petit in genere pro omnibus cupidus,
 non tam proprie quā cōmunis salutis. **Idem**
 exauditur 7 pellitur inuidia que sibi bona
 uellit, q. d. O utinas omnes salui fierent.
 Et emittitur donum pietatis que ueniens ad
 cor parit caritatem, q̄s bene munitam 7 ar
 matam ir mittit contra inuidiam 7 uicto
 riosa semper redit 7 efficit nos mites per
 omnimodam subiectionem sensuum ad regu
 lam rationis, q. d. concede domine deus
 ut omnium salutem optemus ut sic procul
 omnis inuidie pestis pellatur 7 claritate pie
 tatis illuminati nunq̄s a ratione discedamus
 ut sic semper in uehementia 7 sequentia desi
 deria regni tui eleuemur illic pascamur,
 illic solū quietemur.

**Secunda
petitio**

Bernardus

**Inuidia
a pietate**

**Beati
mites**

3. petitio

fiat uoluntas tua si- cut in celo et in terra

per celum anima per terram corpus intel-
ligitur . q . d . o utinam omnes uires corpo-
ris 7 anime cum tua sancta uoluntate tras-
formetur . uel o utinam tanto feruore tra-
bamur ad tuam seruandam uoluntatem in
terris . q̄sto angeli 7 sancti in celis . hic sta-
tim emittitur donum scientie que statim
parit luctum in his humanis cognita per
scientiam miseria uinis uallis lacrimarum .
7 in isto bello contra iram que impedit ne
quis possit discernere uerus ipsa statim at-
teritur . quia non irascimur contra q̄spiam
umo . 7 nostras 7 alienas calamitates ru-
gemus . 7 pro desiderio patrie . psal . heu mi-
hi quia incolatus meus prolongatus est ac
statim sequitur premium Dat . 6 . quoniam
ipsi consolabuntur dicit ergo hic . o utinas
sicut angeli e sancti in celo in te trasfor-
memur . ut nulla impediti passione intelliga-
mus nihil esse in mundo propter q̄ non
sit lugendum . ut demum a te consolari
mereamur .

Ira a sci-
entia

Beati qui
lugent

4. petitio

Panem nostrum co- tidianum da nobis hodie

da omne q̄ expedit . carior
est enim tibi homo q̄s sibi ip-
si permittamus ergo expendere n̄mini nā
pro incundis aptissima queq̄s dabit deus .
panis enim grece latine omne dicitur psal .
dante te illis colligent . aperiente te manu
tuam omnia ip̄ebuntur libertate io . Dan̄ .
3 . fac nobiscum inquit secundum mansue-
tudinem tuam 7 secundum multitudinē mi-
sericordie tue . sic ergo faciende sunt peti-
tiones apud deum rogandus ut det quid au-
tem ipsum permittas expendere longe . n .
melius medicus q̄s infirmus nouit quid illi
expediat Socrates humane sapientie quasi
terrestre quoddam oraculū secundū Dale .
R . sapiēter dicta aut facta nil aliū ad ijs
immortalibus petendum arbitrabatur q̄s ut
bona hominibus darent eo q̄ by scirent

Socrates

quid unicuiq̄s opus esset nos aliquando id
uotis expetere nitimur . q̄ si impetrasse me-
lius foret . Triplicē ḡ panē uult q̄ petam⁹
saluator materiale scilicet necessitatem
humane uite . spirituale in sacramento
quem qui manducat scilicet digne mortem
non gustabit in eternum . Eternalem scilicet
gloriam beatorum ad quam petitionem
mittitur donum fortitudinis ad cor 7 uirgo-
rem 7 desiderium 7 exuriam parit uirtu-
tum omnium 7 procul accidiam pellit . q . d .
o utinam non tantum corpus nutriatur
pane sed anima dulcedine uerbi dei ut
deposito omni torpore 7 induta fortitudie
non tantum iustitiam uelim sed exuriam
cunctorum bonorum habeam quo demum in
patria saties . quando hic in mundo nulla
unq̄s satietas est sed psal . satiabor tantum
quum apparuerit gloria tua .

Accidia a
fortitudie
Beati q
exuriunt

Dimitte nobis debi- ta nostra sicut et nos dimittimus debitori- bus nostris

dimitte peccata
que nos eterne
pene debitores faciunt . 7 hac lege dimitte
ut . nisi nos dimiserimus dimissa redeant i
debita . hic animaduertendum quanta sit i
parcendo uis ut per hoc q̄si uelit deus cogi
7 ad hanc petitionem statim mittitur donū
consilium q̄ auaritie bellum indicit . 7 mi-
seris miserando beati misericordes efficiunt
7 dimittimus antiqua pecuniarum 7 inu-
rsarum debita 7 novos semper debitores
in misericordia 7 largitate facimus . qui
in celesti demum thesauro soluant 7 reci-
pant nos in eterna tabernacula . nota t̄si
hic q̄ nisi tu dimiseris parua n̄ dimittētur
tibi magna da 7 dabitur tibi dimitte 7 dimi-
tetur . ubi Aug . si dicis dimitte 7 non di-
mittis super te maledictionem inducis pec-
cas enim hoc dicendo non t̄m qz illa dicis
sed qz nō recedis a pctō a q̄ teneris exit̄
7 qz mētiris ipsi deo . uolunt t̄m aliq̄ q̄ si
orans intendit satisfacere debito 7 precepto
orandi q̄ transgredi non lz nō t̄m peccat

4. petitio

Auaritia
a cōsilio
Beati mi-
sericordes

dicit ergo o utinam domine deus tua sancta inspiratio cōsuleret 7 persuaderet oēs procul abicere auaritiā ut misericordie beatitudinē cōsequuta dimitteremus debita pauperibus .s. bona hec superflua nobis ut nostra quoq; hoc tam pio opere debita laxarentur, ne ppter hec debita penarum debitorum essemus.

6. petitio

Et ne nos inducas in temptationem

non pmit-
tas nos
vinci a temptatione .q. d. non petimus n̄ temptari oīo ad virtutis exercitiū . sed nō dimitti in tēptatione qz fragiles sumus ne labamur memores enim sumus primoz parē tū relictoz i manu cōsiliū sui 7 statim funditur donum intellectus 7 gula inimica atteritur 7 per abstinentiā scopatur 7 mundatur cor, ut statim deus possit uideri. 7 efficiamur beati mundo corde . q. d. o utinā non permittas nos ut primos parētes n̄ros ebetari gula sed intellectū depresso pōdē corporis eleua ut i munditia cordis cōtemplari possimus pulcritudinem tuam .

Gula ab intellectu
Beati mūdo corde

7. petitio

Sed libera nos a malo

corporali spiritali 7 eternali 7 statim infuso dono sapiētie 7 gustata diuina illa dulcedine summi dei atteritur luxuria 7 omnis carnis delectatio . 7 fit regnū nostrū quietū 7 pacificum 7 efficiamur beati pacifici . filij dei 7 heredes . q. d. o utinam gustemus q̄s suauis sis . ut omnis carnalis delectatio ibozrescat 7 fiat pax iter nos 7 deum in secula seculoz .

Luxuria a sapiētia
Beati pacifici

Amē

Amen id est fiat fiat l' o utinā fiat l' fiet idubitanter qz petitis .

psalmus . 69 . in ordine psalmoz ad invocandū oēs celestē exercitiū in auxilium cū quocunq; tribulationem .

Deus i adiutoriu meū intēde

circa hunc quoque tria uidere opere

pretium est . i. titulus 2. causa 3. uirtus .
Primo titulus ē uictori David ad recordandū dū d̄ triplici uictoria fit hic m̄tio p̄ de uictoria David cōtra Absalon filium 7 alios inimicos contra ipsum coniuatos 2. de uictoria David contra demonem 3. de futura uictoria ecclesie contra mundum carnem 7 diabolum que sunt beneficia dei nunq; a memoria hominum prolonganda ymo sculpenda in mente in corde in ore 7 in omni opere nostro ideo alibi David ait memoria memor ero 7 tabescet in me spiritus meus . quum meritas scilicet agere gratias nequeā non opis humane ē grates psolue dignas .
Secundo causa huius psalmi fuit similis triplex prima ut liberaretur a persecutiōe filij sui Absalon 7 ceterozum . secunda a p̄sequiōne carnis que sibi in amore Serabe magnum bellum indixerat . tertia ut in excellētia penitentie eius ad nostram q̄q; uictoriā cōferret . si illū fuerimus imitati
Tertio uirtus psalmi est . qz ualet cōtra quocunq; tribulationem 7 ad impetrandam ueniam delictozum . gratiam uirtutum . 7 gloriā meritorum . quando enim David tonuit tam alte deus in adiutorium zc̄ . in tantum feruorem euenatus est ut omnis celestis curia accurreret orans ad deum pro ipso dicens illud qz postea in psalmo exprimitur memento domine David 7 omnis mansuetudinis eius . 7 tunc iurauit David ueritatē de fructu uentris tui ponam sedem meam . in quo David intellexit omni deuote psallenti similiter profuturum . unde ecclesia spiritu sancti ductu hoc idem affirmans in principio omnium horarum mandauit hunc uersum dici . qui tante uirtutis est . necnon Ambrosius irrefragabilis doctor contra armatos arrianos munitus scuto fidei . cum uirga tantum illos aggressus solus 7 inermis . quum clamasset deus in adiutorium meum intence audita est a mediolano usq; romam a pontifice maximo uox . ymo usq; ad celum empireum ab ipso deo 7 sic auxilio huius uersiculi cunctos a ciuitate arrianos expulit . ualet propterea contra omnem insultum tam mundi quam carnis 7 demonis de

Primo
titulus

Secundo
causa

Tertio
uirtus

Ambro .

note dictus .

Deus in adiutorium meum intende domine ad adiuvandum me festina

z. R. 14 .

fugiam . z . R . 14 . dixit David surgite fugiamus . neque erit nobis effugium a facie

z. R. 17 .

Absalon item . z . R . 17 . Achitofel cuius milibus volebat comprehendere David ita te demon insequitur ad mortem unde clamare expetit . ut attēdat sua misericordie sollicitudine deus et quia periculum in mora est . clamandum ut festinet .

Confundantur et revereantur qui querunt animam meam

sicut remansit confusus Absalon suspensus per capillos ad quercum et Achitofel qui se suspendit ita remanent confusi inimici tui et demones . qui querunt animas perdere et sic inciduat in foueam quam parant

Advertantur retorsum et erubescant qui dicunt mihi euge euge

sicut ceteri conturati cum Absalon audita clade capitanei cum rubore magno versi sunt in fugam . ita ceteri faciunt demones quum socios uiderint superatos et est sententia aliquorum doctorum quod nunquam idem demon redeat ad temptandum de crimine in quo fuerit semel superatus . sic econtra quum temptauerint dicunt ut inimici David euge euge interfectio gaudens est . q . d . statim habebimus eum pre manibus sed nos in hoc psal . liberamur .

Exultent et letentur omnes qui querunt

te et dicant semper magnificetur dominus qui diligunt salutare tuum

in hoc uersu p ut preuidit David implozat uere psallentibus . i . z . bona et . i . z . mala . i . ut exultent et accidia . z . letetur et iram . 3 . in te non in auro aut argento contra auaritiam . 4 . omnes contra singularitatem uel discordiam . 4 . querentes contra pigritiam . 6 . dicant et taciturnitates confessionis et laudis . 7 . semper contra interruptionem boni . 8 . magnificetur contra inuidiam . 9 . dominus contra superbiam . 10 . qui diligunt contra odium . 11 . salutare contra mundi uanitatem . i . z . tuum contra inferni damnationem . h . omnia bona deuote psallentibus David et ecclesia et tu ipse imperas . q . d . tu domine deus fac ut semper qui diligunt salutare id est xpm habeant cas magnificandi nom sanctu tuum ex assiduis beneficis tuis sine qb i pfundis abissi laberent

i . z . bona contra i . z . mala

Ego uero egenus et pauper sum deus adiuua me

omni alio auxilio destituti sumus solum in te freti . tu domine protector uite nostre nos egent et pauperes in te ubertati omnium et diuitiarum habundantia egenos obsecramus reple . et dita pauperes .

Adiutor meus et liberator meus es tu domine ne moreris

q . d . in te speraui non confundar in eternum in te sperauerunt patres nri sperauerunt et non sunt confusi . Ne moreris ergo quum possis et uelis ueni et noli tardare relaxa facinora nra et effunde desuper misericordiam tuam ut uiuentes laudemus nom sanctum tuum in secula seculorum amen . Nunc ecclesia intelligens propitiu adesse deum . uberrimas intimo cordis seruoze . ante diuinam maiestatem effundit preces .

Preces

Saluos fac seruos tuos deus meus sperantes in te

o quis unq̄s mi
Leonarde dul
cedinē sanctorum doctorum quum hec di
cerent ⁊ uiderent in spiritu adstantem mo
narcham illum summum narrare posset ut
debant enim omnem celestem curiam quā
ī letanjs inuocauerāt nūtu quodā benigno
faure ⁊ supplices manus ad deum tēdere
pro impetranda diuini rois gratia . iō ec
clesia hoc attendens maximū omnium do
norum petit saluos scilicet fieri qui fide
liter deo seruiunt quiq̄ omnem spem suam
in illo posuere qui saluos facit sperantes
petit . n . q̄ deum daturum intelligit eccl̄ia .

Esto nobis domine turre fortitudinis a facie inimici

q . d . fragilitas
humana labilis ē
tu domine robur omne nostrum sis . cui no
bis adberere bonum erit cōtra ictus crude
deles ⁊ improuisos īpulsus inimici . Ysa .
Srb̄s fortitudinis nostre syon . saluator po
netur in ea murus ⁊ ante murale idest
diuinitas ⁊ humanitas xp̄i tui tanq̄s muni
tissima ciuitas nobis erit ut sit .

Nihil proficiat inimicus in nobis . et filius iniquitatis non apponat nocere nobis

q . d . hoc tuo munimine non perficiet diabolus q̄ tantum optat .
opus nostre dannationis ⁊ filius iniquitatis
aīxps . uel opera nostra mala que tanq̄s
iniqui filij sunt parati ī necem patris .

Domine non secundum peccata nostra facias nobis . neq̄

secundum iniquitates nostras retribuas nobis

quia scilicet aperte ē
os inferni ad nos ui
uos deglutiendos . non ī rigore iustitie s̄
in dulcore misericordie dñe agas nobiscum
aliter actum esset de re nostra . quonq̄
ecclesia uideat in his omnibus que petit
propitium deum . ut sua magis oratio p̄sit
in caritate dilatata orat pro ceteris ī parti
culari ⁊ generali prout orauit pro se . q̄
non minus meremur orando pro alio q̄s p̄
nobis . ⁊ incipit a summo antistite .

Oremus pro papa nostro dominus cōseruet eum

scilicet in tanto cul
mine ut in pascuis
uberrimis in montibus excelsis israhel . ad
fontes aquarū uiuentū deducat oues suas .

Et uiuificet eum

gratia
uirtu /
tum omnium .

Et beatum faciat eum in terra

ut sit pauper spiritu .
mitis lugens exuriens
misericors . pacificus ⁊ mundo corde . ut de
mum deum cuius personam gessit in ter
ris mereatur uidere in celis .

Et non tradat eum in animam inimicorum eius

idest liberet eum ab
hostibus fidei . ⁊ a bar
baris nationibus idolatris . ⁊ a demonibus
q . d . eleuetur ad contemplandam maiesta
tem tuam cuius uices gessit in terris .

Oremus pro benefactoribus nostris

ne tan
ta igra
titudinis mole premamur hic funditur ora
tio p̄ parentibus cognatis amicis ⁊ q̄buscūq̄
bñficiētib⁹ nobis quū talia bñficia attēta

1520 pa
pa

7 . beati
tudines

1520 bñ
factorib⁹

Ysa .

Aristo . animi dilectione ⁊ magnitudine nullis humanis uiribus recompensari possunt. presertim secundum philosophum de parentibus ⁊ magistris quibus si possumus aliquid referre cōdignū. iō oramus diuinam opem dicente.

Retribuere dignare domine omnibus nobis bona faciētibus propter nomen tuū ⁊ sanctū uitam eternā
pro terrens celestia ⁊ pro tēporalibus sempiterna illis optamur .

p defunctis

Oremus pro fidelibus defunctis qui in statu gratie sunt in purgatorio ⁊ se tamen iuuare nequeunt ⁊ continuas ⁊ ualidas pro nobis effundūt preces . ⁊ aliquando de nobis bene meriti sunt . ⁊ longe magis potuerunt apud deum quam fuerint absoluti a captiuitate purgatorij ideo .

Requie eternam dona eis domine et lux perpetua luceat eis
petimus lapsis requiem non ad instar nre requiei in qua plus anxietatis q̄ refrigerij est sed eternam . anime scilicet separate a corpore ⁊ iterum corpori reconiuncte . q̄n utriq̄ simul gloriosum requiescet in albis uestibus . ⁊ duplicibus secundum . **Ysa . ⁊ Iobannē in apo . in secula seculorū am̄ . ideo sequitur .**

Requiescant in pace
scilicet ab omni pena purgatorij liberate . ⁊ corpora a putredine uermitū absoluta

Amen oratio est optantis ecclesie o uinā o uinā sic fiat .

p fratribus

Pro fratribus no

stris absentibus scilicet orandum est quia in absentia sicut in presentia amandi sunt quos uinculam religionis coniunxit .

Saluos fac seruos tuos deus meus sperantes in te apponit ecclesia conditiones spei quia nouit deum desperanti nunq̄ prestare suffragia . ⁊ sic econtra nunq̄ de esse speranti

Mitte eis domine auxilium de sancto et de syon tueatur te
quia de syon idest ab alta mentis speculatione a spiritu sancto quo tuti efficiamur q̄ gustato spiritu desipit omnis caro .

Domine exaudi orationem meam omnia hec supra dicta in unum colligit orans . q̄ nouit deū uelle scilicet mentis elevationem exaudire . ⁊ feruorem eterna dulcedine replere . iō ait .

Et clamor meus ad te ueniat clamor hic indicat spiritus sancti impulsū ut amoris impatiens interiori uoce clamat .

Dominus uobiscum q . d . frustra aliter omne sacrificium esset nisi deus summa omnium perfectio adesset insp : rans ducens ac perficiens . ⁊ quia nō minus hec gratia requiritur in sacerdote q̄ in populo . ideo illi respondemus .

Et cum spiritu tuo oñones semper . scilicet sit dominus ⁊ infundat in te rorem diuine gratie .

Oremus ergo sic dispositi sic eleuati sic in terrore istāmati dñi ⁊ oēs celestē militā fauē intelligētes

7 decem orationes effundimus ut indulgeatur quicquid extra decem precepta deliquimus, 7 ut decimus ordo ex hominibus factus iungatur nouem ordinibus angelorum.

1° oratio

Deus cui proprium est misereri semper et parcere

secundum philosophorum theologorumque omnium sententiam diuinitatis nam clemens est 7 pia 7 magis ad indulgentiam quam ad uindictam prona. Hinc de penitentia dicitur in 1^a corinthios quia ideo non uis mortem peccatoris sed ut magis conuertatur 7 uiuat.

Suscipe deprecationem nostram

qui propterea inspirasti effundi, illam ante conspectum maiestatis tue.

Et nos 7 omnes famulos tuos quos delictorum cathena constringit

in tetro uitiorum 7 demonis carcere indissolubili cathena nisi tu solueris ligatos, peccata enim ipsa tanquam nodi ferrei cathenam usque ad tartara trahentem efficiunt.

Miseratio tue pietatis absoluat

aliter forent in eternum ligati nisi tu presto miserator 7 misericors omnes misericorditer deleueris.

Exaudi domine supplicum preces

qui supplices exaudire cupis 7 supplicandi gratiam confers.

Et confitentium tibi parce peccatis

cognocentium errorem suum querentium salutis medicum in penitentia ut confiteantur aduersum se iniustitiam suam domino 7 non cessantium laudare nomen

sanctum tuum, qui ad tam polluta labia fontem uberrimum misericordie apposueris.

Et pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem

duo si mul rogamus peccatorum omnium 7 pacem perfectam non treguam ad tempus sed in perpetuum a forti manu tua ducti, ne amplius labamur ne iterum rebellati contra tam benigna 7 pia federa pace indigeamus, sit ergo pax hec in penitentia facta eterna tua diuina ope, cuius posse a uelle non differt.

Ineffabilem nobis domine misericordiam tuam clementer ostende

manifesta in nobis munus illud misericordie tue maximum in iustificatione peccatorum quod nulle humane aut diuine lingue exprime re possent.

3° oratio

Et simul nos et a peccatis omnibus exuas et a penis quas pro his meremur eripias

data tantam cordis contritionem ut simul culpam deleas 7 penam quam peccando meremur eternam, hic purga hic seca hic ure, ut ab omni sorde purgati representari mereamur ante conspectum tuum.

Omnipotens sempiternus deus miserere famulo tuo paulo et dirige eum secundum tuam clementiam in uiam salutis eterne

2° oratio

qui hactenus in uiam feres damnationis la-
psum est.

ut te donante tibi

placita cupiat tui sit ma-
nus illumina

re cecum tacet eleuare erigere claudum et mor-
tum suscitare potuit quippe labi sin e te. rege-
re aut minime. fac ut cupiat qui cupienti
aperis ampla misericordie brachia.

et tota uirtute per-

ficiat quia finis coronat. Da domie
de ut velit ut possit et exequi

6^oo

Deus qui culpa offen-

deris penitentia placa-

ris nouimus uulnus nouimus et medel-
lam si tue maiestati displicimus

peccando illi nunc non minus penitendo
placem propterea.

preces populi tui

supplicantis propi-

us respice serenitatem uultus
tui super lacrimata

corda ostende da iubilum in penitentibus.

Et flagella tue iracu-

die que pro peccatis

nostris meremur ab-

uerte hoc solitum et proprium miseri-
cordie tue est ut tantilla stritio

et deuotio infinita peccatorum molem delect
meremur ob culpam nostram flagellari et
ob misericordiam tuam consolamur. meremur
ob iustitiam propter scelera nostra damnari sed
ob clementiam propter pietatem tuam saluamur.

6^oo

Deus a quo sancta de-

sideria recta consilia

et iusta sunt opera

tu consulis tu desideria sancta inspiras
et opibus iustis te ducem prefers.

**Da seruis tuis illam
quam mundus dare**

non potest pacem quia mili-
tia est uita

hominis et continuum est prelium inter
mundum et hominem inter sensus et rationes
inter corpus et animam tu solus attulisti
pacem. et per angelicos tibi ciues supra
capanna illam predicasti gloria in excelsis
deo et in terra pax uobis bone uoluntatis.

Et et corda nostra

mandatis tuis dedi-

ta et hostium subлата

formidine tempora

sint tua protectione

tranquilla fac ut nil aliud in cor-
de et mente in lingua

et ore et in opere et manibus habeamus sed
omnio transformemur in te ut sic tu for-
midine arceantur hostes et securum sit
inter te duce tuorum spiritus sancti uehiculo
ad tranquillam et eternam requiem gusta-
dam eleuemur

Are igne sancti spi-

ritus renes nostros

et cor nostrum do-

mine remoue omnem carnis uolup-
tatem et distilla liquorem dulce-

ditatis tue. et cor et renes ubi tanta libido
extitit adure suauis spiritus sancti flatu.

7^oo

Et tibi casto corpo-

re seruiamus et mun-

do corde placeamus

ut templum sanctum tuum efficiamur maxima
munditia mens et caro refulgeat ut nihil in no-
bis appareat quod oculos tue maiestatis of-
fendat laua nos ut super niuem dealbemur.

2. oratio

Fidelium deus oium conditor et redemptor

qui pre imensa amoris magnitudine creasti hominem quum non esset et perditum et captivum ac mortuum invenisti redemisti et suscitasti

animabus famulorum

famularumque tuarum

remissionem conctorum

tribue peccatorum

dele ceteram culpam ut facilis aditus pateat per gratias ad gloriam.

Et indulgentiam quam

semper optaverunt

pious supplicationibus

prosequantur

ecce meritum eorum quod speraverunt in te quod non dereliquis sperantes. et quia nos pro illis tam devote supplicamus. neque illorum spes ante nostre preces inefficaces esse possunt promissisti sperantem in te misericordia circumdare.

Actiones nostras que

sumus domine aspirando

preveni et adjuvando

prosequere

tu qui principium medium et finis es

omnis bonarum operationum nostrarum da et concede.

Et cuncta nostra

oratio et operatio a

te semper incipiat et

per te incepta finiat

tur

ut cogitationes mentis et affectio cordis et lingue placio et manuum et pedum totiusque corporis operatio a te orta gradatur per te in conspectum eterne maiestatis tue.

Depotes sempiternae

9. oratio

10. oratio

deus qui vivorum dormiaris simul et mortuorum omniumque

misereris quos tuos

fide et opere futuros

esse prenoscis

o omnis monarcha quod amplitudine pietatis tue nulli claudis misericordie gremium quod per viam preceptorum tuorum venturos intelligis.

Te supplices exoramus

in elevatione

mentis feruore cordis et supplicatione manuum. ut.

pro quibus effundere

preces decrevimus

ut per quibus determinamus orari.

Quos vel presens seculum

ad huc in carne

retinet. vel futurum

iam exutos corpore

suscepit

sive sint vivi sive mortui

intercedentibus omnibus

sanctis tuis

quos eleuare supplices manus prouidit mater nostra ecclesia.

Pietatis tue clementiam

non nostri vel ipsorum meritis que nulla sunt. ad tantum bonum.

omnium delictorum

suorum veniam cōse

quatur

absoluatur a culpa et pena purgatorum ut tecum regnent in secula seculorum amen.